

کورتہ زار اوہ کانی ریخراوی ایکاو

نامادہ کردن و وەرگیرانی

نہ ندادزیار

ظاهر عبدالله قادر

کۆکردنه وه : فاخر فرج محمد

تایپ : میدیا نافع علی

دیزاینی بهرگ : دانا محمد سعید

تیراژ : (۲۵۰) دانه

نه به ریوه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتییه کان ژماره ی سپاردن (۱۰۹۸) ی سالی (۲۰۱۵) ی پیدراوه .

له سهر نهرکی به ریوه به رایه تی گشتی فروکه خانه ی نیوده و نه تی سلیمانی چاپکراوه .

وتەيەكى پيويست....!

كورداندنى زاراوه زانستىيەكان ، لەم سەردەمى جيهانگىرى و گەشەكردنە فراوانەى زانىيارى مروفايەتيدا، كەشان بەشانى پەرسەندن و تەننەو و فراوانبونىكى تەقاوھى بوارى زاراوهزانستى و تەكنۆسازىيەكان ئەبىت . بۇ ئىمەى كوردى لە كاروان بە جىماو و بىخەمخۆر و دىسۆز كەم ، كارىكى ئاسان نىيە ، چونكە پيويستى بە ھۆشيارى و ھەردەوزو ھاوكارى و تەواو ھەستىيەكردن و لىزانىنى لايەنە زانستىيە وردەكانى واتاى زاراوهكان و وردتر دارشتىيان ھەيە، سەردەراى واژەو دەربىرەنە بىيانىەكانى بەرانبەريان و دەستەبژىرى گونجاو ترىنيان ، لەگەل بايەخپىدان و پەچاوكردنى نوپباوى و گىيانى سەردەم ، كارىكى وابكرىت زاراوهكان ھەمواركارا و لەبەرگوى سوک و شىرىن بىت لە ناو گوزارشتە وردو دروستەكاندا ، بۇ كۆمەك و پشتگىرى فيركردن و بلاوكردنەوھى زانىيارى و پاراستنى زمانى كوردى لەسستى و خاموشى و ھۆگرەدن و مشت و مال و گونجاندى بە جۆرىك كە بتوانى ئەركەكانى ئەستوى لە بەشدارى دروستكارى شارستانىتى مروفايەتيدا ، بەيىتەدى.

وھك ئەبىن بەھوى بارودۆخى ناساز و تايەبەتى كورد نەبون و لاوازى پەرۆش و بەتەنگەوھبون و ھەتەرى و ھەستە بەبەرپرسى نىشتەمانى و نەتەوھىمانەوھ ، كەبەداخەوھ تائىستا بوى نەلواوھ و بوار نەدراوھ كۆرى زانستى و گشتگى تايەبەتى خوى ھەبى و ئەوھندەى لە وزەيدايە، بەشدارى ئەو رەوتە شارستانىيە بكات و كاروبارى بەرنامەى سازكردنى زانستەزاراوهى كوردى خوى لە ھەمو بوارەكانى زانستدا رىك بخت و لىژنە و دەزگاي تايەبەتمەند بۇ ھەر بوارىكى زانست دابمەزىنىت ، ئەو ھەولە تاكەكەسى و تايەبەتيانەى تائىستا لەو بوارە گرنگ و گراندە دراون ، ھەرچۆنىك بن و زاراوهكانىيان ھەرچەندىك جوان و گونجاو و لەھەر ئاستىكى زانستيدا بن، تالەلايەن دەزگايەكى زانستى شايستەوھ (كە ھەزار داخ ھىشتا كورد نىيەتى و لەبەر فران فران و مشتومرى لايەنبازى و دەفەربازى و ناكۆكى و پىكەوھ ھەلنەكردنى زاناو لىزانەكانمان و بايەخ پىنەدان و نەپەرژانە سەر بەرپرسان و كاربەدەستان) تاوتوى نەكرىن و رىك و پىك نەخرىن و نەگونجىندرىن و زانستكاران لەسەرى رىك نەكەون و بەكارنەھىنرىن نابنە زاراوھ و سەردەراى ئەويش پەرت و بلاوى ئەو زاراوھ زانستىيانە لەچەند وشەنامەيەكى ھەمە جۆردا و سودلىوھەرگرتىيان بۇ دۆزىنەوھى زاراوھيەكى ديارىكارا ، گرانتدەكات ، بۆيە بىرگەردنەوھ لەوھى زانستىيە زاراوھكان ھەربابەتە بەجيا ، و وردە تايەبەتمەندىتى ھەر يەكەشىان لەبەشە جياوازەكانى بابەتلكدا و لە ئاستىكى وردو بالادا ، كارىكى گرنگە و پيويستە بە بايەخ وەربگىرىت ، چونكە ئىشى تاكەكەس و لىكۆلەوھ و زاراوھخوازن و دەزگا تايەبەتمەندە كانىش خىراتر و ئاسانتر و وردترىش دەكات ، ھىوادارم بلاوكردنەوھى ئەم وشەنامە تايەبەتمەندەنى بوارى تەكنۆلۆجيا ، ھاندەرىك بىت بۇ سازكردن و بلاوكردنەوھى وشەنامە و فەرھەنگى تايەبەت لە ھەمو بابەتە زانستىيەكانى ترىشدا و كۆمەك و پالپىشتى ھەمو ئەو خەمخۆرانەيش بى كە خۇيان بۇ كورداندنى زانستى و بلاوكردنەوھى ھۆشيارى زانستى ، بەزمانى شىرىنى كوردى ماندو و تەرخان ئەكەن

(جەمال عبدول)

سليمانى- ئەپرىل ۲۰۱۷

من المعلوم أن منظمة الطيران المدني الدولي ومن خلال وثائقها ونشراتها تستند على مجموعة من التعابير والمختصرات العلمية الخاصة بالطيران المدني تتعلق بالمنظومات والعمليات الجوية والأمور الأخرى الضرورية الخاصة بإدارة شؤون الطيران المدني على المستوى الدولي خاصة وأن المتابع لشؤون الطيران يتطلب أحيانا مراجعة وتصفح عدد من النشرات والوثائق للتعرف عن كثب على معاني تلك المختصرات وتفصيلها.

على الرغم من الزمن الطويل الذي مضى على تأسيس المؤسسة العامة للطيران المدني العراقي وعلى الرغم من وجود عدد من الخبراء والمختصين في مجال الطيران المدني إلا أننا لم نجد في المكتبات كتابا أو مصدرا واحدا باللغة العربية يتضمن ما تعنيه تلك المختصرات لذلك وحفاظا على روح لغة الأم (اللغة العربية واللغة الكردية) أصبح من الضروري جدا توفير مصدر للقارئ العربي والقارئ الكردي يبين معاني وتفصيل تلك المختصرات بشكل تفصيلي وباللغتين العربية والكردية .

بناء على ما تقدم يسرني أن أرى بين أيدي العاملين في الطيران المدني العراقي كتابا يتضمن كافة المختصرات المستخدمة في مجال الطيران المدني التي تم تحديدها من قبل منظمة الطيران المدني الدولي (ICAO) في المستند الدولي ٨٤٠٠ (Doc 8400) إضافة للمختصرات التي وردت في المصادر الأخرى المعتمدة.

نظرا لكون المستند الدولي ٨٤٠٠ والمصادر الأخرى المعتمدة إكتفت ببيان المعنى اللغوي لتلك المختصرات باللغة الإنكليزية دون أن تبين المعنى العام له وبغية تحقيق أقصى ما يمكن من الفائدة لمن يريد التعرف عليها لذا تم شرح المهم منها باللغتين العربية والكردية وحيث أن المكتبات خالية من مثل هذه المصادر لذا فإن نشر هذه المختصرات باللغتين العربية والكردية من قبل مطار السليمانية الدولي يعتبر إنجازا مهما يحق للمطار الإفتخار به وفر للعاملين في الطيران المدني العراقي مصدرا مهما في الظرف الحالي الذي يتطلب تكثيف كافة الجهود لتطوير الطيران المدني العراقي وتوفير كل ما يمكن من المصادر للعاملين فيه.

من وجهة نظري أشعر بالفخر والإعتزاز كون هذا المصدر سيكون إنجازا آخر من إنجازات مطار السليمانية الدولي يضاف الى الإنجازات الأخرى التي حققها المطار خاصة وأن جهودا كبيرة قد بذلت لإعداده بطبعته الجديدة التي إشتملت على ملحق يتضمن صور توضيحية لبعض منظومات الطيران المدني مما يوفر للقارئ كل ما يحتاجه من معلومات عن تلك المنظومات ويبين له الجهود التي بذلت لإعداد وتنظيم هذا المصدر.

مع فائق التقدير والإحترام

مطار السليمانية الولي

فاخر فرج محمد

مستشار الطيران المدني

كورتەيەك لە ژيانى وەرگىر

ئەندازيار طاھير عبدالله قادر

- لەدايک بوويى شارى سليمانى

- دەرچووى كۆليژى ئەندازيارى بەشى شارىستانى /

زانكۆى سليمانى سالى 1978 - 1979

- ئەندامى سەندىكاي ئەندازيارانى كوردستان

- ئەندامى يەكيتى ئەندازيارانى عىراق

- بەرپرسى تيمى سەرپەرشتياري فرۆكەخانەى سليمانى 2003 - 2005

- بەرپوئەبەرى گشتى كاروبارى هونەرى فرۆكەخانەى سليمانى 2005 - 2009

- بەرپوئەبەرى گشتى فرۆكەخانەى نيودەولەتى سليمانى

- خاوەنى دوو پرونامەى تقدىرى لە كۆليژى (الملكە نورى ئەردەنى) بۇ فرکەوانى

(پيشه‌کی چاڤي يه‌که‌م)

زۆر خوشحالم و له هه‌مان کاتدا جیڠای شانازی یه که بتوانم له دووتوی کتیبیکدا ته‌واوی زاراوه و تیخته کورتکراوه‌کانی ریکخراوی فرینی شارستانی نیوده‌وله‌تی (ICAO Abbreviations) به کوردی بخرمه به‌ردهستی کارمه‌ندانای بواری فرۆکه‌وانی و بو ئه‌و که‌سانه‌ی له فرۆکه‌خانه‌کاندا کارئه‌که‌ن . ئه‌م کتیبه وه‌ک ده‌سپیکي یه‌که‌م وه‌رگی‌راوی بواری فرۆکه‌وانیه له هه‌ریمی کوردستان، هه‌روه‌ها جیڠای شانازیمه که توانیومه تا ئاستیکي باش رسته و واتاو ده‌سته‌واژه‌ی کوردی شیرینم به‌کاره‌ینابیت بو خوینه‌ری به‌رپز تابتوانریت واتای تیخته‌کان بپیکیت هه‌رچه‌نده من پسپور و شاره‌زای بواری زمانه‌وانی نیم و هه‌روه‌ها له‌به‌ر نه‌بوونی سه‌رجاوه بو زاراوه‌ی له‌م جوړه کاریکي ئاسان نیه که بتوانریت ده‌قاوده‌ق ماناکان ده‌ست بکه‌ویت بو‌یه ئه‌گه‌ر که‌م و کورتیه‌کیش هه‌بوو ئومید ئه‌که‌م بم به‌خشن به‌لام له خوشه‌ویستی زمانی کوردی و په‌رۆشیم بو ئه‌م بواره له رابوردودا هه‌ولئ زۆرم داوه ئه‌وه‌نده‌ی توانیبیتم ده‌سته‌واژه و وشه‌ی کوردی کۆبکه‌مه‌وه تا خوا ئه‌م ده‌رفه‌ته‌ی ره‌خساند ئه‌م ژماره تیخته‌ی به‌نرخه بگۆرمه سه‌ر زمانه‌که‌ی خۆمان.

هه‌رچونیک بیت ئه‌مه سه‌ره‌تای کاروانیکي دووره و یه‌که‌م هه‌نگاوه به‌ره‌و قوناغیکي تر هیوام وایه ره‌وتی ئه‌م کاروانه به‌رده‌وام بیت. خو ئه‌گه‌ر فرۆکه‌خانه‌ی نیوده‌وله‌تی سلیمانی ئه‌م زه‌مینه‌یه‌ی ساز نه‌کردایه هه‌لبه‌ته منیش نه‌م ئه‌توانی ئه‌م کتیبه به‌م جوړه ئاماده‌بکه‌م که کتیبخانه‌ی کوردی ته‌واو خالی یه له‌م جوړه نوسراو و وه‌رگی‌رانه.

له یه‌زدانیس داواکارم ئه‌م فرۆکه‌خانه‌یه له‌گه‌شه‌سه‌ندن و فراوان بوندا بیت نه‌وه‌ی دلسۆز بی‌بگه‌یه‌نیت. ئه‌م کورتکراوانه له به‌لگه‌ی ژماره (Doc. 8400) ی ریکخراوی ICAO و چه‌ند به‌لگه‌نامه‌یه‌کی تر مانای زاراوه‌کانی به زمانی ئینگلیزی باس کراوه ئیمه‌ش له‌م کتیبه‌دا به هه‌ردوو زمانی عه‌ره‌بی و کوردی زیاتر روونمان کردۆته‌وه بو چاوه‌روونی زیاتر .

له راستیدا ئه‌م کورتکراوانه بو که‌سانیک زیاتر سود به‌خشن که له‌بواری فرۆکه‌وانیدا کاربکه‌ن یان بخوینن و ده‌کریت بو زانیاری زیاتر سوود له‌م به‌لگه‌نامه‌ی خواره‌وه وه‌رگی‌ریت:

١. بره‌گی 4 - 6 - 3 له پاشکۆی ژماره ١٥ (Annex 15 ICAO) بو کورتکراوه‌کانی تایبته به خزمه‌تگوزاریه‌کانی زانیاری فرین.

٢. بره‌گی 2 - 5 له پاشکۆی ژماره ١٥ (Annex 15 ICAO) بو به‌کاره‌ینانی تایبته به بلا‌وکراوه‌کانی فرۆکه‌وانیه‌کان .

٣. بره‌گی 3 - 7 له پاشکۆی ژماره ١٠ (Annex 10 ICAO) به‌شی دووهم (Annex 10 Volume II) بو به‌کاره‌ینانی کورتکراوه‌کانی تایبته به گه‌یانندی فرۆکه‌وانی (اتصالات الگیران) .

٤. بره‌گی 3 - 3 - 2 و بره‌گی 2 - 9 له پاشکۆی ژماره ٤ (Annex 4 ICAO) بو به‌کاره‌ینانی کوتکراوه‌کانی تایبته به نه‌خشه‌کانی فرۆکه‌وانی (خرانگ الگیران).

٥. به‌شی 3 - 4 - 6 - 7 هاوپیچی A له پاشکۆی نیوده‌وله‌تی ژماره ٣ (Annex 3 ICAO) بو به‌کاره‌ینانی کورتکراوه‌کانی تایبته به‌نامه‌کانی که‌ش ناسی.

٦. بره‌گی 4 - 12 و هاوپیچی ژماره ١ له به‌لگه‌ی نیوده‌وله‌تی و هاوپیچی ژماره ١ له به‌لگه‌ی نیوده‌وله‌تی ٤٤٤٤ (Doc. 4444 ICAO) بو به‌کاره‌ینانی کورتکراوه‌کانی تایبته به‌راپۆرتی فرین .

٧. هه‌ردوو به‌شی 11 - 16 و هاوپیچه‌کانی 2 - 3 - 5 - 6 له به‌لگه‌ی ژماره ٤٤٤٤ (Doc. 4444 ICAO) بو به‌کاره‌ینانی کورتکراوه‌کانی تایبته به نه‌خشه‌ی فرین و نامه‌کانی خزمه‌تگوزاری جموجۆلی هه‌وایی.

(سوپاس)

جینگای خۆیهتی لیڤهدا سوپاسی خۆم ناراسته‌ی ئەم به‌رپێزانه‌ی خواره‌وه بکه‌م که یارمه‌تی ده‌ری من بوون له ئاماده‌کردنی ئەم کتیبه‌دا:

- به‌رپێز فاخر فرج راویژکاری فرۆکه‌وانی که ئهرکی کۆکردنه‌وه و رێک خستن و وه‌رگیرانی زاراوه‌کانی بۆ زمانی عه‌ره‌بی له‌ئەستۆگرتبوو که به‌راستی یارمه‌تی ده‌ریکی باشی من بوو.
- کاک شێرزاد حسین چاودێری ئاسمانی پیشکه‌وتوو بۆ پیاچوونه‌وه‌ی تیکسته‌کان و مانا‌کانیان.
- کاک شه‌مال ئیسماعیل که دیزاینی به‌رکی یه‌که‌می کتیبه‌که‌ی کیشاوه .
- خاتوو میدیا نافع که ئهرکی تایپ و ره‌ش نوسی کتیبه‌که‌ی گرته‌ ئه‌ستۆ.
- خێزان و منداله‌کانم که له کاتی خۆیان بوران له‌کاتی نوسینه‌وه و ئاماده‌کردنی وه‌رگیرانه‌که.

(پیشکه‌ش)

ئەم کتیبه‌ پیشکه‌شه

به‌وه‌ که‌سانه‌ی که شه‌ونخونی ئەکیشن بۆ به‌خته‌وه‌ری گه‌له‌که‌یان

به‌وه‌ که‌سانه‌ی دڵسۆزن بۆ پیشه‌که‌یان.

خوایشتیوانی هه‌موان بیته‌....

ئهندازیاری راویژکاری شارستانی

طاهر عبدالله قادر

به‌رپوه‌به‌ری کشتی فرۆکه‌خانه‌ی نیوده‌وله‌تی سلیمانی

۲۰۱۴/۱۲/۳۱

پیرسیت

پیت	لاپه ره
A	1
B	25
C	29
D	39
E	48
F	55
G	63
H	69
I	73
J	79
K	80
L	81
M	88
N	100
O	107
P	112
Q	122
R	124
S	141
T	155
U	168
V	172
W	177
X	182
Y	183
Z	184

تیبینی: مانای هاوتای ههنديک له کورتکراوهکان

Threshold – رۆخ	DME – تیشکۆ	PAPI – جریوه
BEACON – چراوغ	STRIP – سیله	DVOR – رۆژنه
SURVILLANCE – بینگیڤری	VFR – نیشتهوه به چاو	IFR – نیشتهوهی ئامیڤری
CORDINATE – تان و پۆ- جیگا سازی		CALIBRATION – گری ژن
		LINK - لك

Sulaymaniyah International Airport

Civil Aviation Abbreviations

**Prepared by
Eng. TAHIR ABDULLA QADIR
Airport Director General
June 2017**

Civil Aviation Abbreviations

Civil Aviation Abbreviations		A	Page 1		
Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
A	Amber	زيرهى يان خه نهى زهردباو	*****	اللون البني (أصفر ضارب الى الحمرة)	ICAO
AAA	Amended Meteorological Message (Message Type Designator)	نامه يهكى كه شناسه هه مواركراو به كار ئه هينريت وهك هيما بو جورى نامهكه	*****	رسالة أنواع جوية معدلة (يستخدم كرمز لنوع الرسالة)	ICAO
A/A	Air - to - Air	ههوا بو ههوا	بهكار ئه هينريت بو دهرخستنى پهيوه ندى دهنگى يان داتايى له نيوان دوو ويستگه ههوايى دوو فرۆكه	من الجو الى الجو	ICAO
AACC	Area Approach Control center	بنكه يان بهشى چاوديرى ناوچه و نزيك بونهوه	*****	مركز مراقبة المنطقة والإقتراب	Others
AAD	Assigned altitude deviation	لادان له بهرزى ديارىكراو يان بلئدى ديارىكراو	*****	الإنحراف عن الارتفاع المحدد	ICAO
AAIM	Aircraft autonomous integrity monitoring	چاوديرى سه رهخو بو دلتيا بوون له دروستى كارى فرۆكه كان	سيستميكه له ناو فرۆكه كاندا ئه وه زانيارىانه بهكار ئه هينيت كه له ئاميره ميلاحيه كان ناو فرۆكه كه وه وهرئه گيرين بو دلتيا بوون كه زانياريه كان له گه ل سيستمى (GPS) ي جيهانى يهك دهگر نه وه	المتابعة التلقائية للتأكد من تكامل أداء الطائرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AAL	Above aerodrome level	سهرو یان ژووو ئاستی رووی فرۆکهخانه	*****	فوق مستوى سطح المطار	ICAO
AALS	Advanced Approach and Landing System	سیستمی پیشکوتوو بو نزیك بونهوه و نیشتهوه	*****	المنظومة المتطورة للتقرب والهبوط	Others
AATMS	Advanced Air Traffic Management System	سیستمی پیشکوتوو بو بهپروهبردنی جموجۆلی ئاسمانی	*****	المنظومة المتطورة لإدارة الحركة الجوية	Others
ABI	Advance boundary information	زانیاری پیش وخته بهگیشتنی فرۆکه بو سنوری ئاسمانی ولاتهکه ﴿ناوچهکه﴾	مهبهست لهو زانیاریانهیه که پیش وخته فرۆکهکه وهری گرتوووه پیش ئهوهی بجپته ناو ئاسمانی ئهه لایهنه که ئهه زانیاریانهی لی وهگرتوووه	معلومات مسبقه عن وصول الطائرة الى الحدود	ICAO
ABM	Abeam	له تهنیشت	مهبهست لهوهیه که فرۆکهکه له ئاسماندا گیشتوته تهنیشت شوینیك یان خالیکی زانراو	بجانب	ICAO
ABN	Aerodrome beacon (see the photo in the annex)	چراوغی فرۆکهخانه، رپبهری (رینمای)بیتهه لی تایبهته فرۆکهخانه	ئامیریکی بتهله له فرۆکهخانهکه دا بو پهخشی سگنال بو فرۆکهکان لهکاتی فریندا و بههوی ئهه سگنالانهوه فرۆکهکه بهرهه فرۆکهخانهکه ئاراسته دهکریت	المرشد اللاسلكي الخاص بالمطار	ICAO
ABT	About	له ، دهرباره	*****	عن	ICAO
ABV	Above	لهسهه ، سهرو ، ژووو ئهگريتهوه	*****	فوق	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AC	Alto cumulus	جوړيکه له ههور، جوړه ههوريکه	*****	نوع من أنواع الغيوم	ICAO
ACAC	Arab Civil Aviation Council	ئهنجومهنى فرۆکهوانى شارستانى عهره بى	*****	مجلس الطيران المدني العربي	Others
ACARS	Aircraft communication addressing and reporting system	سىستمى پهيوهندى ييهكانى پهيوهست به داتا و راپورتى فرۆكهگه . پهيوهندييه پيوهستهكانى زانيارى و راپورتهكانى ...	ئهم سىستمه له دوو بهش پيکهاتووه يهکيان زمينى نهوهى تريان لهسر فرۆكهگان دانراوه پهيوهنديهگان لهنيوان ههر دو بهشهگه دا بههوى لينکي داتاوه DATA Link ﴿﴾ ئه نجام نه دريت	نظام الإتصالات المتعلق ببيانات وتقارير الطائرة	ICAO
ACAS	Airborne collision avoidance system	سىستمى ريگرتن له پيکدادانى فرۆكهگان	سىستمى نووى پيشکهوتوه لهسر فرۆكهگان دامه زراوه تواناي ئالوگورگرنى داتاكانى نيوان سىستمه هاوشيوهگاندا هيه بو ديارى گردنى نزيك بونه وهى فرۆكهگه له فرۆكهيهكى تر كه به شيوهيك مهترسى دروست بكات و بيته هوى پيکدادان و دهرگردنى رينمايى بو كابتنى فرۆكهگه ئاگادارى نهگاته وه چى بكات بو بهرگرتن له بهر بهر كهوتن لهگه فرۆكهكانى تر	نظام تجنب التصادم المحمول على متن الطائرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ACAS I	Airborne collision avoidance system Version 1	سیستمی سهر فرۆکه‌کان بو به‌رگرتن له پیکدادان پۆلی یان جۆری یه‌که‌م	*****	نظام تجنب التصادم المحمول على متن الطائرة الصنف الأول	Others
ACAS II	Airborne collision avoidance system Version 2 (see the photo in the annex)	سیستمی سهر فرۆکه‌کان بو به‌رگرتن له پیکدادانی پۆلی یان جۆری دووهم	*****	نظام تجنب التصادم المحمول على متن الطائرة الصنف الثاني	Others
ACAS III	Airborne collision avoidance system Version 3	سیستمی سهر فرۆکه‌کان بو به‌رگرتن له پیکدادانی پۆلی یان جۆری سێیه‌م	*****	نظام تجنب التصادم المحمول على متن الطائرة الصنف الثالث	Others
ACC	Area Control Center	سه‌نتهری چاودێری ئاسمانی ناوچه‌یی	یه‌که‌یک له یه‌که‌کانی چاودێری جموجۆلی ئاسمانی	مركز مراقبة المنطقة	ICAO
ACCID	Notification of an aircraft accident	پاگه‌یانندی رۆوداوی فرۆکه‌یه‌که	*****	الإبلاغ عن حادث طائرة	ICAO
ACF	Area Control Facility	ئامرازی چاودێری ناوچه‌یی	نیشانه‌یه‌که بو دیاری کردنی ئامرازه‌کانی چاودێری به‌کارئه‌هێنریت	وسيلة مراقبة المنطقة	Others
ACFT	Aircraft	فرنده هه‌واپیه‌کان / ئه‌هه ته‌نه‌یه‌که ئه‌فریت	بالۆن و فرۆکه‌یه‌ چارۆکه‌یه‌ و که‌شتی هه‌واپیه‌ فرۆکه‌یه‌ بال جیگه‌ر و بال جولاو هاشیوه‌کانی ئه‌گریته‌وه که ته‌نیا به‌هه‌وا به‌رپن بۆ بزوینه‌ری میکانیکی	المركبات الهوائية (طائرة)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونكردهوه	Meaning in Arabic	References
ACH	ATC Flight plan change message	نامهى پهيوهست به گۆرپنى ئهوه پلانى فرپنهى كه دراوه بو چاودپىرى جموجوئى ئاسمانى	نیشانهيهكه بهكارئهههپنریت بو زانینی ئهو نامهیهى نیردراوه و تایبهته به گۆرانکاری لهو پلانى فرپنهى كه لهوهوپیش نیردراوه بو ویستگه چاودپىرى جموجوئى ئاسمانى	رسالة تتعلق بتغيير خطة الطيران المقدمة لمراقبة الحركة الجوية	Others
ACID	Aircraft Identification	پیناسى فرۆكه	هه موو فرۆكهيهك پيويسته ناويك و نیشانهيهكى ههبيت كه له پیت و ژماره و یان پیت پیک هاتپیت كه نیشانه تۆمارى فرۆكهكه ئەناسینیت	تعريف الطائرة	Others
ACK	Acknowledge	بهلگهى وهگرتن	لهلایهه وهگرى نامهوه بهكارئهههپنریت بو دئیهابوون لهگهپشتن یان وهگرتنی پهيام	تأييد الإستلام	ICAO
ACL	Altimeter Check Location	شوینى تههراخانکراو به لیوردبونهوهى بهرزى فرۆكهكه له کاتى وهستانیدا لهسهه زهوى	ئهم شوینه لهسهه زهوى فرۆكهخانهيه کابتنى فرۆكهكه دئیها دهپیت له وردى خویندنهوهى پيوههه بهرزى فرۆكهكه	الموقع المخصص لفحص ارتفاع الطائرة أثناء وجودها على الأرض	ICAO
ACN	Aircraft classification number	ئهو ژمارهيهى پۆلینى فرۆكهكه نیشان ئهدات ﴿ژمارهى پۆلینى فرۆكهكه﴾	مه بهست لهو ژمارهيهيه كه ئاماژه به کاریگههه كيشى فرۆكهكه دهكات لهسهه زهوى فرۆكهخانهكه وهه زانینی سهنتههه كيشى فرۆكهكه ئەدۆزرتیهوه	الرقم الذي يمثل صنف الطائرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
ACP	Acceptance (message type designator)	پهسهندی - پهزامهندی	نیشانهیهکه ئماژه بو زانیارینامه بهکارئههیتریت	موافقة	ICAO
ACPO	Aircraft position operator	شوین یان پیگه ی ئیش پیگه ری فرۆکه	*****	مكان أو موقع مشغل الطائرة	Others
ACPT	Accept or accepted	پهسهنده یان پهسهند کرا	مه بهست داواکاری نیردهری نامه داتایی بو ودرگرتنی ناوهرۆکی نامه که یان ودرگری نامه داتایی به که پهزامهند بوو له سهر ناوهرۆکه که ی	موافق أو وافقت	ICAO
ACT	Active or activated or activity	چالاک یا چالاک یان چالاک یان کارا - کارا - کارایی	*****	نشط أو تنشيط أو نشاط	ICAO
AD	Aerodrome	فرینگه - فرۆکه خانه * رنکه (فرنگه) کورت و خوشتر بیت	تیکستیکی گشتی یه بو فرۆکه خانه به کار ئه هینریت له سهر زهوی بیت یان له سهر رووی دهریابیت	مطار	ICAO
ADA	Advisory area	ناوچه ی راویژگه ، ناوچه ی رینوینی	کایه یه کی ئاسمانه تییدا یارمه تی ئه و فرۆکه وانه ئه دریت که پیویستیان به خزمه تگوزاری هه یه بو دابین کردنی سه لامه تیان	منطقة إستشارية	ICAO
ADC	Aerodrome chart	نه خشه ی فرۆکه خانه	*****	خارطة المطار	ICAO
ADDN	Addition or additional	سه ربار ﴿ زیاده ﴾	*****	إضافة أو إضافي	ICAO
ADDR	Address	ناونیشان	*****	عنوان	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
ADEP	Aerodrome of departure	فرگه‌ی به‌جیه‌یلاو	نیشانه‌ی ئه‌و فرۆکه‌خانه‌یه‌ که فرۆکه‌که‌ به‌جی‌ هیشت یان به‌جی‌ ئه‌هیلت	مطار المغادرة	Others
ADES	Aerodrome of destination	فرۆکه‌خانه‌ی (فرگه‌ی) مه‌به‌ست	نیشانه‌ی ئه‌و فرۆکه‌خانه‌یه‌یه‌ که فرۆکه‌که‌ مه‌به‌ستی‌ بجیت یان چوو	المطار المقصود	Others
ADF	Automatic direction-finding equipment(see the photo in the annex)	ئامپیری دیاریکردنی ئاراسته‌ی راسته‌وخوی فرۆکه	ئامپیری‌که‌ دانراوه‌ له‌ ناو فرۆکه‌که‌دا به‌هۆیه‌وه‌ کابتن ده‌توانی‌ت ئاراسته‌ی فرۆکه‌که‌ی بزانی‌ت	جهاز تحديد اتجاه الطائرة تلقائيا	ICAO
ADIZ	Air defense identification zone	هیمای دیاریکراو بو به‌رگری ئاسمانی	*****	رمز تحديد منطقة الدفاع الجوي	ICAO
ADJ	Adjacent	نزیك - له‌ په‌نا - له‌ته‌نیش	*****	مجاور أو متجاور أو قريب	ICAO
ADO	Aerodrome office (specify service)	به‌رپوه‌به‌رایه‌تییه‌کی فرۆکه‌خانه‌ ﴿کاره‌که‌ی دیاری بکریت﴾ بو کاریکی دیاری کراو	هه‌ر به‌شیک له‌ به‌رپوه‌به‌رایه‌تی فرۆکه‌خانه‌ که خزمه‌تیکی دیاری کراو پیشکەش بکات	دائرة المطار (لخدمة معينة)	ICAO
ADR	Advisory route	رێگه‌ی هه‌وایی راویژکاری، راویژه‌رپی هه‌وایی	پاره‌ویکی هه‌وایی تیایدا خزمه‌تگوزاری راویژکاری تیا ئه‌دری‌ت به‌ فرۆکه‌کان نه‌ک چاودی‌ری جموجۆلی ئاسمانی	طريق جوي استشاري	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
ADS	Automatic dependent surveillance	بینگیڤریکی سهربه خو – له خووه پاشکو چاودیڤریکی سهربه خو	سیستمیکی گهروکی پیشکه وتوه پیویسته به شیکی له سهر زهوی بییت و نه وهی تری له ناو فرۆکه که ئالوگوری چه ند زانیارییه کی داتایی نه که ن به هوییه وه ویستگه زه مینییه که له ریگهی مانگه دهست کرده کانه وه شوین و بهرزی و بانگه واز و خیرایی فرۆکه که نه زانییت	الإستطلاع التابع التلقائي	ICAO
ADS-B	Automatic dependent surveillance— broadcast (see the photo in the annex)	په خشی زانیارییه کانه پاشکو چاودیڤری سهربه خو، په خش کردنی زانیاریه کانه بینگیڤری	*****	بث بيانات الإستطلاع التابع التلقائي	ICAO
ADS-C	Automatic dependent surveillance— contract	تیپه وه رگیڤرانیکی نییش کگرانی هه والگری - بینگیڤری ریکه وتن نامه ی پاشکو چاودیڤری سهربه خو	*****	عقد الإستطلاع التابع التلقائي	ICAO
ADSU	Automatic dependent surveillance unit	بهشی پاشکو چاودیڤری سهربه خو	هه رییه که یه کی زه مینی که تیا ییدا زانیارییه کانه بینگیڤری تیا به کار به یئریت به مه بهستی کونترۆل کردنی جموجۆلی ئاسمانی	وحدة الإستطلاع التابع التلقائي	ICAO
ADVS	Advisory service	راویژه خزمه تگوزاری	خزمه تگوزاری راویژکاری بو فرۆکه کان بو دابین کردنی سه لاهته تی وهک یارمه تی دانیا ن	خدمات إستشارية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
ADZ	Advise	ئامۆژگاری	*****	ینصح - یوصی	ICAO
AEP	Aerodrome Emergency Plan	ناکاوه نه خشی فرگه	*****	خطة طواريء المطار	Others
AES	Aircraft earth station	زهمینه ویستگه ی ناو فرۆکه که	ویستگه یه که دانراوه له ناو فرۆکه که دا دهتوانیت په یوه ندی له گه ل ویستگه زهمینی یه کان بکات له ریگه ی مانگه دهست کرده کانه وه بو وەرگرتنی زانیاری په یوه دست به سه لامه تی فرۆکه که وه	المحطة الأرضية في الطائرة	ICAO
AFIL	Flight plan filed in the air	نه خشی فرۆکه وانیی له هه وادا ئاماده کراو	له بنه رتدا هه ر فرۆکه یه که پیش ده رچوو نی له فرۆکه خانه پیویسته پلانی گه شته که ی ئاماده کردبیت و ناردبیت بو لایه نی په یوه ندی دار به لام جار هه یه روئهدات به هه ر هویه ک فرۆکه که ده رچوو و پلانه که نه نی راوه له وکاته دا کابتنی فرۆکه که به هوی په یوه ندی دهنگیه وه دهتوانیت پلانه که بدات به ویستگه ی چاودیری ئاسمانی له سه ر زهوی ئه م پلانه پیی ئه وتریت پلانی فرۆکه وانیی که له ئاسماندا ئاماده کراوه	خطة الطيران التي تم إعدادها في الجو	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AFIS	Aerodrome flight information service	خزمه‌تگوزاری زانیاری فرۆکه‌وانی له فرۆکه‌خانه‌که‌دا	*****	خدمة معلومات الطيران في المطار	ICAO
AFM	Yes or affirm or affirmative correct or that is	به‌ئێ یان ئه‌وه‌دروسته - راسته	*****	نعم أو هذا صحيح	ICAO
AFS	Aeronautical fixed service	خزمه‌تگوزاری فرۆکه‌وانی جیگیر (نه‌گۆر)	*****	خدمات الطيران الثابتة	ICAO
AFT	. . . After . . . (time or) place	دوای - بو شوین یان کات	دوای ئه‌م نیشانانه یان کات دیت یان شوین نمونه ﴿دوای کاژیر 11:30﴾ یان ﴿دوای فرینی فرۆکه‌که﴾ یان ﴿نیش‌تنه‌وه‌ی فرۆکه‌که﴾ له فرۆکه‌خانه	بعد	ICAO
AFTN	Aeronautical fixed telecommunication network	تۆری په‌یوه‌ندییه جیگیره‌کانی فرۆکه‌وانی	تۆریکی په‌یوه‌ندی داتایی یه به‌هۆیه‌وه ده‌توانریت ئالوگۆری زانیاری و رینمایه‌کانی په‌یوه‌ست به فرۆکه‌وانیه‌وه بکریت له نیوان سه‌رجه‌م و یستگه‌کانی زه‌مینی تایبه‌ت به فرۆکه‌وانی شارستانی	شبكة اتصالات الطيران الثابتة	ICAO
A/G	Air - to - Ground	هه‌وا بو زه‌وی یان له ئاسمانه‌وه بو زه‌وی	به داتایی په‌یوه‌ندی یه ده‌نگیه‌کان یان داتایی یه‌کان ئه‌نجام ئه‌درئ له نیوان و یستگه‌ی هه‌وایی و و یستگه‌ی زه‌مینی	من الجو الى الأرض	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AGDL	Air – Ground data link (see the photo in the annex)	زانیا رییه پیوهندی ئاسمان - زهوی	*****	إتصالات بيانية جو - أرض	Others
AGA	Aerodromes, air routes and ground aids	فرگه و رپر هوه ئاسمانی و یارمه تییه زمینییه کان	*****	مطارات وممرات جوية ومساعدات أرضية	ICAO
AGL	Above ground level	ژور ئاستی روی زهوی	*****	فوق مستوى سطح الأرض	ICAO
AGN	Again	دوو باره	*****	مرة أخرى أو كرر	ICAO
AGR	Agreement	رپکه وتن	*****	إتفاق	Others
AIC	Aeronautical information circular	بلا وکراوهی زانیا رییه فرین زانیا رییه به خشی فرۆکه وانی	*****	نشرة معلومات الطيران	ICAO
AIDC	Air traffic services inter facility data communications	زانیا رییه پیوهندییه کان نیوان خزمه تگوزارییه کان جهو جۆلییه ئاسمانییه کان	*****	الإتصالات البيانية بين خدمات الحركة الجوية	ICAO
AIP	Aeronautical information publication	بلا وکراوهی زانیا رییه کان فرین رپبه ری زانیا رییه کان فرین	بلا وکراوهیه که دهسته لاتی فرۆکه وانی شارستانی ولات ده ری نه کات که سه رجه م زانیا رییه کان په یوه سه ت به ریک خستن و پیوه ره تاییه ته کان فرۆکه وانی شارستانی نه و ولاته تیایدا روون نه کریته وه بو جی به جی کردن	دلیل معلومات الطيران	ICAO
AIRAC	Aeronautical information regulation and control	زانیا رییه فرۆکه وانییه کان په یوه سه ت به سیستمه کان و دابین کردن	*****	معلومات الطيران المتعلقة بالنظم والسيطرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / راونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AIREP	Air-report	رپورتی ههواپی	مههست لهو راپورتیه له کاتی فرینی فرۆکه کهدا له ئاسماندا دهنیردریت	تقرير جوي	ICAO
AIRMET	Information concerning en-route weather phenomena which may affect the safety of low-level aircraft operations	زانباری کهشناسی تایهت بهو دیارده کهشناسییهی کار بکاته سهر سهلامهتی نهو فرۆکانه ی له کاتی فرینیاندا له پارهوه ئاسمانییهکان و بهرزیهه نزمهکاندا دهفرن	*****	معلومات أنواء جوية تخص الظواهر الجوية التي يمكن أن تؤثر على سلامة الطائرات التي تحلق في الممرات الجوية على ارتفاعات واطئة.	ICAO
AIS	Aeronautical information services	خزمهتگوزاری زانیارییه فرۆکهوانییهکان	*****	خدمة معلومات الطيران	ICAO
AL	Approach lights	رووناکی نزیکبونهوه – رۆشنایی نزیکبونهوه	(see the photo in the annex)	أضوية التقرب	Others
ALERFA	Alert phase	قۆنـاغی وریاکردنهوه/ راچلهکاندن / ناگادارکردنهوه	قۆنـاغی دووهمی مهترسی نیشان ئهدات که فرۆکه که پیا تئنهپهریت له کاتی پووبهرووبونهوهی مهترسیدا.	مرحلة التحذير	ICAO
ALR	Alerting (message type designator)	نیشانهی نامه نامازه بو گهیشتنی فرۆکه که بو قۆنـاغی راجلهکاندن دهکات، هیهای ئهوه نامهیهی (پهیهی) نامازهیه بو گهیشتنه قۆنـاغی وریاکردنهوهی فرۆکه که	*****	رمز الرسالة التي تشير الى دخول الطائرة مرحلة التحذير	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ALRS	Alerting service	خزمه تگوزارى قوئاغى راجله كاندن ، خزمه تگوزارييه كانى ورياكردنهوه	ئهو خزمه تگوزاريانه يه كه پيويسته له قوئاغى راجله كاندا بكرت	خدمات التحذير	ICAO
ALS	Approach lighting system	سيستمه كانى پروناكردنه وه نزىك بوونه وه	ژماره يه ك روشن كهره وهى تايبه ته كه له ههردوو كوئايى (سه رته اى) فرقه وه بو دووريه ك دائه نرئت يارمه تى فرقه وه وان ئهدات تابتوانئت پرؤسه ي نزىك بوونه وه به ئه نجام بگه يه نئت بو نيشتنه وه.	نظم أضوية التقرب	ICAO
ALT	Altitude	بلئدى ، به رزى	مه به ست بلئدى فرقه كه له ئاستى روى ده ريا.	ارتفاع	ICAO
ALTN	Alternate or alternating (light Alternates in colour)	يه ده ك يان نوره كردن / يه ك نا يه ك	به كارديت بو ديارى كردنى روشن كه ره وه يه ده كه كان يان ئهو پروناكيانه ي كه به نوره كاريان پي ده كرئت بو روشن كردنه وه	احتياطي أو يتناوب	ICAO
ALTN	Alternate (aerodrome)	يه ده ك / ئه م نا ئهو	ئه گه ر وشه ي Aerodrome له گه ل بوو به واتاى ئه وه فرقه خانه ي تره كه دانراوه بو نيشتنه وه له كاتئكدا نه توانرا له فرقه خانه ي مه به ست بنيشئته وه	احتياطي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
AMA	Area minimum altitude	نزمترین بلندی (به‌رزى) بو فرین له ناوچه‌که‌دا	ئهو بلندیه‌ی که له رووی ده‌ریاوه پی‌وراوه و ناتوانریت فرۆکه‌که لهو بلندیه نزمتر بفریت لهو ناوچه‌یه‌دا.	أوطاً ارتفاع في المنطقة	ICAO
AMD	Amend or amended (used to indicate amended meteorological message; message type designator)	هه‌موار – گۆردراو ﴿ په‌یوه‌سته به‌و گۆرانکاریانه له زانیاریه‌کانی که‌شناسیدا ﴾	نیشانه‌یه‌که بو نامه‌کانی که‌ش ناسی بو ده‌رخستنی ئه‌وه‌ی که گۆرانکاریه‌ک رووی داوه له‌سه‌ر زانیاریه‌کانی ئه‌و نامه‌یه که‌ش ناسیه‌ی که له‌وه پی‌ش نی‌ردراوه	عدل أو تعديل (يتعلق بالتعديلات التي تدخل على معلومات الأنواء الجوية)	ICAO
AMDT	Amendment (AIP) Amendment	گۆرانکاری یان هه‌مواری ﴿ په‌یوه‌ست به‌و گۆرانکاریانه‌وه که‌له بلاوکه‌راوه‌ی فرینی شارستانی‌دا ده‌کریت ﴾	*****	تعديل (يتعلق بالتعديلات التي تدخل على دليل الطيران المدني)	ICAO
AMGR	Airport manager	به‌رپوه‌به‌ری فرۆکه‌خانه	*****	مدير المطار	Others
AMM	Aircraft maintenance manual	رپبه‌ری چاکسازی فرۆکه	*****	دليل صيانة الطائرة	Others
AMS	Aeronautical mobile service	خزمه‌ته جولاوه‌کانی فرۆکه‌وانی	*****	خدمات الطيران المتحركة	ICAO
AMSL	Above mean sea level	له‌سه‌ر ئاستی رووی ده‌ریاوه	(see the photo in the annex)	فوق مستوى سطح البحر	ICAO
AMSS	Aeronautical mobile satellite service	خزمه‌ت گوزاری سه‌ته‌لایتی جولاو بو بواری فرین ، جولاوکه‌راوه‌کانی فرین به‌ به‌کاره‌ینانی هه‌یقه ده‌ستکرده‌کان	خزمه‌ته جولاوه‌کانی فرین به سوود وه‌رگرتن له مانگه ده‌ست کرده‌کان	خدمات الطيران المتحركة باستخدام الأقمار الصناعية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ANCS	ANCS . . . Aeronautical navigation chart — small scale (followed by) name/title and scale	نەخشەکانی فرۆکەوانی- پێوهری بچوک ﴿ناو یان ناوئیشان و پێوهرەگە ی تیا نوسرابیئت﴾	ئەو نەخشەنە یە گە بەکار دەهێنرێت لە کردە نەخشە ی فرینەوانی هەوایی	خارطة الطيران الملاحة	ICAO
ANS	Answer	وەلام ، وەلام دانەوه	*****	إجابة أو جواب	ICAO
AOC	. . . Aerodrome obstacle chart (followed by type and name/title)	نەخشە ی بەر بە سـ تـ هـ کـ تـ هـ کـ انی فرۆکە خانە ﴿ناو — جوړ — ناوئیشانی تیا نوسرابیئت﴾	نەخشە ی هە کە تیا ی دا ئەو بەر بە ستانە نیشان ئەدات کە لە دەوری فرۆکە خانە هە یە و کاریگەر یان هە یە لە سەر سەلامەتی ئەو فرۆکە کانی گە فرۆکە خانە کە بە کاری ئەهینن.	خارطة عوائق المطار (تتبع بنوع الخارطة وعنوانها)	
AOG	Aircraft on ground	فرۆکە لە سەر زهوی	*****	الطائرة على الأرض	Others
AP	Airport	فرۆکە خانە / فرگه / بەندەری ئاسمانی	مەبەستی فرۆکە خانە یە کە هەوایی یە (لە سەر زهوی یان دەریا)	مطار	ICAO
APAPI	(to be pronounced “AY-PAPI”) Abbreviated precision approach path indicator (see the photo in the annex)	ئامازە ی ئاراستە ی وردە نزیک بونەوه ی کە مکراره	سیستەمی روناکی بەرەوشیکی تاییهتەوه یارمەتی فرۆکە وان ئەدات کە دنیابیت لە بەرز ی فرۆکە کە ی لە گەل دووری فرۆکە کە ی لە سەر تە ی فرگه وه بە پێ ی پێوهرە کانه له قوئاغی نزیک بوونەوه وشە ی ﴿ تاک لا﴾ بە مانا لە یه ک لای فرگه وه دانراوه	مؤشر مسار التقرب الدقيق المختزل	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
APCH	Approach (see the photo in the annex)	نزيك بوننهوه	بهلگهيه بوئهوهى فرۆكهكه له كاتى نزيك بوننهوهدايه بو نيشتنهوه لهسهه فرۆكه.	تقرب	ICAO
APDC	. . . Aircraft parking/docking chart (followed by name/title)	نەخشەى وێستگەى فرۆكەكان ﴿ناو و شوین﴾	نیشانەيه بو شوینی وهستانی فرۆكهكان لهسهه نەخشە جيگير دهكریت.	خارطة مكان وقوف الطائرات	ICAO
APN	Apron	پارکی فرۆكه وهستان	نیشانەيه بو شوینی وهستانی فرۆكهكان	ساحة وقوف الطائرات	ICAO
APP	Approach control office or control or approach approach control service	وێستگەى چاودێرى نزيك بوننهوه يان خزمهتگوزارى چاودێرى نزيك بوننهوه	مهبهست له وێستگەى چاودێرى نزيك بوننهوهيه يان خزمهتگوزارى چاودێرى نزيك بوننهوه	دائرة مراقبة الإقتراب أو مراقبة الإقتراب أو خدمة مراقبة الإقتراب	ICAO
APR	April	مانگی نیسان	نامازه بو مانگی نیسان	شهر نيسان	ICAO
APRX	Approximate or approximately	نزيكەيى يان نزيكەى	*****	تقريبى أو تقريبا	ICAO
APSG	After passing	دواى پهرينهوه يان تپهپرين	*****	بعد العبور أو بعد المرور	ICAO
APV	Approve or approved or approval	پهسهنده يات پهسهندى ئەكات يان پهسهندکردن	*****	يوافق أو وافق أو موافقة	ICAO
ARC	Area chart	نەخشەى ناوچە	*****	خارطة المنطقة	ICAO
ARFF	Airport rescue and fire fighting	ئاگرکوژينهوه و فرياکهوتن له فرۆكهخانه	مهبهست لهو توانايانهى بهردهسته له فرۆكهخانهبوپروسهى ئاگرکوژاندنهوه و فرياکهوتن	الإطفاء والإنقاذ في المطار	Others
ARNG	Arrange	رێك خرا	*****	رتب أو نظم	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
ARO	Air traffic services reporting office	نوسینگهی راپورتی دانیی جموجوئی ههواایی خزمهتگوزارییهکان، بهرپوهبهریتی نهو خزمهتگوزارییه ههواایانهی که راپورتتهکان پیشکەش دهکات یان پپیاندا دهچیتتهوه	ویستگهی خزمهتگوزاری جموجوئیله ناسمانییهکان که راپورتتهکانی دهگهپیتتهوه یان راپورتیان پیشکەش دهکریت	دائرة خدمات الحركة الجوية التي تراجع أو تقدم التقارير لها	ICAO
ARP	Aerodrome reference point (see the photo in the annex)	تیپی رپیهری فرۆکهخانه	خالیکه لهناو فرۆکهخانه دادیاری نهکریت لهویوه زانیارییهکانی خالهکانی ترجیگیر دهکریت یان وهردهکریت	نقطة دلالة المطار	ICAO
ARP	Air-report (message type designator)	راپورتیکی ههواایی ﴿ جوهرهکهی دیاری نهکریت ﴾، ههوا راپورت، ههوا پهیف	نیشانهیهک بو نامهکان که بهلگهئهدات بو بونی راپورتیکی ههواایی واته راپورتیک که له فرۆکهخانهوه وهرگیراوه	تقرير جوي	ICAO
ARQ	Automatic error correction	راست کردنهوهی لهخووهی ههلهکان، له خووه ههلهراستکردنهوه	واته ههلهکان راست دهکریتهوه بی نهوهی مروف کاریگهری ههپیت	تصحيح الخطأ بشكل طوعي	ICAO
ARR	Arrival (message type designator)	گهیشتن - هاتن	نیشانهیهک لهنامهکاندا بهلگهئهدات بوگهیشتنی فرۆکهکان	وصول	ICAO
ARS	Special air-report (message type designator)	ههوا پهیفیکی تایبته ﴿ نیشانهی جووری نامهکهی ﴾	نیشانهیهک بۆدهرخستنی نهوهی نامهکه راپورتیکی تایبتهی تیدایه	تقرير جوي خاص (رمز لنوع الرسالة)	ICAO
ARST	Arresting (specify (part of) aircraft arresting equipment	وهستاندن ﴿ بهواتا بهشیک له نامیرهکانی فرۆکهکه له کارکردن وهستینراون ﴾	*****	ایقاف (یببن أن جزء معين من معدات الطائرة قد تم إيقافه عن العمل)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنه وه	Meaning in Arabic	References
AS	Altostratus	ئهلتۆستراتس ﴿جۆرئیکه له جۆرهکانی هه ور﴾	*****	التوستراتس (نوع من أنواع الغيوم)	ICAO
ASAP	As soon as possible	تا بتوانیت به خیرترین کات یان بهزویی	*****	بأسرع وقت ممکن	Others
ASC	Ascend to or ascending to	ههئنهگه پیت یان له هه لگه راندایه	نیشانه یه که به لگه یه بو ئه وهی فرۆکه که ههئنهگه ریت یان له هه لگه راندایه بو بهرزیه کی دیاری کراو	یتسلق أو في حالة تسلق الی	ICAO
ASDA	Accelerate-stop distance available	دووری بهرده ست بو کهم کردنه وهی گوژمی ﴿خیرایی﴾ فرۆکه که.	نیشانه ی دهرخستنی دوری بهرده ست له ناوچه ی دوا کۆتایی فرگه وه که فرۆکه وان بتوانیت فرۆکه که ی هیور بکاته وه بو وهستاندن	المسافة المتوفرة للتعجيل التناقصي	ICAO
ASE	Altimetry system error	ههئنه یه که له ئامیری بهرزیه پواندا یان ههئنه یه که له بهرزیه پواندا	*****	خطأ في جهاز قياس الارتفاع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
ASHTAM	Special series NOTAM notifying, by means of a specific format, change in activity of a volcano, a volcanic eruption and/or volcanic ash cloud that is of significance to aircraft operations	زهنجیرهیهك بلاوكرارهوی فرین به كلیش هیهکی تایب هت گورانکارییهکانی چالاکی گرکانهکان یان تهقینهوههکانی دهرتهخات یان نهوههورانیهکی له نهنجامی گرکانهوه دروست نهبیته و کاریگهیری گرنگی بیوهی فرۆکهوانیدا هیه	*****	سلسله خاصة من إعلانات الطيارين تبين من خلال نموذج خاص التغيير الحاصل في النشاط البركاني ، الإنفجارات البركانية أو الغيوم الناتجة عن الغبار البركاني والتي لها تأثير مهم على سلامة الطائرات.	ICAO
ASI	Air speed indicator	خیریایی نیشاندهر له ههوادا	(see the photo in the annex)	مؤشر السرعة في الجو	Others
ASP	Air Space	کایهه ناسمان / کایهه ههواهی / فهزا / گوشادیی ههوا (کهش)	(see the photo in the annex)	الفضاء الجوي	Others
ASPH	Asphalt	قیر / نهسفهلته	نیشانهه کیهرستهه قیره بو رپوشی (راخستهه) پیادههوه و شوینهکان بهکارنههینرته	أسفلت	ICAO
ASR	Airport Surveillance Radar	راداری پشکنینه فرۆکهخانه (راداری پههکی فرۆکهخانهه) ، راداری فرۆکهخانه پشکن	نیشانههیهکه بو سیستهه نهوه رادارهه کی دانراوه بو چاودییری جموجوئی ههواهی له فرۆکهخانه	الرادار الباحث في المطار	Others
AT	. . . At (followed by time at which weather change is forecast to occur)	له (بههواداچونی نهوه کاتهوه دیت که تهییدا چاوههوان دهکرته بارودههکی کهش بگوردرته)	*****	في (تتبع بالوقت الذي يتوقع به حصول تغيير بالحالة الجوية) .	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنه وه	Meaning in Arabic	References
ATA	Actual time of arrival	كاتی راسته قینهی گه پشتن	نیشانه ی دهر خستنی ئه وه کاته یه که فرۆکه که نه گات	الوقت الحقيقي للوصول	ICAO
ATC	Air traffic control (in general) (see the photo in the annex)	﴿کۆنترۆلی﴾ چاودیری جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	نیشانه ی به کاره ی نانیکی گشتی یه بو یه که کانی چاودیری جموجوئی ناسمانی	مراقبة الحركة الجوية	ICAO
ATCA	Air traffic control assistant	یاریده ده ری چاودیری جموجوئی ناسمانی	*****	مساعد مراقب جوي	Others
ATCC	Air traffic control clearance	راگه یان دراوی ویستگه ی چاودیری جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	تایبه ته به چاودیری ناسمانیه وه	تصريح مراقبة الحركة الجوية	Others
ATCO	Air traffic control officer	به رپرسی چاودیری جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	*****	مسؤول مراقبة الحركة الجوية	Others
ATCS	Air Traffic Control Service	خزمه تی چاودیری جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	*****	خدمة مراقبة الحركة الجوية	Others
ATCSMAC	. . . Air traffic control surveillance minimum altitude chart (followed by name/title)	نه خشه ی تایبه ت به نزمترین بلندی بو چاودیری جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	مه به ست له چاودیری جموجوئی ناسمانی کۆنترۆل کردنی جموجوئی هه وایه به به کاره ی نانی نامرازه کان وهک رادار یان ههر نامیریکی تر	الخارطة الخاصة بأوطأ ارتفاع لمراقبة الحركة الجوية الإستلاعية	ICAO
ATCU	Air traffic control unit	یه که ی چاودیری جموجوئی (ناسمانی)	*****	وحدة مراقبة الحركة الجوية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ATD	Actual time of departure	كاتی راسته قینهی رۆیشتن / یان به جی هیشتن یان دهر چون	به واتای ئه و کاتهی که فرۆکه که فرۆکه خانه که به جی هیشت	الوقت الحقيقي للمغادرة	ICAO
ATFM	Air traffic flow management	به رپوه بردنی وروژمی جموجوئی هه وایی	واته دانانی ریکار و پیوه بو کونترۆل کردنی جموجوئی فرۆکه کان و بهرئ کردنیان به شیوهیه کی خیرا و ریک و پیک	إدارة تدفق الحركة الجوية	ICAO
ATIS	† Automatic terminal information service	خۆرسکه خزمه تگوزاریی زانیارییه پیوه نیدار هکانی فرۆکه خانه	ئه و خزمه تگوزاریانه یه که له ریگه ی له ره له ریگی تایبه ته وه زانیاریه کانی فرۆکه خانه بلا و ده کاته وه به خۆرسکی وه ک که ش و هه وا و پله ی گه رما	الخدمة الطوعية لبث المعلومات المتعلقة بالمطار	ICAO
ATM	Air traffic management	به رپوه بردنی جموجوئی هه وایی (ناسمانی)	*****	إدارة الحركة الجوية	ICAO
ATN	Aeronautical telecommunication network	تۆپی په یوه ندییه فرۆکه وانیه کان	سیستمه کانی په یوه ندی تایبه ت به دابین کردنی گه یان دن له نیوان ویستگه کانی زهمینی فرۆکه وانی شارستانی	شبكة إتصالات الطيران	ICAO
ATO	Actual time overhead	كاتی راسته قینهی سه ر پیگه که / شوینه که	نیشانه یه یان به لگه یه بو گه یشتنی فرۆکه که بو سه ر شوینیکی دیاری کراو	الوقت الحقيقي فوق الموقع	Others
ATOT	Actual take off time	كاتی راسته قینهی به جی هیشتن (فرین) / رۆیشتن ، دهر چون	*****	الوقت الحقيقي للمغادرة	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ATP	. . . At . . . (time or place) له (شوین یان کات)	نیشانهیهك بۆ شوین و کات بهکارئههینریت في (وقت أو مکان)	ICAO
ATS	Air traffic services	خزمهتهکانی جموجوئی ههوايي (ئاسمانی)	نیشانهیهکه بۆ زانینی خزمهتهکانی جموجوئی ههوايي(ئاسمانی)	خدمات الحركة الجوية	ICAO
ATSU	Air traffic services unit	یهکهی خزمهتهکانی جموجوئی ههوايي (ئاسمانی)	*****	وحدة خدمات الحركة الجوية	Others
ATTN	Attention	بهئاگابون – ئاگایی - وریابون	نیشانهی راکیشانی سهرنجی بهرانبهره بۆ بهئاگابون	انتباه	ICAO
AT-VASIS	to be pronounced “AY-TEE-VASIS”) Abbreviated T visual approach slope indicator system	کورتسه سیستمیکی بینینه بۆ دیاریکردنی لاری یان لیزی (دابەزینی) نزیك بونهوه	سیستمیکی بینینه له ژمارهیهك رووناك كه رهوه پیک دیت به رهوشیکی تایبتهت یارمهتی فرۆكهوان ئهدات تادئتیابیت كه نزم بونهوهی فرۆكهكهی لهكاتی نزیك بونهوه بۆ نیشتنهوه بهشیوهیهکی دروست ئهنجام ئهدریت	النظام البصري المختصر لتحديد إنحدار التقرب	ICAO
ATYP	Aircraft Type	جوۆی فرۆكه	*****	نوع الطائرة	Others
ATZ	Aerodrome traffic zone	ناوچهی جموجوئی ئاسمانی فرۆكهخانه	نیشانهی دیاری کردنی کایهی ههوايي دهوری فرۆكهخانهیه تایبتهت به پاراستنی جموجوئی ههوايي له فرۆكهخانهکه	منطقة حركة المطار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
AUG	August	مانگى ئاب	نیشانەى مانگى ئابە	شهر آب	ICAO
AUTH	Authorized or authorization	رېگه پېدراو يان رېگه پېدان	نیشانەى رېگه پېدانى كه سېك يان لايه نېك	مخول أو تخويل	ICAO
AUW	All up weight	كيشى گشتى / هه موو كيشه كه	نیشانەى سه رجهم كيشى فرۆكه كه يه	الوزن الكلي	ICAO
AUX	Auxiliary	ياریده دهر	نیشانەى داوا كردنى يارمه تى يان داوا كردنى يارمه تى يه	مساعد	ICAO
AVBL	Available or availability	به رده ست يان فرديه	نیشانەى نه وه يه كه شتېك هه يه له به رده ستدا يان به لگه ي فرديه يه	متوفر أو الوفرة	ICAO
AVG	Average	رېك خراو / تېكرا / هه موار كراو	نیشانەى كه بو تېكرا يى	معدل	ICAO
AVGAS	Aviation gasoline	سوته مه نى (فرينه وانى) فرۆكه يان فرۆكه وانى	نیشانەى بو سوته مه نى فرۆكه وانى	وقود الطيران	ICAO
AVOL	Aerodrome Visibility operational level	كه مترين مه وداى بينى پيوستى به كار هينانى فرۆكه خانه كه	بو به كار هينانى هه ر فرۆكه خانه يه كه پيوسته لانى كه مى بينين هه بيت به پى ئى نه و ئامير و ئامرازانه ي كه له به رده ستدا هه يه	الحد الأدنى لمدى الرؤيا اللازم لإستخدام المطار	Others
AWOS	Automatic weather observation system (see the photo in the annex)	سىستى خوگرد بو ديارى كردنى بارى كەش و هه وا ، خو كاره سىستى ديارى كردنى بارى كەش و هه وا	نیشانەى بو سىستى كه بتوانيت بارودوخى كەش و هه وا ديارى بكات به خو رسكى و دهر خستنى بو به كار هينه رانى	النظام الطوعي لتحديد الأحوال الجوية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
AWTA	Advise at what time able	پێراگه یانیدن به و کاتهی که دهتوانریت / له کاتی خۆیدا / له کاتی پێویستدا	نیشانهیه که بو داواکردنهی راگهیه ندراوێک به و کاتهی که دهتوانریت داوایه که به جێ بهێنریت یان کارێک ئه نجام بدریت	الإبلاغ عن الوقت الممكن	ICAO
AWY	Airway(see the photo in the annex)	رێگای ههواپیی / رارهوی ئاسمانی	نیشانهیه که بو رارهوی ئاسمانی	طریق جوی	ICAO
AZM	Azimuth (see the photo in the annex)	پێگه ی ئاسوویی / ئاسۆ	نیشانهیه که بو پێگه ی ئاسوویی فرۆکهیه که پێوراو به گۆشه ی سهروی مگناتیسی	الموقع الأفقي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روون کردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
B	Blue	رهنگی شین	*****	اللون الأزرق	ICAO
B&D	Bearing and Distance	ئاراسته و دوری له خالیکی زانراوهوه	*****	الإتجاه والمسافة من نقطة معينة	Others
BA	Braking Action	توانای وهستانی فرۆکه لهسه فرگه	مههست لهم رستهیه دیاری کردنی توانای خشانندی تایهه فرۆکه که به لهو کاتهه ئه نیشیته وه لهسه فرگه که که لهسی پۆلین دا خووی ده بینیت ۱. زۆر باشه ئه گهر رووی فرگه که هیچ شتیکی لهسه نه بیت وهك سههۆل و ئاوی باراناو. ۲. باشه که میك یان سههۆل یان ئاوی لهسه بیت. ۳. خراپه له بوونی چینیک سههۆلی ئهستور لهسه رووی فرگه که	قدرة توقف الطائرة على المرج	ICAO
BARO-VNAV	Barometric Vertical Navigation	که شتیه وانی ستونی (ستونه که شتیه وانی) به به کارهینانی پیوهری فشاری ههواپی	مههست ئاراستهه ستونی فرۆکه که به که بههوی پیوهری فشاری ههواپی ناو فرۆکه که وه ئه زمارکراوه ئه م جووره له قوناغی نزیکبونه وه دا به کاره هینریت بو نیشیتنه وه به به کارهینانی ئه وگۆشهه خواربونه وهی که بو فرۆکه خانه کان دیاری کراوه	الملاحه العمودیه باستخدام جهاز قياس الضغط الجوي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
BASA	Bilateral Aviation Safety Agreement	ریکەهوتنی دوولایه‌نەه بـۆ سه‌لامه‌تی (بیوه‌یی) فرۆکه‌وانی	*****	إتفاق ثنائي يتعلق بسلامة الطيران	Others
BASE	Cloud Base	بنی هه‌وره‌که / نزمترین بنکه‌ی هه‌ور / ژیر هه‌ور	*****	قاعدة الغيوم	ICAO
BCFG	Fog Patches	په‌له‌ی ته‌م	*****	بقع من الضباب	ICAO
BCN	Beacon	رێبه‌ری بیته‌ه‌ل / چ‌راو‌غی فرۆکه‌خانه	سیستمی که شتی‌ه‌وانی یه‌ سگنال په‌خش ئەکات فرۆکه‌خانه‌کان به‌کاری ئەه‌یتین بۆ زانی‌نی ئاراسته‌ی فرۆکه‌خانه	مرشد لاسکي	ICAO
BCST	Broadcast	په‌خش ئەکات	مه‌به‌ست په‌خش کردنی زانیاری یان سگنال‌ه‌ به‌ کایه‌ی ئاسماندا	یبث	ICAO
BDRY	Boundary	سنور	مه‌به‌ست له‌سنوری کایه‌ی ئاسمانیه‌ یان سنوری ناوچه‌یه‌ک له‌کایه‌ی ئاسمانی	حدود	ICAO
BECMG	Becoming	ئهبیٔ یان ئەشبیٔ یان گونجاوه	*****	يصبح أو سيكون أو ملأتم	ICAO
BFR	Before	له‌پیش ، پیش	*****	قبل	ICAO
BKN	Broken	شکاو یا شکینراو	*****	مكسور أو تم كسره	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
BL Blowing (Followed by DU = Dust or followed by SA = Sand or SN = Snow	هه ئه کات څه گهر DU له دوايه وه بېت به مانای توژ نه بارېت و باکه به توژدوه هه ئه کات نه گهر SA له دوايه وه بېت به مانا باکه لی پيوه يه و نه گهر SN بېت به مانا باکه به فری پيوه نه بېت	ئهم کور تکراره يه به کار نه هېنرېت بو (با)	يهب (إذا جاء بعدها DU فهذا يعني الغبار سيهب أي أن الرياح ستكون مصحوبة بغبار وإذا جاء بعدها SA فهذا يعني أن الريح ستكون مصحوبة بالرمل وإذا جاء بعدها SN فهذا يعني أن الريح ستكون مصحوبة بالوفر أو الثلج	ICAO
BLDG	Building	دروست دهکات ، بنيات دهنېت	*****	يبي أو ينشيء	ICAO
BLO	Below Clouds	له ژير هه وردا	مه به ست له وه يه فرۆکه که له ژير هه ورد که وه نه فرېت	تحت الغيوم	ICAO
BLW Below ...	ژير	به گشتی به کار نه هېنرېت که شتېک له ژير شتېکی تره وه بېت	تحت	ICAO
BOMB	Bombing	ته قينه وه يان بومباران	*****	إنفجار أو قصف بالقنابل	ICAO
BPN	Boundary Point of Entry	خالی چونه ناو سنوری ناوچه ی فرپین	*****	نقطة دخول حدود إقليم الطيران	ICAO
BR	Mist	هه وریکی ته نک/ته میکی ته نک/که م	*****	ضباب خفيف	ICAO
BRA	Bearing, Range and Altitude	ناراسته ی دووری له خالی که وه و به رزی نه و شوینه له سه ر ناستی روی ده ریا	*****	الإتجاه والمسافة من نقطة معينة والإرتفاع عن مستوى سطح البحر	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
BRF	Short (Used to indicate the type of approach desired or required)	کورتیهکه به کاردیت بو دیاریکردنی کردنی جوړی کردهی نزیك بونهوه بو نیشتنهوه له فرۆکهخانه	*****	مختصر (يستخدم لبيان نوع عملية التقرب المرغوب فيها أو المطلوبة للهبوط في المطار)	ICAO
BRG	Bearing	ناراسته ، ناقار □ □	ناراسته ی فرۆکهیهک له خالیکی دیاری کراو یان شوینیکی دیاری کراو نهک ناراستهکهی به بهراورد له سهروی موگناتیس که Heading ه	اتجاه □ □	ICAO
BRKG	Braking	وهستان	دهرپینی حالتهی وهستانه له کاتی گفتوگوکردن یان له کاتی جوتهدا	توقف	ICAO
BS	Commercial broadcasting station	وېستگهیهکی په خشی بازرگانی	*****	محطة بث تجارية	ICAO
BTC	Basic Training Course	خولیکی راهینانی بنه پرهتی	*****	دورة تدريب أساسية	Others
BTL	Between Layers	نیوان چینهکان	به کار نه هینریت که فرۆکهکه له ناو هه ورهکاندا بفرپرت	بین طبقات	ICAO
BTN	Between	نیوان	*****	بین	ICAO
BRF	Short (Used to indicate the type of approach desired or required)	کورتیهکه به کاردیت بو دیاریکردنی جوړی کردهی نزیکونهوه بو نیشتنهوه له فرۆکهخانه	*****	مختصر (يستخدم لبيان نوع عملية التقرب المرغوب فيها أو المطلوبة للهبوط في المطار)	ICAO
BUF	Binary universal form for the representation of meteorological data	نمونهی جیهانی دووفاقی (دوولانی) بو روون کردنهوهی داتای بارودوخی کهش ناسی	هیمایهکه بو مه بهستی فرۆکهوانی شارستانی له سهر ناستی جیهان له لایه که شناسیهوه به کاردیت	نموذج عالمي مزدوج لتوضیح بیانات الأنواء الجوية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكر دنه وه /Explanation	Meaning in Arabic	References
C	Degrees Celsius (Centigrade)	پلهى گهرمى سهدى	*****	درجة الحرارة المثوية	ICAO
CAA	Civil Aviation Authority	دهسته لاتی فرۆكه وانى شارستانی	*****	سلطة الطيران المدني	Others
CAAS	Class A Airspace	گوشادی (كایه) ناسمانى جوړى A	كایه ی ناسمانى له فرۆكه وانى شارستانی دا هوت جوړه له هه رجوړی كدا خزمه تگوزاریه كى ديارى كراو پيش كهش ده كړیت	فضاء جوي من الصنف A	Others
CAR	Civil Aviation Regulations	رېنمايي ه كانی فرینه وانى (فرۆكه وانى) شارستانی	*****	تعليمات الطيران المدني	Others
CASA	Civil Aviation Safety Authority	دهسته لاتی بيوه یی (فرۆكه وانى) فرینه وانى شارستانی	*****	سلطة سلامة الطيران المدني	Others
CAT	Category	جوړ - پۆلین - شیواز	*****	صنف	ICAO
CAVOK	Cloud, Visibility and present weather better than prescribed values or conditions	هه ورو بارودوخی كهش ناسى و مه وداى بینین باشه	ئهم پرسته یه به كارنه هینریت له لایه ن كارمه ندانى كه شناسیه وه بو ديار يكردى بارى كهش و هه وا به و جوړه ی كه باشه (كه مه وداى بینین له ۱۰ كم زیاتر بیت)	الغيوم ومدى الرؤيا والحالة الجوية جيدة	ICAO
CB	Cumulonimbus	كیمولونیمبس : جوړه هه وریكه	ئهم جوړه له هه وور تریشقه ی ته گه لدايه و مه ترسى هه یه له سه ر فرۆكه كان بو یه پيوسته لى دوور بکه ویته وه	كیمولونیمبس : نوع من أنواع الغيوم	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
CBAS	Class B Airspace	گوشادی (کایه‌ی) ئاسمانیی جۆری B	کایه‌ی ئاسمانی جهوت جۆره له ههر جۆریکدا خزمهت گوزاریه‌کی دیاری کراو پیش کەش ئەکریت	فضاء جوي من الصنف B	Others
CC	Cirrocumulus	سیرۆکیومولهس : جۆره هه‌وریکه	*****	سیرۆکیوملس: نوع من أنواع الغيوم	ICAO
CCAS	Class C Airspace	گوشادی (کایه‌ی) ئاسمانیی جۆری C	کایه‌ی ئاسمانی جهوت جۆره له ههر جۆریکدا خزمهت گوزاریه‌کی دیاری کراو پیش کەش ده‌کریت	فضاء جوي من الصنف C	Others
CD	Candela	مۆم	به‌کار ئه‌هینریت بو پپوانی چپری روشنایی	شمعة	ICAO
CDAS	Class D Airspace	گوشادی (کایه‌ی) ئاسمانیی جۆری D	کایه‌ی ئاسمانی جهوت جۆره له ههر جۆریکدا خزمهت گوزاریه‌کی دیاری کراو پیش کەش ده‌کریت	فضاء جوي من الصنف D	Others
CDN	Coordination (message type designator)	هاوئاهه‌نگی ، هاوکاری	بو ئه‌و نامه‌یه‌ی که تهنه‌ها بو مه‌به‌ستی هه‌ماهه‌نگی به‌کارئه‌هینریت	تنسيق	ICAO
CEAS	Class E Airspace	گوشادی (کایه‌ی) ئاسمانی جۆری E	کایه‌ی ئاسمانی جهوت جۆره له ههر جۆریکدا خزمهت گوزاریه‌کی دیاری کراو پیش کەش ده‌کریت	فضاء جوي من الصنف E	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونکردنه وه	Meaning in Arabic	References
CET	Clearance Expiry Time	كاتى به سهر چوونى ريگه پيدانه كه	به كار ئه هينرئيت له لايهن په كه گانى چاوديرى ئاسمانيه وه بو ديارى كردنى ئه و كاتهى كه كوئاي بو ريگه پيدانه ئه هينرئيت كه دراوه به فرۆكه كه	وقت إنتهاء التصريحة	Others
CF	Change frequency to	دهربارهى گۆرپنى شه پۆلى په يوه ندى بو	به كار ئه هينرئيت بو گۆرپنى شه پۆلى گهياندى له نيوان نيردهر و وه گردا	حول موجة الإتصال الى	ICAO
CFAS	Class F Airspace	گوشادى (كايهى) ئاسمانى جۆرى F	كايهى ئاسمانى جهوت جۆره له ههر جۆرى كدا خزمهت گوزاريه كى ديارى كراو پيش كهش ده كريت	فضاء جوي من الصنف F	Others
CFIT	Controlled Flight into Terrain	ريگرتن له پيكدادانى فرۆكه به بهر به سته گانى سهر زهويدا	سيستميكه له سهر فرۆكه گان به ستراره هه لده ستيت به ديارى كردنى به رزى فرۆكه كه بو كابتنى فرۆكه كه له ناستى بهر به سته گانى سهر زهويه وه كه بتوانيت خوى بپاريزت لبيان	منع اصطدام الطائرات بالعوائق الأرضية	Others
CFL	Cleared Flight Level	ئاستى ئه و بهر زيبهى كه به فرۆكه كه دراوه	*****	الإرتفاع المستوى الذي رخصت له الطائرة	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
CFM	Confirm or I confirm (to be used in AFS as a procedure signal)	پهسهنده - پهسهندی نهگهه بهکارئهههینریت لهلایههه خزمهت گوزاری فرینههوانیی جیگیرهوه	*****	أؤید أو أنا أؤید (يستخدم هذا المصطلح من قبل خدمات الطيران الثابتة)	ICAO
CG	Center of Gravity	چهقی کیش - چهقی قورسایی	بو ههموو تهنیک خالیك ههیه که تهواوی کیشهکهی تیا چر بوتهوه پی ئهئین چهقی کیش یان چهقی قورسایی	مركزالثقل	Others
CGAS	Class G Airspace	گوشادی (کایهه) ئاسمانی جوړی G	حهوت جوړ کایهه ئاسمانی ههیه لههه جوړیکدا خزمهت گوزاریهکی دیاری کراو پیش کهه ئهکرین	فضاء جوي من الصنف G	Others
CGL	Circling guidance light (s)	رونههکایی بههکارهاتو (رؤشنایی یهکان) بو ئاراستهه بازنههیی	مهههست بههکارههئانی رؤشن کهرهوهیه که بههکاربههینریت بو ئاراستهکردن لایههئیکی دیاری کراو که بههشپوهیهکی بازنههیی بجوئیت	الضياء المستخدم للتوجيه الدائري	ICAO
CH	Channel	کهنال - چهنال	مهههست له کهنالیکه بههکارئهههینریت بو پهپوهندی کردن	قناة	ICAO
CHEM	Chemical	کیمیایی	*****	کیمیایو	ICAO
CHG	Modification (message type designator)	ههموارکردن یان گوړین	ئهو نامههههه کهدههینریت که تیایدا گوړانکاری یان ریک خستهه تیدا کراوه بو ههندی زانیاری	تعديل أو تغییر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
CI	Cirrus	سیرهس : جۆره هه‌وریکه	جۆرێکه له هه‌وری سپی که هه‌لمی ئاوی تێدایه و به‌رزه	سیرس : نوع من أنواع الغيوم	ICAO
CIMIL	Civil/Military Coordination	هه‌ماهه‌نگی له نێوان فرینه‌وانیی شارستانی و سه‌ریازی	*****	التنسيق بين الطيران المدني والعسكري	Others
CIV	Civil	شارستانی ، سیویل	بو مه‌به‌ستی شارستانی به‌کارئه‌هێنریت بو نمونه فرۆکه‌وانی شارستانی	مدني	ICAO
CK	Check	چێك بکه - وردبینی بکه - دلتیابه	*****	دقق أو تأكد	ICAO
CL	Centre Line	هێلی ناوه‌راست - نێوهز	*****	الخط المنصف	ICAO
CLBR	Calibration	پێوانه‌ سازی - پشکنین - گری ژهن کردن	پشکنینی هه‌رش تێک بو دلتیابوون له‌وه‌ی که دروسته بو به‌کاره‌ینان	تعير أو فحص	ICAO
CLD	Cloud	هه‌ور	*****	غيوم	ICAO
CLG	Calling	بانگی نه‌کات / گازی نه‌کات	*****	ينادي	ICAO
CLIMB-OUT	Climb-out area	ناوچه‌ی هه‌لگه‌رپان	ئهو کایه‌یه‌ی که فرۆکه‌که‌ پیا هه‌لته‌گه‌رپت - به‌رزته‌بیته‌وه	منطقة التسلق	ICAO
CLR	Clear(s) or cleared to . . . or clearance	مۆله‌ت - رێگه‌پێدان - رێگه‌ی پێدرا	به‌کارئه‌هێنریت کاتێک قسه‌که‌ر یان نێرده‌ری نامه‌ رێگه‌ی ئه‌دا به‌ گوێگر یان وه‌رگری نامه‌ بو کارێکی دیاری کراو زیاتر به‌کارئه‌هێنریت له‌لایه‌ن یه‌که‌کانی چاودێری ئاسمانیه‌وه	ترخيص أو رخصت الی أو رخصة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنه وه	Meaning in Arabic	References
CLSD	Close or closed or closing	داپخه - داخراو - دائه خریت	وهكو ئه وهی بلیین فرۆكه خانه كه داخراوه	إغلاق أو مغلق أو يغلق	ICAO
CM	Centimeter	سانتی مەتر	*****	سنتیمتر	ICAO
CMB	Climb or climbing to	هه لگه پرا - هه لته گه ری - هه لگه ران	به كار ئه هینریت کاتیك ریگه درا به فرۆكه كه كه هه لگه ری یان به رزبیته وه یان له کاتی هه لگه رانداییت	تسلق أو تسلق الی أو يتسلق الی	ICAO
CMPL	Completion or completed or complete	ته واو کردن - ته واو کرا - ته واو ئه کریت	*****	إكمال أو أكمل أو يكمل	ICAO
CNL	Cancel or cancelled	پوچه ل - پوچه ل ئه کریت	*****	ملغى - ألغى	ICAO
CNS	Communications, navigation and surveillance	په یوه ندی یه کان - که شتی هوانی - بینینگیری	به كار ئه هینریت بو دهر برینی له و سیستمه نوئ یانه ی گه یان دن و په یوه ندی و میلاحه و بینگیری	الاتصالات - الملاحة	ICAO
CNS/ATM	Communications, navigation and surveillance/ Air Traffic Management	په یوه ندی و گه یان دن - که شتی هوانی و بینینگیری - به کار ئه هینریت یان پیویسته بو به ریوه بردنی جموجوئی ناسمانی	هۆیه کانی په یوه ندی و گه یان دن و فرینه وانی و پشکنین و به ی پیردنیان	يقصد بها وسائل الإتصالات والملاحة الجوية والإستطلاع الجوي المستخدمة أو اللازمة لعمليات إدارة الحركة الجوية	Others
COM	Communications	په یوه ندی یه کان	*****	الاتصالات	ICAO
CONC	Concrete	کۆنکریت	*****	کونكريت	ICAO
CONS	Continuous	به رده وانی - به رده وام - یه کیینه - بی وهستان	*****	الإستمرارية أو مستمر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونكردنهوه	Meaning in Arabic	References
CONST	Construction or constructed	دروست كراوهكان - دروست كراو	*****	إنشاءات أو منشأ	ICAO
CONT	Continue(s) or continued	بهردهوام ئهبيت - بهردهوام	*****	يستمر أو مستمر	ICAO
COOR	Coordinate or coordination	هه ماههنگ يان له هه ماههنگدايه	*****	تنسيق أو ينسق	ICAO
COORD	Coordinates	كوردينهت - تان و پو - خال جى ي	مه بهست لهو كوردينهيه يان ئهوه خالهيه يان ئهوه پيگهيه بهپيى هپلهكانى دريژى و پانى	الإحداثيات	ICAO
COP	Change-over point	خالى گورين	بهكارئه هينريت بو دياريكردنى ئهوه خالهيه كه بهرپرسيارىتى كونترول كردنى فرؤكهيهك له يهكهيهكى چاوديرييهوه ئهدريت به يهكهيهكى چاوديريى تر	نقطة التحويل	ICAO
COR	Correct or correction or corrected (used to indicate corrected meteorological message; message type designator	راست كرايهوه - راستكردنهوه - راسته ❖ بهكارئه هينريت لهوه نامه يانهيه كه كه شناسى دهري ئهكات بو نيشاندانى ئهوهيه كه گورپانكارى ههيه لهوه زانباريانهيه كه كه شناسى لهوه وپيش دهري كردوه ❖	*****	صحح أو تصحيح أو صحيح (يستخدم هذا المصطلح عادة في الرسائل التي تصدرها الأنواء الجوية للدلالة على وجود تعديلات على المعلومات الأنوائية التي سبق إصدارها)	ICAO
COV	Cover or covered or covering	داي ئهپوشيت - دايپوشى - بهردهوامه له دايپوشين	*****	يغطي أو غطى أو مستمر بالتغطية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
CPDLC	Controller-pilot data link communications	زانباریه په یوه نښه نیوان فرۆکه وان و چاودیری ناسمانی	رڼگه یه کی تازه یه بو دابین کردنی په یوه نښه داتایی له رڼگه ی مانگه ده ست کرده گانه وه نیوان کابتنی فرۆکه و ویستگه گانی چاودیری ناسمانی	اتصالات بیانیة بین قائد الطائرة والمراقب الجوي	ICAO
CPL	Current flight plan (message type designator)	نه خشه ی فرپینی به رده ست به سه ر نه چووه ﴿ هیما یه که جوړی نامه که ده رنه خات ﴾	پیش هه موو گه شتیک کابتنی فرۆکه که نه خشه ی فرپینه که ی ریک ده خات کاتیک ده ست نه کات به فرین نه خشه که پی ئی نه وتریت نه خشه ی فرپینی جی به جی کردن	خطة الطيران النافذة (رمز يبين نوع الرسالة)	ICAO
CRC	Cyclic redundancy check	پشکنینی یه کبینه ی خولی	*****	الفحص الدوري المستمر	ICAO
CRM	Collision risk model	نمونه یه که بو مه ترسی پی کدادان	*****	نموذج لخطر التصادم	ICAO
CRZ	Cruise	باره وین / گه شته ناستی خو ی / یا سه ره واکه وت	به کار نه هینریت کاتیک فرۆکه که ده گاته هه وای خو ی و له به رزییه کدا ده فریت بی نزمیونه وه و هه لگه پان	يستوي أو يطوف	ICAO
CS	Call sign	بانگه وازی فرۆکه	پیویسته هه ر فرۆکه یه که که له ناسماندا ده فریت وشه یه کی بانگه وازی هه بیت ویستگه گانی سه رزه وی یان فرۆکه گانی تری ناسمان بتوانن بانگی بکه ن یان په یوه نښه پیوه بکه ن	نداء الطائرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا بە كوردى	Explanation / روونكردنه وه	Meaning in Arabic	References
CS	Cirrostratus	سروستراتس: جۆره هه وریکه	له لایه ن گهش ناسیه وه به کارئه هینریت بۆ دیاری کردنی جۆریک له هه و ره کان	سروستراتس: نوع من أنواع الغيوم	ICAO
CT	Control Tower	قولهی چاودییری ئاسمانی	(see the photo in the annex)	برج المراقبة الجوية	Others
CTA	Control area	ناوچهی چاودییری - ناوچهی كۆنترۆل	كایهی ئاسمانی به پێی بنه ماکانی فرین کراوه به ناوچهی چاودییری ﴿کۆنترۆل﴾ کراو ﴿ و ناوچهی تایبهت به نزیك بونه وه ﴿Approch﴾ بۆ نیشته وه و کایهی ئاسمانی فرۆکه خانه	منطقة المراقبة	ICAO
CTAM	Climb to and maintain	سه ره که وه (هه لگه پێ) یان به رزبه ره وه بۆ ئه و به رزییه	به کارئه هینریت به مانا فرۆکه که رێگه پێ دراوه بۆ به رزییه کی دیاری کراو و پێویسته که کابتنی فرۆکه که به رزییه وه بۆ ئه و به رزییه و له سه ری به رده وام بێت	تسلق الى وحافظ على الارتفاع	ICAO
CTC	Contact	په یوه ندی بکه	*****	إتصل	ICAO
CTL	Control	چاودییری - كۆنترۆل	*****	مراقبة	ICAO
CTN	Caution	راچاله كان (وریا کردنه وه) - ئاگادار کردنه وه	*****	تحذير	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
CTR	Control zone	پشتینهی چاودیڤری	بهكار نههینریت بۆ نهو کایه ناسمانیهی که له دهرهوهی فرۆکهخانهیه و نهو فرۆکانهی تییدا نهفرن لهژیر چهند رینماییهکی تایبهتان	حزام المراقبة	ICAO
CU	Cumulus	کیمولس : جوړه ههوریکه	*****	کیمولس : نوع من أنواع الغيوم	ICAO
CUST	Customs	گمرگ	*****	الجمارك	ICAO
CVFR	Controlled Visual Flight Rules	فرین که به بینین کۆنترۆل کرابیت	*****	طيران بصري مسيطر عليه	Others
CVR	Cockpit voice recorder	دهنگتۆمارکه ره ی ناو کابینهی فرۆکه	هه موو فرۆکهیه کی شارستانی ئامیریکی ریکۆردهری دهنگی تیډایه بۆ تۆمارکردنی هه موو قسه و دهنگهکان که له ناو کابینهی فرۆکه که دا دهکریت ئەم ریکۆردهره بهکیکه له گرنگترین بابته که بهکارئههینریت لهکاتی سۆراغ و لیکوئینهوه له رووداوهکانی فرۆکه	مسجل الأصوات داخل مقصورة الطائرة	ICAO
CW	Continuous wave	شهپۆلیکی بهردهوام	*****	موجة مستمرة	ICAO
CWP	Controller Working Position	شوینکاری چاودیڤری ناسمانی	ئهو شوینهی که چاودیڤری ناسمانی ئهرکهکانی تیا جیبه جی دهکات	موقع عمل المراقب الجوي	Others
CWY	Clearway	پاکهڤی ، بیکۆس پهڤی ، بئ بهر بهست	شوینیکه له سهه زهوی که هیج بهر بهستیکی تیانیه و فرۆکه که دهتوانیت دهست بکات بهرزبونهوه دواى فرین وجیابونهوهی له سهه زهوی	طريق خال من العوائق	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
D...	Danger Area (followed by identification)	ترسه شوین، ترسگه ﴿ له دوایهوه هیماى ناوچهکه یان شوینهکهی دیاری دهگریت ﴿	له فرۆکهوانی شارستانیدا چهند شوینیک ههیه ﴿ لهسهه زهوی ﴿ که مهترسی ههیه بهسهه ئاسمانهکهیدا بفرییت و لهسهه دهسته لاتهکانی فرۆکهوانی شارستانی پپویسته شوینهکانیان دیاری بکریین و له میان نهخشه میلاحیهکاندا بلاو بکرینهوه و دیاری بگریت	منطقة خطرہ (يذكر بعدها رمز المنطقة أو تحديد موقعها)	ICAO
DA	Decision Altitude	برپاره بهرزى / بلندی برپاردراو	مهبهست له بهرزى فرۆکهکهیه لهسهه ئاستى رووی دهرياوه که فرۆکهکه نهی گاتى پپویسته لهسهه کابتنی فرۆکه برپار بدات یان دهست بکات به پرۆسهی نزیک بونهوه ﴿ approach ﴿ بو نیشتنهوه یان پرۆسهی نزیک بونهوه و نیشتنهوه پوچهل بکاتهوه	ارتفاع القرار	ICAO
DALGT	Daylight	کاتی رۆژ - بهرۆژ	*****	وقت النهار	Others
DAP	Departure and Approach Procedure	رێکارهکانی بهجی هیشتن و نزیک بونهوه	چهند رێکاریکه ریگه نیشان ئهدات به کابتنی فرۆکه کاتی بهجی هیشتن و نزیک بونهوه له فرۆکهخانه بو نیشتنهوهی فرۆکهکهی	سياقات المغادرة والتقرب	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
D-ATIS	(to be pronounced "DEE-ATIS") Data Link Automatic Terminal Information Service	چهردهیهك زانیاریی پهخشی خوگرد بهزانیاریهکانی فرۆکهخانه	سیستمی ATIS سیستمیکی تاییهته له فرۆکهخانهکان خوبهخو سهرحهم زانیارییهکانی پهیوهست بهفرۆکهخانه و ئهه و زانیارییانیهی که دهرییت بهسیستمهکه پهخشی دهکات	وصلة بيانات البث الطوعي لعلوم المطار	ICAO
DC	Departure Clearance	مۆلهتی بهجی هیشتن- ریگه پیدان بو بهجی هیشتن	ئهو مؤلهتهیه که فرۆکهکه وهری ئهگریت له قولهی چاودیتری بو بهجی هیشتن یان رۆیشتن	رخصة المغادرة	Others
DCD	Double Channel Duplex	پهیوهندییهکان بههوی یهک شهپۆلهوه له نیوان دوولایهندا	بهمانا ناردن و وهرگرتن به بهکارهینانی یهک شهپۆل	اتصالات بين طرفين باستخدام موجة واحدة	ICAO
DCKG	Docking	پاگرتن	ئاراستهکردنی فرۆکهیهک بو شوینی وهستان لهسهه ئهپرون	توجيه الطائرة الى المكان المخصص لوقوفها	ICAO
DCPC	Direct Controller-Pilot Communications	پهیوهندییه راسته وخوکانی نیوان قولهی چاودیتری و کاپیتنی فرۆکه	*****	الاتصالات المباشرة بين المراقب الجوي وقائد الطائرة	ICAO
DCS	Double Channel Simplex	پهیوهندیی نیوان دوولایهه به بهکارهینانی دوو شهپۆلی جیاواز ﴿فریکونسی﴾	بهمانای پهیوهندی کردن بههوی بهکارهینانی شهپۆلیک بو ناردن و بهشهپۆلیکی تر بو وهرگرتن	اتصالات بين طرفين باستخدام موجتين مختلفتين.	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
DCT	Direct (in relation to flight plan clearances and type of approach)	راسته وخۆ	ئەم دەستە واژەییە بۆ پێراگەیاندى كابتنى فرۆكەكە بەكار ئەهێنریت كە مۆلەتى پیدرا بۆ ئەوهى له خائیکهوه راسته وخۆ بچیت بۆ خائیکى دى يان راسته وخۆ له فرۆكەخانەى مەبهست نزيك بێتهوه بۆ نيشتهوه	مباشر	ICAO
DEC	December	مانگی ديسه مبهەر – كانونى يهكهم	*****	شهر كانون أول	ICAO
DEG	Degrees	پله – نمره	ئەو يهكەيهيه كە بەكار ئەهێنریت بۆ پيوانى گوشه يان پلهى گەرما	درجة	ICAO
DEL	Delete	دهيسریتهوه ، لاى دهبات	*****	يحذف	Others
DEP	Depart or Departure	رۆيشت – رۆيشتن – بهجی هيشتن	بهكار ئەهێنریت كاتێك نامەيهك دەنيرت پەيوهست بهجی هيشتنى (فرين) فرۆكەيهك له فرۆكەخانە	غادر أو مغادرة	ICAO
DER	Departure End of the Runway	كۆتايى فرگهى بهجی هيشتن	بەمانا فرۆكەكە فری و فرگهى بهجی هيشتن و كۆتايى فرگهى بهجی هيشتن يان ئەو فرۆكەيه كە نيشتهوه نهى توانى له سهەر فرگه بوهستیت له كۆتايى فرگه دهرچوو	غادرت نهاية المدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا بە كوردى	روونکردنەوہ /Explanation	Meaning in Arabic	References
DES	Descend to or Descending to	دابەزە بوۆ - لە قووناغى دابەزىنداىە بوۆ	هەر مۆلەتیک که بدریت بە فرۆکەیهک بوۆ نزمبونهوه بوۆ بەرزىیهکی دیاریکراو یان راپۆرتیک لە کابتنی فرۆکەگەیهوه ئاماژە بێت بە نزمبونهوه بوۆ بەرزىیهکی دیاری کراو	إهبط الى أو في حالة هبوط الى	ICAO
DEST	Destination	شوینى مەبەست - ویستگەى مەبەست	ئەم دەستە واژەیه لە بنەرەتدا بوۆ ئەو فرۆکەخانەیهى کە فرۆکەگە مەبەستىتی بچیت بە کارئەهینریت	الجهة المقصودة	ICAO
DETRESFA	Distress Phase	قووناغى مەترسى	لە کاتى رووبەرپووبەنەوهى فرۆکەیهک بوۆ رووداو یان قەومان بەسى قووناغ تى ئەپەریت قووناغى ۱- گومان ۲- راجلەکان ۳- مەترسى	مرحلة الخطر	ICAO
DEV	Deviation or Deviating	لارى - خواری - لارى بوون - خواریبون	مەبەست لە خواریبونەوهى فرۆکەگەیه لە ئاراستەگەى	إنحراف أو ينحرف	ICAO
DF	Direction Finding	دۆزەرەوهى ئاراستە/ئاراس تەدۆز لادۆز	سیستەمىكى زەمینىیه بەهۆیهوه ئاراستەى فرۆکەگان دەزانریت	موجد الإتجاه	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
DFDR	Digital Flight Data Recorder	گهشته زانیاری تۆماركهره / تۆماره زانیاریهكانى گهشت	سیستمیکه لهناو فرۆکهکاندا ههئەستیت به تۆمارکردنی سەرجهم داتا و زانیاریهكانى پهيوهست بهگهشتی فرۆکه یهگهوه و سودی ئهبيت بۆ پروسهی لیكۆلینهوه له کاتی رووداوی فرۆکهکان	مسجل بيانات الرحلة	ICAO
DFTI	Distance From Touchdown Indicator	گیچی نیشاندهری دیاریکردنی دورییهکان له ناوچهی نیشتهوهی (پیکدانی) سهر فرگهوه	سیستمیکه لهناو فرۆکهکاندا یارمهتی کابتنی فرۆکهکه ئهدات بهدیاری کردنی دووری فرۆکهیهک لهناوچهی نیشتهوهی سهر فرگه یان خالی پیکدادانی بهسهر فرگهدا	مؤشر تحديد المسافة من منطقة الهبوط على المدرج	ICAO
DGCA	Director General of Civil Aviation	بهريوهبهري گشتی (فرۆکهوانی) فرینهوانی شارستانی	*****	مدير عام الطيران المدني	Others
DGNSS	Differential Global Navigation Satellite System	سیستمی حیاکاریی جیهانیی ناسمانهوانی (کهشتهوانی) بهبهکارهینانی مانگی دهستکرد	*****	النظام التفاضلي العالمي للملاحة الجوية باستخدام الأقمار الصناعية	Others
DH	Decision Height	بهرزى برپار	مهبهست بهرزى فرۆکهکهیه لهئاستی رووی زهمینی یهوه کاتیک فرۆکهکه ئهیگاتی لهسهرکابتنی فرۆکهکهپيوسته برپاری خوی بدات بهردهوام بیت لهنزیک بونهوهی approach له فرۆکهخانه بۆ نیشتهوه یان پوچهل کردنهوهی پروسهی نزیک بونهوه و نیشتهوه .	ارتفاع القرار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
DIF	Diffuse	بلاويونـهوه - پهـرتبون - پهـرش بوون	*****	إنتشار	ICAO
DIR	Direct	راستهـوخو - يهـكسهـر	*****	مباشر	Others
DIST	Distance	دوورى ، ماوه	*****	مسافة	ICAO
DIV	Divert or Diverting	ئاراستهـكهـى ئهـگوپـت يـان ئاراستهـكهـى گوپـى- لادن - لای دا	*****	يغير إتجاهه أو غير إتجاهه	ICAO
DL	Data Link	لكى داتاكان	*****	وصلة بيانات	Others
DLA	Delay or Delayed	دواكهوتن يان دواكهوت	*****	تأخير أو تأخر	ICAO
DLIC	Data Link Initiation Capability	توانستى لكى داتاكان	پهيوهست به بهكارهينـهـكانى لكى داتاكان كه بههويـهوه دهتوانرئيت زانياريبهـكانى پهيوهست به نيشان و ناو ئالوگوپـ بـكرئيت تا نهوهـندهـى كه بتوانرئيت لكى داتاكان بهكاربهينرئيت	قدرات وصلة البيانات	ICAO
DLT	Delete	بوچهـلى ئهـكات - ئهـى سـرئتهـوه - وهـلاى ئهـنى	*****	يـحذف أو يـشطب	Others
DLY	Daily	رؤژانه	*****	يومي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
DME	Distance Measuring Equipment (see the photo in the annex)	ئامپىرى دورپىوى - تيشكوۆ	سىستىمىكه دوو به شه به شىكى له سه ر زه مين نهوى تر له سه ر فرۆكه كه دانراوه كابتنى فرۆكه كه ده توانيىت به هوى سىستىمى سه ر فرۆكه كه هوه دورى فرۆكه كه له سىستىمه كه سهر زهوى يه وه بزانيىت	جهاز قياس المسافة	ICAO
DME/N	Distance Measuring Equipment/ Narrow	دورپىوى / باريك / تهسك / به مه زه نه ، تيشكوۆ باريك / تهسك	ئهم سىستىمه ناتوانيىت به وردى دورپيه كه بپويىت بويه بو كرده نزيك بونه وه به كارئه هينريىت و له سه ر پارده وه ئاسمانىيه كان به كارئه هينريىت بو دوريه زوره كان و له گه VOR واته ﴿رۆژنه﴾ ده به سترىت	جهاز قياس المسافة / الضيق	Others
DME/P	Distance Measuring Equipment / Precision	ئامپىرى ورده دورپىو / تيشكوۆ / ورد - دروست	ئهم ئامپىره زور به وردى ده توانيىت دورى فرۆكه كه بپويىت بويه له گه سىستىمى ILS ده به سترىت بو approach پشتى پىئه به سترىت	جهاز قياس المسافة / الدقيق	Others
DNG	Danger or Dangerous	مهترسى دار - ترسناك	*****	خطر	ICAO
DOC	Document	به لگه	*****	مستند	Others
DOF	Date of Flight	ديروك ، كات	*****	تاريخ الرحلة	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
DOM	Domestic	ناوخویى – خوییهكى - خۆمالى	بۆ گهشتى ناوخویى بهكارئههینریت له چوارچیویه سنورى ولاتهكهدا یان بۆ نمونه فرۆكهخانهكه فرۆكهخانهیهكى خوییهکییه تهنها گهشتى ناوخوی لیهوه دهكریت	محلي	ICAO
DP	Dew Point Temperature	پلهی شهونم	دهستهوازهیهكى تایبته بهكەش ناسی	درجة الندى	ICAO
DPT	Depth	قولایی	*****	عمق	ICAO
DR	Dead Reckoning	خالیكى مردوو – چهق بهستو	بۆ ئههه خاله بهكاردیته كه هیچ ئامییریكى میلاحی لهسهه دانههراوه كه فرۆكهكه بهسههیدا دهفریت	نقطة ميتة	ICAO
DRG	During	له میانی	*****	خلال	ICAO
DS	Dust Storm	تۆزهبا	*****	عاصفة ترابية	ICAO
DSB	Double Side Band	جووته چهپكهلههه/ جووت چهپكه لهههلهه	*****	حزمة ترددات مزدوجة	ICAO
DTG	Date-Time Group	كۆمهلی كات و دیرۆكهكان و رۆژهكات	*****	مجموعة الوقت والتاريخ	ICAO
DTHR	Displaced Runway Threshold (see the photo in the annex)	رۆخی فرگهی جولاو - گۆردراو	ههه فرگهیهك دوو رۆخی ههیه ههه دانهیهکیان سههیریکی فرگهكهیه زۆرچار رووتههات رۆخیکیان زیانی بیئهگات و بۆ نیشهتنهوه ناشیته و کاتیك سههههتاکهی گۆردرا بیئههوتریته رۆخی فرگهی گۆردراو	عتبة المدرج المستبدلة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
DTRT	Deteriorate or Deteriorating	خراب ئه بئيت - خرابه - تيك چوو	*****	يتردى أو في حالة تردى	ICAO
DU	Dust	تۆز-خۆل	*****	غبار	ICAO
DUC	Dense Upper Cloud	چردهه ورى بهرز / هه ورى چلكن	*****	غيوم عالية كثيفة	ICAO
DUR	Duration	كات - بهردهوامى - مانه وه	*****	دوام أو بقاء أو استمرار	ICAO
D-VOLMET	Data Link VOLMET	لكى داتاگانى زانيارى به كانى كه شناسى	تايبهت به به يوه ندى كردن به فرۆكه گانه وه كه له ناسماندان	وصلة بيانات معلومات الأنواء الجوية المخصصة للاتصال بالطائرات المحلقة بالجو	ICAO
DVOR	Doppler VOR (see the photo in the annex)	رۆژنه ئامپىرى بئته لى جۆرى دۆپلەر	ئامپىرىكى ملاحى به له سه ره زه وى ئاراسته ي فرۆكه كه بو كابتنى ديارى ئه كات و له م جوره دا كارى گه رى به به سه ته زه وى به كان و به رزايه كان نابئيت و زور جار له و فرۆكه خانانه دا دائه مه زرپت كه له ناوچه ي شاخاويدا دروست ده كرىن	المنارة اللاسلكية من النوع دوبلر	ICAO
DW	Dual Wheels	دوو پيچكه / جوتايه / جوت	*****	مزدوج الإطارات	ICAO
DZ	Drizzle	رشيته ي باران يان نمه باران	*****	مطر على شكل رذاذ أي مطر خفيف	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
E	East or Eastern Longitude	خۆرهه لآت	به كار ئه هینریت بو نیشان دانی ئاراسته کردنی خۆرهه لآت یان بو دیاری کردنی دریژه هیل له خۆره لآت	الشرق	ICAO
EAT	Expected Approach Time	بهمه زهنده یان پیشببینیکراو کاتی ﴿approach﴾	مه به ست ئه و کاته به که به مه زهنده دیاری ئه کریت که فرۆکه به که ئه چیته پرۆسه ی نزیك بونه وه بو نیشته وه له فرۆکه خانه	الوقت التقريبي للتقرب	ICAO
EB	Eastbound	خۆره لآت ته ئاراسته / ئاراسته ی خۆرهه لآت	واته فرۆکه که به ره و خۆره لآت ئاراسته وه ئه گریت	متجه شرقا	ICAO
ECHQ	Aeronautical Headquarters	مه ئه بندی به ریوه بردنی فرینه وانی / فرۆکه وانی	*****	مركز إدارة الطيران	Others
EDCT	Expected Departure Clearance Time	کاتی چاوه پروانکراوی مؤله تی ده رچون ده رکردن رویشتن یان به جی هیشتن	*****	الوقت المتوقع لإصدار تصريحه المغادرة	Others
EDD	Electronic Data Display	په رده ی پیشاندانی ئه له کترۆنی زانباری به کان	*****	شاشة عرض البيانات إلكترونيا	Others
EEE	Error (to be used in AFS as a procedure signal)	هه له	به کار ئه هینریت له په یوه ندییه فرۆکه وانییه جیگیره کان نامازه به وه ئه کات نامه که په یوه ندییه هیه به بوونی هه له یه که وه	خطأ	ICAO
EET	Estimated Elapsed Time	نزیکه کاتی تیچو / کاتی مه زهنده کراو	واته کاتی چاوه پروانکراو (مه زهنده) که فرۆکه به که پویسه ت بوگه یشتن به خالیکی دیاری کراو	الوقت التقريبي المستغرق	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
EFAS	En Route Flight Information Service	پاڤه‌ی فرینه‌وانیزانیی ری‌رهوه ئاسمانیه‌کان، خزمه‌تگوزارییه‌کانی زانیارییه فرۆکه‌وانییه‌کان له پاره‌وه ئاسمانیه‌کانی	ئه‌وه خزمه‌تگوزارییه فرۆکه‌وانیانه‌ی که چاودییری ئاسمانی پیشکەشی ئەکات له‌کاتی فرینی فرۆکه‌کان له‌پاره‌وه ئاسمانیه‌کاندا	خدمات معلومات الطيران في المرات الجوية	Others
EFC	Expect Further Clearance	رینگه‌پیدانی چاوه‌روانکراوی داهاتوو / مۆله‌تی داهاتوو / دهرفته‌ی داهاتوو	ئه‌وه‌ی چاوه‌روان ده‌کریت که دهرجییت یان په‌سه‌ند بکریت له رینگه‌پیدان یان مۆله‌تیک به فرۆکه‌یه‌ک له داهاتودا	التصريحه التاليه المتوقعة	ICAO
EFIS	(to be pronounced “EE-FIS”) Electronic Flight Instrument System	ئه‌له‌کترۆنه سیستمی ناو فرۆکه‌که سیستمی ئه‌له‌کترۆنی دانراو له ناو فرۆکه‌کان	*****	النظام الإلكتروني الآلي المحمول على متن الطائرة	ICAO
EFL	Entry Flight Level	ئاستی فرۆکه‌که له‌کاتی چونه ژوره‌وه‌دا ، به‌رزى فرۆکه‌که کاتی هاتنه‌ناوه‌وه	مه‌به‌ست له‌وه به‌رزى فرۆکه‌یه له‌سه‌ر روى ده‌ریاوه بپیوریت به به‌کاره‌ینانی فشار هه‌واى جیهانی 1013.2 هیکتوباس‌کال. تیبینی : سه‌رنجی هه‌ردوو ده‌سته‌واژه‌ی ALT و HGT بده	مستوى الطيران عند الدخول	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
EGPWS	Enhanced Ground Proximity Warning System	بههیزترکردنی سیستمی وریاکردنهوه لسه کاتی نزیکبونسه وهی (بهسه راتیپه پینی) بهرزیهه زهمینییهکاندا / بهربهسته زهمینی یهکاندا	سهه رجهم فرۆکه شارستانییهکان سسه تمیکیان تیداییه دهه کردنی ناگادارکردنهوه بو نه و کاتهی که فرۆکه که له سهه بهرزیهه که جیغه مهترسی بیت و ههندیك له فرۆکهکان سیستمی زور ههستیار تیداییه که زیاتر ناگادارییه که چر نهکاتهوه	تعزیز النظام الخاص بالإقتراب من المعالم الأرضية	Others
EHF	Extremely High Frequency (30 000 to 300 000 MHz)	شهپۆلیکی زور بههیز	له نیوان لههه لههه ۳۰۰۰۰ بو ۳۰۰۰۰۰ میگاهیزتز	موجة فائقة التردد	ICAO
ELBA	Emergency Location Beacon — Aircraft (see the photo in the annex)	نهو رپهههه بیتلههه که شوینی فرۆکه دیاری دهکاتن له کاتی توشبونی کارساتدا ، نهو چراغهه شوینی فرۆکه که دیاری نهکات کاتی توشبونی به کارسات	سیستمیکه له سهه فرۆکهکان دانهنریت و سگنال پهخش نهکات نهو کاتهی فرۆکهیهه توشی روداو نه بیت بههویهوه نهو کهسانهه که دهگهرین به دواي فرۆکه کهدا شوینه که یان بو دیاری نهکهن	المرشد اللاسلكي الذي يحدد موقع الطائرة عند تعرضها الى حادث	ICAO
ELEV	Elevation	بههزی ، بههزایی	نهه دهسته واژهه بهکارنههینریت بو دهه برپینی زانیاری بههزی فرۆکهخانه یان ههه خالیک له سهه زهوی بهههراورد لهگهه ناستی روی دههیا و بهکارنههینریت بو بههزیهی فرۆکه له ناستی دههیاوه	ارتفاع	ICAO
ELR	Extra Long Range	مهوادیهکی دورتر/مهوادیه له دوریهکی تر	*****	مدی ذو بعد إضافي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ELS	Emergency Landing Strip (see the photo in the annex)	ئەو پرووبەردى بۆ ناچارەنیشتنەوه تەرخان كراوه (رووبەردى نیشتنەوهى ناچارى)	لە هەندى فرۆكەخانەدا شوینىكى تەخت بەدرىژاى لەسەر خۆل تەرخان دەكریىت بۆنیشتنەوهى لەناكاوى فرۆكەكان بەتایبەت لەو كاتانەى تايەى فرۆكەكەناكریىتەوه	المساحة المخصصة لحالات الهبوط الإضطراري	Others
ELT	Emergency Locator Transmitter	ناكاوه هەوالئىرى تايبەتى شوین دیاریکردن ، یان ناكاوه شوین دیاریكەردى تايبەت/ هەوالئىرى ناچارى شوین	*****	منظومة الإرسال الخاصة بجهاز تحديد الموقع عند تعرض الطائرة الى حادث	ICAO
EM	Emission	هاويشتن يان ناردن / هەلايسان	*****	إنبعاث أو إصدار	ICAO
EMBD	Embedded in a Layer (to indicate cumulonimbus embedded in layers of other clouds)	تێچەقین یان پێكداجونى چینه هەورەكان ، نكوم بوون یان چوونە ناو هەورێك	بۆ دیاری كردن یان نیشان دان كە جوړیك له هەور هەیه له جوړى كیمولونبس و تریشقهشى پێوهیه لهگەل چەند چینیك له هەورى تر	مطمور أو متداخل ضمن طبقة الغيوم	ICAO
EMERG	Emergency	مەترسى یان دۆخیكى ناكاو	*****	خطر أو حالة طوارئ	ICAO
EMS	Emergency Medical Service	ناكاوه رازەى تەندروسى ، خزمەتگوزارى ناكاوى تەندروسى	*****	خدمات الطوارئ الطبية	Others
END	Stop-End (related to RVR)	كوٹاى وەستان	بۆزانینی خالیك كە فرۆكەیهك لەسەرى بۆستیت پالپشت بەسیستى RVR Runway Visual Range	نهاية التوقف	ICAO
ENDCE	Endurance	بەر دەست - هەبوو	نامازە بۆ برى ئەو سوتەمەنى یەى كە لە فرۆكەكەدا هەیه	المتوفر	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ENE	East-North-East	خۆرهلات – باکور - خۆرهلات	*****	شرق – شمال – شرق	ICAO
ENG	Engine	بزوین	*****	ماکنة	ICAO
ENR	En Route	له ئاسمانه رێ یان له رێ / له پاردهوی ئاسماندا	ئاماژهیه بو ئهوهی فرۆکهکه لهسههه رارهوی ئاسمانیه که دهفریئت یان له رینگیه	في الممر الجوي أو في الطريق	ICAO
ENRC . . .	Enroute Chart (followed by name/title)	نهخشه ی رپهروه ئاسمانیهکان	*****	خارطة الممرات الجوية	ICAO
EOBT	Estimated Off-Block Time	کاتی چاوهروانکراو بو لابردنی بهربهستی بهر پپچکهی فرۆکهکان	لهکاتی وهههستانی فرۆکهیهک لهسههه ئاپرون ژمارهیهک ﴿تاوکۆز﴾ یان بلۆک لهبهردهم تايهکانی دانهنریت بو ئهوهی جیگیربیئت و له کاتی ههئکردنی بادا و ههراکاتی و یسترا فرۆکهکه بجوئییئت پیویسته ئهه بلۆکانه لابریئت	الوقت المتوقع لرفع الحواجز من أمام عجلات الطائرة	ICAO
EQPT	Equipment	ئامیر یان ئامرازهکان	*****	أجهزة أو معدات	ICAO
ER	Here . . . or Herewith	لیره یان لیره لهگهه.....	*****	هنا أو هنا مع	ICAO
ERP	Emergency Response Plan	نهخشه ی تايهتیی به دهنگهوه چونی ناكاو	*****	الخطة الخاصة بالإستجابة لحالات الطوارئ	Others
ESE	East-south-east	خۆرهلات – باشور - رۆژهلات	*****	شرق – جنوب – شرق	ICAO
EST	Estimate or Estimated or Estimation (message type designator)	مهزهنده دهکریئت یان چاوهروان دهکریئت - نهخهملینریت	ئاماژه یه بو ئهه نامه داتایانهیه یان نامه دهنگیانهیه که چاوهروانی فرۆکهیهک بکریئت به گهیشتنی بو خالیکی دیاری کراو لهه کاتهدا	يقدر أو يتوقع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
ETA	Estimated Time of Arrival or Estimating Arrival	کاتی (خهملینراوی) چاوهروان کراوی گه‌یشتن	مه‌به‌ست له‌و کاته‌یه که چاوه‌روان ده‌کری‌ت فرۆکه‌که بگاته فرۆکه‌خانه‌ی (ویستگه‌ی) مه‌به‌ست	الوقت المتوقع للوصول	ICAO
ETD	Estimated Time of Departure or Estimating Departure	کاتی خه‌ملینراوی ده‌رچون ، ده‌رچونی خه‌ملینراو	مه‌به‌ست له‌و کاته‌یه که چاوه‌روان ده‌کری‌ت فرۆکه‌که فرۆکه‌خانه‌که به‌جی به‌یلت	الوقت المتوقع للمغادرة	ICAO
ETE	Estimated Time of Entry	کاتی خه‌ملینراوی چونه ناو	ئه‌وکاته‌ی که چاوه‌روان ده‌کری‌ت فرۆکه‌که داخلی ئاسمان بی‌ت	الوقت المتوقع للدخول	Others
ETO	Estimated Time Over Significant Point	کاتی خه‌ملینراوی گه‌یشتنه خالیکی گرنگ	ئه‌م ده‌سته واژه‌یه له‌لایهن کابتنه‌وه به‌کارئه‌هینریت که بیه‌وی‌ت ئاماژه ئه‌و کاته‌ بدات که چاوه‌روان ده‌کری‌ت فرۆکه‌که بگاته خالیکی که گرنگی هه‌یه	الوقت المتوقع للوصول فوق نقطة مهمة	ICAO
ETOT	Estimated Take-Off Time	کاتی چاوه‌روان کراوی فرین	*****	الوقت المتوقع للإقلاع	Others
EV	Every	هه‌موو – گشت – سه‌رجه‌م	*****	كل	ICAO
EVS	Enhanced Vision System	به‌هیزکردنی سیستمی بینین	سیستمیکه له‌فرۆکه‌هه‌دا دائه‌نریت یارمه‌تی کابتن ئه‌دات بو بینینی سه‌ر فرۆکه و رۆشناییه‌کانی به‌باشی کاتی نزیک بوونه‌وه به‌مه‌به‌ستی نیشته‌وه به‌شهو و به‌رۆژ و له‌بارودۆخه که‌شناسییه خراپه‌کاندا	نظام تعزيز الرؤيا	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه /Explanation	Meaning in Arabic	References
EWS	Early Warning System	سیستمی ئاگادارکردنه وهی پیش وهخت	(see the photo in the annex)	نظام التحذیر المبکر	Others
EXC	Except	جگه له - به دهر له - به بی	*****	ما عدا أو باستثناء	ICAO
EXER	Exercises or Exercising or to Exercise	مهشق - مهشق ئهکات - بو مهشق کردن	*****	تمارين أو يتمرن أو كي يتمرن	ICAO
EXP	Expect or Expected or Expecting	چاوه روان ئهگریت - چاوه روان کرا - پیش بینی ئهگریت	*****	یتوقع أو متوقع	ICAO
EXTD	Extend or Extending	دریژده کریته وه - دریژ دهکاته وه	به کار ئههینریت له فرۆکه وانی شارستانی بو دریژکردنه وهی دووری فرینی فرۆکه که	یمدد أو يقوم بعملية تمديد	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
F	Fixed	چەسپىو / ديارىكراو / جىگىر	بەكار ئەھىنرەت لە فرۆگەوانى شارستانى بۆ زانىنى خالىكى جىگىر	يـثـبـت	ICAO
FA	Final Approach	نزيك بونەوهى كۆتايى / دواقۇناغى نزيك بونەوه ، كۆتانزىكبونەوه	ناوچەيەك لەسەر درىژكراوهى ئاراستەى فرگە لە ھەوادا	التقرب النهائي	Others
FAA	Federal Aviation Administration of the USA	بەپرۆبەرايەتەتى فرينەوانى ئەمريكى	*****	إدارة الطيران الأمريكي	Others
FAC	Facilities	ئامرازەكان يان ئاسانكارىيەكان	*****	وسائل أو تسهيلات	ICAO
FAF	Final Approach Fix	كۆتا نزيكبونەوهى چەسپىو ، خالىكى جىگىر / چەسپىو بۆ نزيك بونەوهى كۆتايى	شويئىكى ديارى كراوه لەسەر درىژكراوهى فرگە تيايدا چەند ئاميرىكى فرۆگەوانى تيادانراوه كاتىك فرۆگەكە ئەگاتە ئەم شويئەدانەنرەت بە قۇناغى كۆتايى نزيك بونەوه بۆ نىشتنەوه ئەگەر ھاتوو جوۆرى نزيك بونەوهكە بە (VOR) بىت	موقع التقرب النهائي	ICAO
FAL	Facilitation of International Air Transport	ئەو ئاسانكارىيانەى لە گواستنەوهى ئاسمانى نۆدەولەتتەكاندا پيشكەش دەكرين	*****	التسهيلات المقدمة في عمليات النقل الجوي الدولي	ICAO
FANS	Future Air Navigation System	سىستىمى ئاينەدى كەشتىەوانى (فرينەوانى)	*****	النظام المستقبلي للملاحة الجوية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FAP	Final Approach Point (see the photo in the annex)	كۆتا خالى نزيكبونهوه ، خالى كۆتايى نزيك بونهوه	خالىكى ديارى كراوه لهسهه دريژكراوهى فرگهى فرۆكهخانه كه فرۆكهكه نههنگاتى دائه نرئت به قوناغى كۆتايى نزيك بونهوه بو نيشتنهوه نهگه هاتوو جوورى نزيك بونهوهكه به (ILS) بيټ	نقطه التقرب النهائي	ICAO
FAS	Final Approach Segment	بووار يان پرگهى تايبهتى كۆتا نزيكبونهوه / نزيك بونهوهى كۆتايى	*****	المجال أو المقطع الخاص بالتقرب النهائي	ICAO
FATO	Final Approach and Take-Off Area	ناوچهى ههستان و كۆتانزيكبونهوه ، ناوچهى ههستان و نزيك بونهوهى كۆتايى	ئهو ناوچهيه كه لهسهه دريژكراوهى فرگهكهيه هيچ بهر بهستىكى تيدانيه لهسهه زهوى كه گرفت بيټ بو سهلامهتى فرۆكهوانى دواى فرين يان نزيك بونهوهى بو مه بهستى نيشتنهوه	منطقة الإقلاع والتقرب النهائي	ICAO
FAX	Facsimile Transmission	ناردنى هاوتايان ليكجو يان هاوشيوه	*****	الإرسال المتطابق أو التماثل	ICAO
FBL	Light (used to indicate the intensity of weather phenomena, interference or static reports, e.g. FBL RA = light rain)	كهم - س - ووك - تهنك بهكارنه هينرئت بو ديارى كردنى چرى دياردهى كهش ناسى وهك بليين بارانى كهه	*****	خفيف (يستخدم لبيان كثافة الظاهرة الجوية كأن نقول مثلا مطر خفيف)	ICAO
FCST	Forecast	پيش بينى	بهكارنه هينرئت بو ديارى كردنى پرۆسهى پيش بينى بارودوڅى كهش وهوا	تنبؤ	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FCT	Friction Coefficient	فاگتھری خشاندن (بهريهك كهوتن)/ خشكه	*****	معامل الإحتكاك	ICAO
FD	Fault Detection	ههلهدۆزینهوه – زانینی لادان	*****	إكتشاف الخطأ	Others
FDPS	Flight Data Processing System	سیسیمی چارهسهرکردنی زانیاڕیهکانی گهشت	(see the photo in the annex)	نظام معالجة بيانات الرحلة	ICAO
FEB	February	مانگی شوبات (رهشهمی)	*****	شهر شباط	ICAO
FEW	Few	کهمیك - چهردهیهك	*****	قليل	ICAO
FFAS	Free Flight Airspace	ئاسمانه گوشادیکی فرینی ئازاد ، کاپیهکی ئاسمانی فرینی ئازاد	کاپیهکی ئاسمانیه کهتیایدا ریگه بهههموو جووره فرینیئیک ئهدریت	فضاء جوي للطيران الحر	Others
FFU	Fire Fighting Unit	بهشی (دهستهی) کوژاندنهوهی ئاگر	*****	وحدة إطفاء الحرائق	Others
FG	Fog	تهم و مژ	*****	ضباب	ICAO
FIC	Flight Information Centre	ناوهندی فرینهوانیزانی ، ناوهندی زانیاڕی یهکانی فرین	یهکیکه لهو یهکانهی که تیایدا خزمهتگوزاری بوّ جموجوۆلی ههوايي پیش ئهکریت و تهنه ئه و زانیاڕانه ئهدریت به فرۆکهکه که تهنه له کاتی گهشتهکهدا پپووستی بیت	مركز معلومات الطيران	ICAO
FIO	Flight Information Office	دهزگای فرینهوانیزانی ، دهزگای زانیاڕی یهکانی فرین	*****	دائرة معلومات الطيران	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FIR	Flight Information Region	هه‌ریمی فرینه‌وانیزانی ، هه‌ریمی زانیارییه‌کانی فرین	به‌پئی ریکه‌وتن نامه‌ی شیکاگو له‌سه‌ر هه‌رده‌وئتیک پیویسته هه‌ریمیکی زانیاری فرۆکه‌وانی دایمه‌زرینیت و له‌لایهن ICAO په‌سه‌هند بکریت و به‌رپرسیاریتی نه‌و ولاته سنوردار ده‌بیت له‌ چوارچیوه‌ی نه‌و هه‌ریمه یان نه‌و سنوره‌ی که دیاری نه‌کریت	إقليم معلومات الطيران	ICAO
FIS	Flight Information Service	خزمه‌تی زانیارییه فرۆکه‌وانیی یه‌کان (پاژه‌ی زانیارییه‌کانی فرینه‌وانی ، یان فرین)	نه‌و خزمه‌تگوزاریانه‌ی که یه‌که‌کانی به‌رپوه‌بردنی جموجۆلی هه‌وایی پیش که‌شی نه‌کات	خدمة معلومات الطيران	ICAO
FISA	Automated Flight Information Service	خزمه‌تی زانیاری فرۆکه‌وانیی خۆبه‌خۆ (پاژه‌ی زانیارییه‌کانی ئاممیره فرینه‌وانیه‌کان)	*****	خدمة معلومات الطيران الآليه	ICAO
FL	Flight Level	ئاستی فرین	ئاستی فرین نه‌و به‌رزیه‌ی فرۆکه‌که‌یه که له‌سه‌ر ئاستی روی ده‌ریاوه بیپوریت به‌ به‌کاره‌ینانی فشاری هه‌وایی جیهانی 1013.2 هیکتوباس‌کال. تی‌بینی سه‌رنجی هه‌ردوو ده‌سته‌واژه‌ی ALT و HGT بده	مستوى الطيران	ICAO
FLD	Field	ناوچه	مه‌به‌ست له فرۆکه‌خانه‌یه	حقل	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FLG	Flashing	ئەدرهوشیتهوه – پوناکی پهخش ئەکات/ جریوه	*****	یضیء أو ینشر ضوءا	ICAO
FLT	Flight	گهشتی فرین ، فرینه گهشتیک	*****	رحلة طيران	ICAO
FLTCK	Flight Check	وردبینی پیوستیه گهشت یان پشکنینی فرۆکهکه له کاتی فریندا	*****	تدقیق متطلبات الرحلة أو فحص الطائرة أثناء الطيران	ICAO
FLUC	Fluctuating or Fluctuation or Fluctuated	ههلهزودابهزکردن/ههلهزودابهز / بهرز و نزم	*****	یتموج أو في حالة تموج	ICAO
FLW	Follow(s) or Following	دوای ئەگهویت یان لهباری دواکهوتندایه	*****	یتبع أو في حالة اتباع	ICAO
FLY	Fly or Flying	ئەفریت یان لهکاتی فریندایه	*****	یطیر أو في حالة طيران	ICAO
FM	From	له	لهخالیکهوه بو خالیکی تر	من	ICAO
FMC	Flight Management Computer	ژمیروکی بهرپوهبردنی گهشت	ژمیروکی ګۆمپیوتهر ٭ تایبته به رێک خستنی زانیارییهکانی گهشتی فرۆکهکه	حاسوب إدارة الرحلة	ICAO
FMS	Flight Management System	سیستمی رێک خستنی گهشت	سیستمیکه لهسهه فرۆکهکه گهشتی فرۆکهکه رێک دهخات	نظام إدارة الرحلة	ICAO
FMU	Flow Management Unit	یهکهی رێک خستنی وروژمی جموژۆلی ههواپی	یهکهیهکی تایبته بهرێک خستنی جموژۆلی فرۆکهکه بهوروزم بو دابینکردنی سهلامهتیان و خیرایی و رێک خستنی هاتن و چونیان	وحدة إدارة تدفق الحركة الجوية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FNA	Final Approach	نزیک بونه وهی کوتهایی ، دوانزیکبونهوه	هونای کوتهایی له پرۆسهی نزیک بونه وهی فرۆکه که بو مه بهستی نیشته وه بو فرۆکه که	التقرب النهائي	ICAO
FPAP	Flight Path Alignment Point	خالی چونه ناو ئاراسته ی گهشت یان رپر هوی ئاسمانی	ئه و خاله یه که فرۆکه که ئه ی گاتئ له سه ر راره وی ئاسمانیه کان بو به رده وای گه شته که ی	نقطه دخول مسار الرحلة	ICAO
FPD	Flight Plan Data	زانیا رییه کانی نه خسه ی گهشت	*****	بیانات خطة الطيران	Others
FPL	Filed Flight Plan (message type designator)	نه خسه ی فرینی نوسراو (وهك زانیا رییه نامه به کار دیت) (وهك هیما به کار نه هیتریت)	کابتنی فرۆکه ی هه موو فرۆکه یه ک پیش جیهیشتنی فرۆکه خانه پپویسته له سه ر خو ی یان نوینه ره که ی هه ستیت به پیش که ش کردنی پلانی گه شته که ی وتیایدا سه ر جه م زانیاری گه شته که ی تۆماربکات ئه م پلانه پی ئه وتتریت پلانی گه شتی تۆمارکراو . تی بی نی: سه رنجی CPL بده ن	خطة الطيران المدونة (يستخدم كرمز للرسالة البيانية)	ICAO
FPM	Feet Per Minute	پی له خوله کی کدا / خوله ک	به کار نه هیتریت ئامازه بو ریژه ی دابه زینی فرۆکه یان هه لگه رانی فرۆکه	قدم في الدقيقة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FPR	Flight Plan Route	رێگای نه‌خشه‌ی فرین / گه‌شت	ئه‌و راره‌وه ئاسمانیه‌ی که فرۆکه‌که‌ه ئه‌ی گرێته به‌ر وه‌کو له پلانی گه‌شته‌که‌دا هاتوووه	طریق خطه‌ الطیران	ICAO
FQIS	Fuel Quantity Indicating System	سیستمی دیاری کردنی بری سوتهمه‌نی	*****	منظومه‌ بیان کمیه‌ الوقود	Others
FR	Fuel Remaining	سوتهمه‌نی ماوه	*****	الوقود المتبقي	ICAO
FREQ	Frequency	شه‌پۆل یان له‌ره	*****	الموجة أو التردد	ICAO
FRI	Friday	رۆژی هه‌ینی	*****	يوم الجمعة	ICAO
FRONT	Front (relating to weather)	رۆکارێ (رۆکه‌ش) پێشه‌وه ﴿بۆ بارودۆخی که‌شناسی به‌کارئه‌هێنریت﴾	بۆ روه‌ی پێشه‌وه‌ی هه‌وره‌کان به‌کارئه‌هێنریت	الجهة الامامية (يستخدم للأحوال الجوية)	ICAO
FROST	Frost (used in aerodrome warnings)	به‌ستن ﴿بۆئاگاداربوون له‌ دۆخی به‌ستن له‌ فرۆکه‌خانه﴾	*****	تجمد (يستخدم للتحذير عن حالة تجمد في المطار)	ICAO
FS	Flight Service	خزمه‌تگوزاری فرین	*****	خدمات الطیران	Others
FSL	Full Stop Landing	نیشته‌وه و ته‌واوه‌ستان / وه‌ستانی کو‌تایی نیشته‌وه	فرۆکه‌که‌ه دوا‌ی نیشته‌وه‌ی ئه‌وه‌ستیت له‌سه‌ر ئاپرون	هبوط مصحوب بتوقف تام	ICAO
FSS	Flight Service Station	وێسته‌گه‌ی خزمه‌ت گوزاریه‌کانی (راژه‌کان) گه‌شت	*****	محطة خدمات الرحلة	ICAO
FST	First	یه‌که‌م	*****	الأول	ICAO
FT	Feet (dimensional unit)	پێ ﴿یه‌که‌ی پێوانی دوری﴾	*****	قدم (وحدة لقياس المسافة)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
FTE	Flight Technical Error	هه‌له‌یه‌کی هونه‌ری له گه‌شته‌که‌دا	*****	خطأ فني في الرحلة	ICAO
FTT	Flight Technical Tolerance	بوارى هه‌له‌ی ته‌کنیکی له‌گه‌شته‌که‌دا	ئه‌و ناسته‌ی که‌ تیايدا هه‌له‌ی هونه‌ری ریگه‌ی پئ ئه‌دریټ یان بوارى پئ ئه‌دریټ له‌کاتی گه‌شت	مجال الخطأ الفني في الرحلة	ICAO
FU	Smoke	دوکه‌ل	*****	دخان	ICAO
FZ	Freezing	به‌ستن	*****	إنجماد	ICAO
FZDZ	Freezing Drizzle	پروشه‌ی به‌فر یان کرپوه	*****	رذاذ مطر متجمد	ICAO
FZFG	Freezing Fog	ته‌می به‌ستو	*****	ضباب متجمد	ICAO
FZL	Freezing Level	ئاستی به‌ستن	*****	مستوى الإنجماد	Others
FZRA	Freezing Rain	بارانی به‌ستوو	*****	مطر متجمد	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
G	Green	رهنگی سهوز	*****	اللون الأخضر	ICAO
G . . .	Variations from the mean wind speed (gusts) (followed by figures in METAR/SPECI and TAF)	ئهو گۆرانکاریبانهی که بهسهز خیرایی بادا دیت ﴿زیاد بونی خیرایی با﴾ له دواى پیتهکهوه چهند ژمارهیهک دیت که تایبتهته METAR/SPECI and TAF	دهستهواژهیهکه له لایهن گهش ناسیهوه بهکار ئههینریت بو نیشان دانى زور بوونى خیرای با ، تیبینى : سهرنجی دهستهواژگانی METAR و SPECI و TAF	التغيرات التي تحصل بسرعة الرياح (اشتداد سرعة الريح) متبوعة بأرقام تخص الـ METAR/SPECI and TAF	ICAO
GA	General Aviation	(فرین) فرینهوانی گشت	ئهو فرینهی که پهیهوندی نهبیته به فرۆکهوانی بازرگانیهوه، تیبینى: سهرنجی دهستهواژهی IGA بده	طيران عام	Others
G/A	Ground-to-Air	له زهوییهوه بو ئاسمان	دهسته واژهیهکه ئاماژه به پهیهوندیهکان ئهدات له زهوی یهوه بو فرۆکه	من الأرض الى الجو	ICAO
G/A/G	Ground-to-Air and Air-to-Ground	له ئاسمانهوه بو زهوی و له زهوییهوه بو ئاسمان	دهسته واژهیهکه ئاماژه ئهدات به پهیهوندیهکان له زهوی بو فرۆکه و له فرۆکه بو زهوی	من الأرض الى الجو و من الجو الى الأرض	ICAO
GAGAN	GPS and Geostationary Earth Orbit Augmented Navigation	سیستمی چاکسازی که شتییهوانی به بهکارهینانی سیستمی جیهوانی دیاریکردنی شوین (شویندیاریکردن)	تیبینى : سهرنجی دهستهواژهی GPS	نظام تحسين الملاحة الجوية باستخدام النظام العالمي لتحديد الموقع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه/Explanation	Meaning in Arabic	References
GAIN	Airspeed or Headwind Gain	خیرایی با یان خیرایی زیادى باى پیچه وانهى فرۆكه كه	*****	سرعة الهواء أو الزيادة الحاصلة في سرعة الريح العاكسة للطائرة	ICAO
GAMET	Area Forecast for Low-Level Flights	پیشبینی كەش و ههوا له ناوچهی فرین له بهرزیه نزمه كاندا	*****	التنبؤات الجوية في منطقة الطيران على ارتفاعات واطئة	ICAO
GARP	GBAS Azimuth Reference Point	شوینی ناسویی خالی تایبتهت به بههیزکردنی سیستمی زمینی	تیبینی : سهرنجی دهسته واژهی GBAS	الموقع الأفقي لنقطة الدلالة الخاصة بنظام تعزيز أو تقوية المنظومة الأرضية	ICAO
GASC	Global Aviation Satellite Communication System	سیستمی جیهانی بو په یوهندی کردن له ریگهی مانگی دهست کردهوه	(see the photo in the annex)	النظام العالمي للاتصالات عبر الأقمار الصناعية	Others
GBAS	(to be pronounced “GEE-BAS”) Ground-Based Augmentation System (see the photo in the annex)	سیستمی کۆمهك و زمينه بههیزکردن	سیستمیکی زمینی یه تایبتهت به چاك کردن یان راست کردنه وهی ههله فرۆكه وانیه كانی سیستمی جیهانی ملاحه (GNSS) كه بههویه وه ملاحه ی جوی و پرۆسه ی نزیك بونه وه ﴿Approach﴾ ئهه نجام ئه دریت تیبینی : دهسته واژهی GNSS و GRAS	نظام التعزيز أو التقوية الأرضي	ICAO
GC	Ground Control	چاودیری زمینی	مه بهست له جموجۆلی فرۆكه و ئۆتۆمبيله كانه له سههر زهوی فرۆكه خانه	المراقبة الأرضية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
GCA	Ground Controlled Approach System or Ground Controlled Approach	سیستمی زه‌مینی بو چاودیڤری کردنی نزیك بونه‌وه یان زه‌مینه چاودیڤری نزیكبونه‌وه	مه‌به‌ست چاودیڤری فرۆكه‌گه‌یه له‌لایهن ویستگه‌یه‌کی سه‌رزه‌وی له قو‌ناغی نزیك بونه‌وه‌ی بو مه‌به‌ستی نیشتنه‌وه	النظام الأرضي لمراقبة الإقتراب أو المراقبة الأرضية للإقتراب	ICAO
GEN	General	به‌گشتی	*****	على العموم أو بصورة عامة	ICAO
GEO	Geographic or True	جوگرافی یان راستی	*****	جغرافي أو حقيقي	ICAO
GES	Ground Earth Station	ویسگه‌یه‌کی زه‌مینی	*****	محطة أرضية	ICAO
G/G	Ground to Ground	زه‌وی بو زه‌وی	ده‌سه‌ته‌واژه‌یه‌که ناماژه‌یه به بو په‌یوه‌ندی‌ه‌کان له نیوان دوو ویستگه‌ی زه‌مینی	من الأرض الى الأرض	Others
GLD	Glider (see the photo in the annex)	فرۆكه‌ی چارۆكه‌دار	فرۆكه‌ی بیب‌زوین / فرۆكه‌ی چارۆكه‌دا	الطائرة الشراعية	ICAO
GLONASS	(to be pronounced “GLO-NAS”) Global Orbiting Navigation Satellite System	سیستمی خولگه‌وانی ، به به‌کاره‌یانی هه‌یقی ده‌ستکرد	سیستمی روسیه مانگه ده‌ست کرده‌کان به‌کار نه‌ه‌یڤریت بو دابین کردنی که‌شته‌وانی بو فرۆكه‌کان	النظام العالمي للملاحة المدارية باستخدام الأقمار الصناعية	ICAO
GLS	GBAS Landing System	سیستمی نیشتنه‌وه به به‌کاره‌یانی سیستمی (تۆکمه‌کراوی) به‌ه‌یڤرکراوی زه‌مینی	تیبینی : سه‌رنجی GBAS بده	منظومة الهبوط باستخدام النظام الخاص بتعزيز أو تقوية المنظومة الأرضية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
GMC . . .	Ground Movement Chart (followed by name/title)	نه خشه‌ی زه‌مینه جوئه / جموجوئی زه‌مینی	نه خشه‌یه‌که بو دیاری کردنی جموجوئی فرۆکه‌کان له‌سه‌ر زه‌وی فرۆکه‌خانه	خارطة الحركة الأرضية	ICAO
GND	Ground	زه‌وی	*****	الأرض	ICAO
GNDCK	Ground Check	زه‌مین پشکنین / پشکنینی زه‌مینی	مه‌به‌ست له پشکنینی فرۆکه‌که‌یه کاتیك له‌سه‌ر زه‌وی فرۆکه‌خانه‌یه	فحص أرضي	ICAO
GNSS	Global Navigation Satellite System	سیستمی جیهانی بو که‌شته‌وانی به به‌کاره‌ینانی مانگه ده‌ست کرده‌کان	*****	النظام العالمي للملاحة الجوية باستخدام الأقمار الصناعية	ICAO
GP	Glide Path (see the photo in the annex)	ئاراسته‌ی خوار بونه‌وه یان لیژبونه‌وه	به‌شیکه له سیستمی نیشتنه‌وه به ئامیری ILS سگنالی ئه‌دات به سیستمی ناو فرۆکه‌که بو نیشان دانی گوشه‌ی خواربونه‌وه یان ئاراسته‌ی لیژبونه‌وه‌ی فرۆکه‌که‌ی. تیپینی : سه‌رنجی ILS و LOC	منظومة مسار الإنحدار	ICAO
GPA	Glide Path Angle	گوشه‌ی ئاراسته‌ی لیژبونه‌وه	تیپینی : سه‌رنجی GP بده	زاوية مسار الإنحدار	ICAO
GPIP	Glide Path Intercept Point	خالێ وه‌ر گرتنی سگنالی ئاراسته‌ی لیژبونه‌وه	تیپینی : سه‌رنجی GP و GPA بده	النقطة التي يتم بها إستلام إشارات مسار الإنحدار	ICAO
GPS	Global Positioning System (see the photo in the annex)	سیستمی جیهانی بو دیاریکردنی پیگه یان شوین	سیستمیکی جیهانی به‌هۆیه‌وه کابتنی فرۆکه ده‌توانی‌ت شوین و پیگه‌ی فرۆکه‌که‌ی دیاری بکات یان بزانی‌ت	النظام العالمي لتحديد الموقع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
GPWS	Ground Proximity Warning System	سیستمی تایبته به ئاگادارکردنهوه له دیارده زه‌مینی یه‌کان یان به‌رزى و نزمیه‌کانی سهر رووی زه‌وی	سیستمیکه له‌ناو فرۆکه‌که‌دا ئاگاداری بو کابتنه‌که ده‌رئ‌ه‌کات کاتیك به‌رزى فرۆکه‌که‌ی بگاته‌ خوار ۱۰۰۰ پئ له (به‌رزیه‌کانی) دیارده‌کانی سهر زه‌ویه‌وه	النظام الخاص بالتحذير من العالم الأرضية	ICAO
GR ☐	Hail	گلیزه یان ته‌رزه	*****	برد أو حبوب	ICAO
GRAS	(to be pronounced “GRASS”) Ground Based Regional Augmentation System	سیستمی کۆمه‌ک یان هه‌ریمه‌ زه‌مینه‌ به‌هێزکردن ، سیستمی هه‌ریمایه‌تی به‌هێزکراو	سیستمیکه له‌سهر ئاستی هه‌ریمایه‌تی کار ئه‌کات بو راست کردنه‌وه‌ی ئه‌وه‌ هه‌لانسه‌ی که‌ روون‌ه‌دات له‌وه‌ ملاحه‌یه‌ی به‌سیستمی (GNSS) دابین ئه‌کریت که‌ به‌ش‌پوهیه‌کی ورد ملاحه‌ و پرۆسه‌ی نزیك بونه‌وه‌ دابین بکریت	نظام التعزيز او التقوية الأرضي الإقليمي	ICAO
GRASS	Grass Landing Area	شوینی نیشته‌وه‌ی سهر گیا	هه‌ر ناوچه‌یه‌ک وه‌ک فرگه‌ به‌کاربه‌یئیریت به‌لام به‌گیا داپۆش‌رایبیت و دارشته‌ نه‌کرایبیت، ئه‌م جووره‌ فرگانه‌ بو فرۆکه‌ی بچوک یان ئه‌وه‌ فرۆگانه‌ی به‌کتوپری ئه‌نیشنه‌وه‌ و تایه‌کانیان نا‌کریت‌ه‌وه‌ ، له‌ کاتی ئاسایدا بو فرۆکه‌ی گه‌شتیاری به‌کار نا‌هێنریت	منطقة هبوط عشبية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
GRVL	Gravel	چهو - زيخ - ورده بهرد	*****	حصی	ICAO
GS	Ground Speed	خیرایی زه مینی - سه زهوی	جوریکه له خیرای فرۆکه تییینی: سهرنهی IAS , TAS ,M بده	السرعة الأرضية	ICAO
GW	Gross Weight	کیشی گشتی / کوی کیش / هه موو کیشه که	*****	الوزن الكلي	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanations / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
H	High Pressure Area or the centre of High Pressure	ناوچهی ههواپهستانی بهرز یان ناوهندی ناوچهی ههوا پهستانی بهرز/ چهقی ناوهندی فشاری ههواپی بهرز	*****	منطقة ذات ضغط جوي عالي أو مركز منطقة الضغط الجوي العالي	ICAO
H24	Continuous Day and Night Service	خزمهتگوزاری بیست و چوار کات ژمیتری یان شهو و پرۆژ (پاژهی شهوانه پرۆژ ، پاژهی بیست و چوار سعاتی)	*****	خدمات تقدم على مدى ٢٤ ساعة أي ليلا ونهارا	ICAO
HA	Holding/Racetrack to an Altitude	خولانهوهی بهردهوام بۆ نزم بونهوه یان که موبونهوهی بهرز	مه بهست بهردهوامی فرینه لهسهه خالیکی دیاری کراو لهگهتیا نزم بونهوهی بهردهوامیش تا بهرزیهکی دیاری کراو	حوم أو يستمر بالدوران كي يفقد ارتفاع	ICAO
HAPI	Helicopter Approach Path Indicator	نیشاندهری ئاراسته ی نزیك بونهوهی ههلی کۆپتهر یان ئاراسته نزیك بونهوهی فرۆکهی ههلی کۆپتهر نیشاندهر	*****	مؤشر مسار التقرب لطائرات الهليكوبتر	ICAO
HAT	Height Above Touchdown	بهرزپی ژورناوچهی نیشتهوه	(see the photo in the annex)	الإرتفاع فوق منطقة الهبوط	Others
HBN	Hazard Beacon	پینمای بی بونی مهترسی ئاگادار کهروهه ، نیشاندهر یان ئاگادار کردنهوه به بونی مهترسی	سیستمیکی روشناییه فرۆکهکان ئاگادار ئهکاتهوه له بوونی مهترسی که لهسهه بینا بهرزهکان دائه نریت که ئهبنه جیگای مهترسی بۆ فرۆکهکان	المشرد أو المنبه لوجود خطر	ICAO
HDF	High Frequency Direction-Finding Station	ویستگهی ئاراسته ی لههه بهرز دۆزینهوه ، ویستگهی دیاریکردنی ئاراسته ی لههه لههه بهرز	سیستمیکه لههه لههه ی بهرز بهکارئههینیت بۆ پهخشی سگنال و بههویهوه کابتن ئاراسته ی فرۆکهکهی دهزانیت	محطة إيجاد الإتجاه ذات التردد العالي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
HDG	Heading	ئاراسته‌ی فرۆکه‌که	ئاراسته‌ی فرۆکه له سه‌روی جغرافیه‌وه ، ئه‌و ئاراسته‌یه که هی‌لی یه‌کتر بری درێژی فرۆکه‌که (Longitudinal axis) به‌ره‌و رویه‌تی تییینی: سه‌رنجی TR و BRG بده	إتجاه الطائرة	ICAO
HEL	Helicopter	فرۆکه‌ی هه‌لی کۆپته‌ر	*****	طائرة الهليكوبتر	ICAO
HELI	Heliport	نیه‌تگه‌ی تابه‌ت بو هه‌لی کۆپته‌ر	(see the photo in the annex)	مطار مخصص لطائرات الهليكوبتر	Others
HF	High Frequency [3 000 to 30 000 kHz]	شه‌پۆلی له‌ره‌له‌ری به‌رز ڤیوان ٣٠٠٠ بو ٣٠٠٠٠ کیلوهیترت	*****	موجة التردد العالي (بين ٣٠٠٠ الى ٣٠٠٠٠ ميگاهيرتز)	ICAO
HGT	Height or Height above	به‌رزى ، یان به‌رزى له‌سه‌ر خالیکی دیاریکراوی روی زه‌وی	مه‌به‌ست له‌به‌رزى فرۆکه‌که‌یه له‌سه‌ر ئاستی روی زه‌وی یه‌وه و به‌تابه‌تی به‌رزى فرۆکه‌که له‌سه‌ر ئاستی روی زه‌وی فرۆکه‌خانه	إرتفاع أو ارتفاع فوق نقطة معينة على سطح الأرض	ICAO
HIAL	High Intensity Approach Lighting	روناکی نزیکونه‌وه‌ی زۆر به‌هیز (چپ)	*****	أضوية التقرب ذات الشدة العالية	Others
HIRL	High Intensity Runway Lights	تیشکی فرۆکه روناکه‌ره‌وه‌ی زۆر به‌هیز	*****	أضوية إنارة المدرج ذات الشدة العالية	Others
HJ	Sunrise to Sunset	له‌ کاتی نیوان خۆر هه‌لاتنه‌وه تا خۆرئاوا بون	*****	من وقت شروق الشمس لغاية وقت غروبها	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
HLDG	Holding	خولانهوه یان سورانهوه بهدهوری خالیکدا	مانهوهی فرۆکهکه بهسورانهوه لهسههر شوینیکی دیاری کراوه	الحوام	ICAO
HMI	Human Machine Interface	ئاویته بوونی مرۆف و نامیر	توانای مرۆف بو بهکارهینانی ئامیریک بو مهیهستی دروست کردنهکهی	التمازج بین الإنسان والآلة	Others
HN	Sunset to Sunrise	کاتی نیوان خۆرئاوابون تا ههلاتنی	*****	من وقت غروب الشمس لغاية وقت شروقها	ICAO
HO	Service available to meet Operational requirements	راژهکان بهشـئويهك هـهن كه داخوازییهکانی ئیشـپیکردن دهستهبهردهبین	*****	الخدمات متوفرة بالشکل الذي یؤمن متطلبات التشغيل	ICAO
HOL	Holiday	پشو ، یان کارنهکردن / ئهو کاتانهی کاری تیداناکیرت	*****	عطلة أي لا يوجد دوام	ICAO
HOR	Horizontal	ئاسویی	*****	أفقي	Others
HOSP	Hospital Aircraft	فرۆکهی فریاکهوتن	فرۆکهیهکه تیایدا پیداو سیستی فریاکهوتنی تیدا دانراوه تایبهت به گواستهوهی نهخۆش و بهرکهوتوهکان	طائرة إسعاف	ICAO
HPA	Hectopascal	هیکتوپاسکال/ ئهاندازهپیی ههواپهستانه	یهکهی پیوانهی فشاری ههواپه	هیکتوباسکال	ICAO
HR	Hours	ساتهکان یان سهعاتهکان / کاژیرهکان	*****	ساعات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
HS	Service available during hours of Scheduled Operations	له کاتی بهرنامه گه شته کاندا خزمه تگوزاری ههیه / ئەو خزمه تگوزاریانە ی که له کاتی گه شته خشته یه کاندا هه ن	*****	الخدمات متوفرة خلال الساعات التي تعمل بها الرحلات المجدولة	ICAO
HVDF	High and Very High Frequency Direction Finding stations (at the same location)	ویستگه کانی دۆزینه وهی ئاراسته ی له ره بهرز و زۆر بهرز / ئەو ویستگانه یه که له ره لهری زۆر بهرز ی تیا یه به کار نه هینریت بو دۆزینه وهی ئاراسته	*****	محطات إيجاد الإتجاه ذات التردد العالي والعالي جدا	ICAO
HVY	Heavy (used to indicate the intensity of weather phenomena, e.g. HVY RA = heavy rain)	قورس / سهنگین / بههینر ښو دهر خستنی دیارده کانی کهش هه وابه کار دیت، دهوتریت شهسته باران، رشهبا یان زریان (...)	*****	ثقیل (يستخدم لبيان شدة الظواهر الجوية كأن نقول مطر ثقیل أي مطر شديد)	ICAO
HX	No specific working hours	کاتی دیاریکراوی کارکردن نییه	*****	لا توجد ساعات محددة لوقت العمل	ICAO
HYR	Higher	بهرزتر - بلندتر	*****	أعلى	ICAO
HZ	Haze	سوکه تهم یان تهنکه تهم / تهمیکی کهم یان تهنک	*****	ضباب خفیف	ICAO
HZ	Hertz (cycle per second)	هیرتز: (خولانهوه به چرکه)	ئه نه دازه ی لهره پپوه (خول له چرکه یه کدا) / یه که ی پپوانه ی لهره لهر	هیرتز (دورة بالثانية)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
IAC . . .	Instrument Approach Chart (followed by name/title) (see the photo in the annex)	نهخشه ی نزیك بونه وهی ئامیږی (بهناوه که یه وه دهناسریت)	نزیك بونه وهی فرۆكه كان له فرۆكه خانه دهكریت نزیك بونه وهی ئامیږی بیټ به پشت بهستن به ئامیږه فرۆكه وانیه كان یان نزیك بونه وهی بینین بیټ پشت بهستن به بینین به چا و بیټ	خارطة التقرب الآلي) متبوعة باسمها أو عنوانها)	ICAO
IAF	Initial Approach Fix	خالی سه ره تایی نزیك بونه وه	ئهو خالیه كه كابتنی فرۆكه دهست نهكات به نزیك خستنه وهی فرۆكه كه ی بو نیشته وه له فرۆكه خانه تیبینی : سه رنجی FAF و IF به	نقطة بداية التقرب	ICAO
IAO	In and Out of Clouds	له ناوه وه و دهره وهی هه وره كان	*****	داخل وخارج الغيوم	ICAO
IAP	Instrument Approach Procedure	بواره گانی یان رپکاره گانی نزیك بونه وهی ئامیږی (شـیوازی ئامیږه نزیك بونه وه)	تیبینی : سه رنجی IAC به	سياقات التقرب الآلي	ICAO
IAR	Intersection of Air Routes	یه کتر برینی رپره وه ئاسمانیه كان	*****	تقاطع المرات الجوية	ICAO
IAS	Indicated Airspeed	خیرایی نیشان دراو له سه ر پپوهی خیرایی	تیبینی : سه رنجی GS , M and TAS به	السرعة التي يظهرها مقياس السرعة	ICAO
IATA	International Air Transport Association	یه کیتی نیوده ولتهی گواسته وهی ئاسمانی	یه کیتیه که هه لده ستیت به ریک خستنی کاروباری کۆمپانیا گانی گواسته وهی ئاسمانی له سه ر ئاستی جیهانی	إتحاد النقل الجوي العالمي	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
IBN	Identification Beacon	رېبهرى ناساندن	ئەو نيشاندەرى بەشپۆزى مۆرس سگنال پەخش ئەكات بەهۆيەوه كابتن شوپنى فرۆكەكەى ديارى ئەكات	مرشد التعريف	ICAO
IC	Ice Crystals (very small ice crystals in suspension, also known as diamond dust)	بلورە (كلۆ) سەهۆن (بلورە سەهۆنى زۆر ورد)	*****	بلورات جليدية (بلورات جليدية صغيرة جدا)	ICAO
ICAO	International Civil Aviation Organization	رېكخراوى فرينى شارستانى نيودهولتتى	رېكخراويكە هەلدەستيت بە گرنگى دان بە كاروبارى فرۆكەوانى شارستانى لەسەر ئاستى نيودهولتتى و يەكيتكە لە بەشەكانى نەتەوه يەگرتوكان لە سالى ۱۹۴۴ دامەزراوه	منظمة الطيران المدني الدولي	Others
ICE	Icing	بەستن يان لە دۆخى بەستندا	*****	تجمد أو في حالة إنجماد	ICAO
IDENT	Identification	ناسين - ديار يکردن/ ناساندن	بەكارئەهينريت بۆ پيناسەى (ناسينى) فرۆكەيەك يان ئامپريكى فرۆكەوانى يان هەر شتيكى تر لە فرۆكەوانى شارستانيدا.	تعريف	ICAO
IF	Intermediate Approach Fix	نيوانەخالى نزيكونەوه / خالى ناوهندى نزيك بونەوه	تايپىنى سەرنجى FAF و IAF بەدە	نقطة التقرب الوسطية	ICAO
IFR	Instrument Flight Rules	بنەماكانى ئامپره فرينهوانى / فرين بە ئامپير	مەبەست لەوہيە كابتنى فرۆكە پشت ببەستيت بە ئامپره فرۆكەوانى سەر فرۆكەكە لە فوناغەكانى فريندا.	قواعد الطيران الآلي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونكر دهنه وه	Meaning in Arabic	References
IGA	International General Aviation	فرينه وانى جيهانى گشتى / فرينى نيوده ولته تى گشتى	مه به ست له فرۆكه وانى نيوده ولته تى به دهر له فرۆكه وانى بازرگانى تيبينى: سهرنجى GA بده	الطيران الدولي العام	ICAO
ILS	Instrument Landing System	سىستى نيشتنه وهى ئامپرى يان به نامپير ، (سىستى ئامپير دابه زين (نيشتنه وه))	سىستى كه تا ئاستى بهرز ورده له لايهن فرۆكه كانه وه به كارئه هينرئىت بو پرسه ي نزيك بونه وه و نيشتنه وهى. تيبينى: سهرنجى GP و LOC بده	نظام الهبوط الآلي	ICAO
IM	Inner marker	نیشانه ي ناوه كى (ناوه نيشانه كهر)	سىستى كه له گه ل ILS به كارئه هينرئىت له دوريه كى ديارى كراوه وه له كوئايى فرگه وه (1000) پى هه زار پى دووره له سهره تاي فرگه وه له كاتيكدا به كارديت ئه گه ر (ILS) هكه (DME) تيا نه بيت داده مه زرئىت كابتنى فرۆكه كه ده توانييت دوريه كه ي خو ي بزانييت له فرگه وه كاتيك به سه ريدا تئنه پهرئىت.	العلامة الداخلية	ICAO
IMC	Instrument Meteorological Conditions	بارودوخى كه شناسى ئامپرى	بارودوخى كه ش ناسيه كابتنى فرۆكه ناچاره يان پيوسته بهيره وهى بنه ماكانى فرۆكه وانى ئامپرى بكات كه به يوه ست به ئاستى بينين (مدى الروئيه) ههروه ها بوونى هه ور	ظروف جوية آلية	ICAO
IMG	Immigration	فه رمانگه ي كوچ	*****	دائرة الهجرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
IMPR	Improve or Improving	باش ئه بئیت یان باشه	*****	يحسن أو في حالة تحسن	ICAO
IMT	Immediate or Immediately	یه کسه ر – دهم و دست	*****	حالا أو فورا	ICAO
INA	Initial Approach	سه ره تاي نزيك بونه وه	مه به ست له وه يه كه فرۆكه كه له فوناعي نزيك بونه وه دايه له فرۆكه خانه وه	بداية التقرب	ICAO
INBD	Inbound	روه وفرۆكه خانه يه / به روه وفرۆكه خانه يه	بو دهر بريني زانياري كه فرۆكه كه به ره وه فرۆكه خانه يه تيبيني : سه رنجي OUBD بده	متجهة الى المطار	ICAO
INC	In Cloud	له ناو هه وره كاندا	مه به ست له وه يه كه فرۆكه كه له ناو هه وره كاندا ده فریت.	وسط الغيوم	ICAO
INCERFA	Uncertainty Phase	دوخی گومان یان دنیا نه بوون	فوناعي يه كه مه له فوناعه كانی مه ترسی كه فرۆكه كه پيدا تپه ره ئه بئیت له كاتی رووبه رو بونه وه مه ترسی. تيبيني : سه رنجي ALERFA و DETRESFA بده	حالة الشك أو حالة عدم اليقين	ICAO
INFO	Information	زانياري به كان	*****	معلومات	ICAO
INOP	Inoperative	كارنه كرده – په ككه وته – وه ستاو	*****	عاطل أو لا يشتغل	ICAO
INP	If not Possible	ئه گه رنه شه يا وه / نه گونجا وه / نه ره خسا وه	*****	إذا لم يكن ممكنا	ICAO
INPR	In Progress	له دوخی پيشكه وتن یان گه شه دايه	*****	في حالة تقدم أو في حالة تطور	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونكردهوه	Meaning in Arabic	References
INS	Inertial Navigation System	سیستمی خوئی بو فرۆكهوانی / فرین	سیستمی فرۆكهوانیه لهناو فرۆكهكاندا دائه نریت هه لدهستیت به دابین کردنی داتاكانی میلاحه بو فرۆكهوانی له خووه له ریگای مانگه دهست کردهكانهوه	النظام الذاتي للملاحة	ICAO
INSTL	Install or Installed or Installation	دائمه زریت - دائه نریت - دامه زراو - داندر او (دانراو)	*****	ينصب أو منصوب أو نصب	ICAO
INSTR	Instrument	ئامپر یان دهزگا	*****	آلة أو جهاز	ICAO
INT	Intersection	خالی یه کتر برین یان لیكدان	*****	نقطة تقاطع	ICAO
INTL	International	نیودهولتهی یان جیهانی	*****	دولي أو عالمي	ICAO
INTRG	Interrogator	وهرگر	سیستمی زهمینی راداری گه پرائی لاوه کییه، پرس یار له هه مان جووری سیستمی سه فرۆكه كه ئه کات به زانیاری یان ده پرسیت. تیبینی : سه رنجی SSR	المستجوب	ICAO
INTRP	Interrupt or Interruption or Interrupted	دهپریت / یان برین / یان بر دراو / بری	لهو کاتانه به کار ئه هینریت كه په یوه ندی هکان برینی تیدا روویدات	يقاطع أو تقاطع أو تمت مقاطعته	ICAO
INTSF	Intensify or Intensifying	به هیزی ئه کات	*****	يقوي أو يجعله أكثر شدة	ICAO
INTST	Intensity	هیز	وهكو بلین رۆشنا ییه کی به هیز	قوة أو شدة	ICAO
IR	Ice on Runway	سه هوّل له سه ر فرگه	*****	جليد على المدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
ISA	International Standard Atmosphere	هه‌واپه‌ستانی جیهانی یان جیهانه هه‌واپه‌ستان / په‌ستانی هه‌وایی جیهانی	فشاری هه‌وایی له‌لایه‌ن فرۆکه‌خانه‌وه به‌کار ئه‌هیئریت له‌به‌رزایه‌کاندا تیبینی: سه‌رنجی ALT و FL و HGT	الضغط الجوي العالمي	ICAO
ISOL	Isolated	دابړینراو یان ده‌رکراو (جیاکراوه) / دابړاو	*****	معزول أو مفصول	ICAO
ITU	International Telecommunication Union	یه‌کیتی نیوده‌وڵه‌تیی بو په‌یوه‌ندییه‌کان	*****	الإتحاد العالمي للاتصالات	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
JAN	January	مانگی کانونی دووهم	*****	شهر كانون ثاني	ICAO
JTST	Jet stream (see the photo in the annex)	زریانیک یان گیزه لوکهیك زریانه با ، زریانه گه رده لول	زریانیک به هوئی باوه دروست بیټ و زۆر به هیئز بیټ	العاصفة النفاثة	ICAO
JUL	July	مانگی تموز	*****	شهر تموز	ICAO
JUN	June	مانگی حوزهیران	*****	شهر حزيران	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
KG	Kilograms	كيلوگرام / هزارگرام	ئەندازەى كيشان	كيلوگرام	ICAO
KHZ	Kilohertz	كيلوهرتز	يەگەى پيوانى لەره لەرهى شەپۆلەكانە / سەرنجى HZ بەدە	كيلو هيرتز	ICAO
KIAS	Knots Indicated Airspeed	خييراىى سەر خييرايبپيوانى بە ﴿گرئ﴾	تييبينى : سەرنجى GS , KT,M and TAS	السرعة التي يظهرها مقياس السرعة مقاسة بالعقدة	ICAO
KM	Kilometres	كيلومتر / هزارمەتر	ئەندازەى پيوانەى دووريبە	كيلومتر	ICAO
KMH	Kilometres Per Hour	كيلومتر لە سەت (سەعات) ييكدە (كاتزمير ، ناميري كاتپيوانە)	*****	كيلومتر بالساعة	ICAO
KPA	Kilopascal	كيلو باسكال	ئەندازەى پيوانى هەواپەستان / سەرنجى HPA بەدە	كيلوباسكال	ICAO
KT	Knots	گرئ	يەگەى پيوانى خييراىى = ميلى دەريايى لەسەعاتيكدە	عقدة	ICAO
KW	Kilowatts	كيلو وات	ئەندازەى پيوانى وزەى كارەبا	وحدة قياس الطاقة الكهربائية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
. . . L	Left (preceded by runway designation number to identify a parallel runway)	لاى چهپ / چهپ له دوایهوه نیشانهی ژمارهی فرگهی تهريپ دیت له گهر زياد لهیهك فرگهههپیت.	ئهم دهسته واژهیه له کاتی بوونی دوو فرگهی تهريپ بهکار دیت چونکه لهم دوخه دا ههر دو فرگهکه ههمان ژمارهیان ئهپیت و بو ناسینهوهیان ئه و فرگهیهی لای چهپه بهپیتی L نیشانه ئهکریت وهکو بلییت فرگهی 31L و فرگهکهی تر کهلهلای راستهوهیه هیماى R ی لهسهر دائه نریت وهکو بلییت فرگهی 31R	يسار) أن يكون مسبق برقم المدرج في حالة وجود مدرجين متوازيين)	ICAO
L	Low Pressure Area or the Centre of Low Pressure	ناوچهی ههواپهستانی نزم یان ناوهندی ناوچهی ههواپهستانی نزم	دهسته واژهیهکه له لایهن کارمه ندانى كەش ناسیهوه بو دیاری کردنى ناوچهیهك بهکار ئه هیتریت که فشاری ههواپی تیدا نزم بیت	منطقة ذات ضغط جوي واطيء أو مركز منطقة الضغط الجوي الواطيء	ICAO
LAT	Latitude	هیلای پان ، پانههیل	توبینی سه رهنجی LONG بده	خط العرض	ICAO
LCA	Local or Locally or Location or Located	ناوهکی یان پیگه یان شوین یان دوخیک له شوینیکدا	*****	محلي أو موقع أو وضع في موقع	ICAO
LDA	Landing Distance Available	ماوهی بهردهست بو نیشتهوه یان ماوهی نیشتهوهی بهردهست	کاتیک هه موو دریزی فرگه که ئه و ماوهیه بیت که له بهردهستداییت بو نیشتهوهی فرۆکهکان به لام کاتی واهیه به شیک له فرگه زیانی پی ئه گات له وکاته دا ماوهی بهردهست بو نیشتهوهی فرۆکهکان کورت ئه پیتهوه	المسافة المتوفرة للهبوط	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
LDAH	Landing Distance Available, Helicopter	ماوهی بهردهست بو نیشتنهوهی فرۆکه‌ی هه‌لی کۆپتەر	*****	المسافة المتوفرة لهبوط طائرات الهليكوبتر	ICAO
LDG	Landing	نیشتنهوه	نیشتنهوهی فرۆکه‌که له فرۆکه‌خانه	هبوط	ICAO
LDI	Landing Direction Indicator	نیشاندهری (میلی) ئاراسته‌ی نیشتنهوه یان ئاراسته‌ی نیشتنهوه پیشاندەر	رینگایه‌کی بینینه که کابتنی فرۆکه‌که به‌هۆیه‌وه ده‌توانی‌ت ئه‌وه ئاراسته‌یه بزانی‌ت که تیا ئه‌نیشیته‌وه له‌سه‌ر فرگه‌ی فرۆکه‌خانه‌که. تی‌بینی: سه‌رنجی ده‌سته‌واژه‌ی WDI بده	مؤشر اتجاه الهبوط	ICAO
LEN	Length	دریژی	*****	طول	ICAO
LF	Low Frequency [30 to 300 kHz]	شه‌بۆلی نزمه‌له‌ره (له‌ره‌له‌ری نزم) (۲۰ الی ۳۰۰ کیلوهرتز)	تی‌بینی: سه‌رنجی HF, MF, UHF and VHF بده	موجة التردد الواطيء (۳۰ الی ۳۰۰ کیلوهرتز)	ICAO
LGT	Light or Lighting	رۆشنای / پوناکی - رۆشن کردنه‌وه - پوناک‌کردنه‌وه	*****	ضياء أو يضيء	ICAO
LGTD	Lighted	رۆشنا - رۆشن - پوناک	*****	مضاء	ICAO
LIH	Light Intensity High	تینی پوناکی به‌رز / پوناکی به‌تینی به‌رز	*****	شدة الإضاءة عالية	ICAO
LIL	Light Intensity Low	تینی پوناکی نزم	*****	شدة الإضاءة واطئة	ICAO
LIM	Light Intensity Medium	تینی پوناکی مام ناوه‌ند	*****	شدة الإضاءة متوسطة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
LIOL	Low Intensity Obstacle Lights	رونکایی بیهیزی (کزی) سهر بهر بهستهکان	*****	أضوية العوائق التي تتميز بشدة إضاءة واطئة	Others
LIRL	Low Intensity Runway Lights	رونکایی فرگه بهتینیکی نزم یان کهم یان کز	*****	أضوية المدرج بشدة إضاءة واطئة	Others
LM	Locator, Middle	شوینی ناوند - ناوهر است - نیوهند	*****	الموقع الوسطي	ICAO
LMT	Local Mean Time	کاتی ناوخوای یان ناوچهیی	له فرۆکهوانی شارستانی ، کاتی جیهانی ریخراو بهکار نههینریت (Universal Coordinated Time UTC)	الوقت المحلي أو التوقيت المحلي	ICAO
LNAV	(to be pronounced “EL-NAV”) Lateral Navigation	تهنشته فرین	واته فرۆکهکان بهههمان ناستی ناسویی نهفرن	الملاحة الجانبية	ICAO
LO	Locator, Outer	شوینی دهرکی	*****	الموقع الخارجي	ICAO
LOC	Localizer	سیستمی رهوتی ناسویی / ناراستهی ناسویی	بهشیک له سیستمی نیشتهوه به نامیری ILS که سگنال نهادات به سیستمی فرۆکهکه بههویوه پیگهی ناسویی دیاری نهکات بو کابتن . تیپینی : سهرنجی ILS و GP بده	منظومة المسار الأفقي	ICAO
LONG	Longitude	هیلی دریزی ، دریزه هیل	تیپینی : سهرنجی LAT بده	خط الطول	ICAO
LOP	Local Operating Procedures	ریکارهکانی بهگهر خستنی ناوخوای یان ناوچهیی ، رهوتی نیشپیکردنه خومالییهکان	*****	سياقات التشغيل المحلية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
LORAN	LORAN (Long Range Air Navigation System)	سیستمی فرینه دورماوهکان	سیستمی فرۆکهکانی میلاحی یه دهتوانریت سگنالهاکانی له لایهن سیستمهکانی ناو فرۆکهخانهوه وهریگریت له ماوهی دورهوه ئهم سیستمه زیاتر له ناو ئه و فرۆکهخانهدا به کارئه هیئرین که له سهر دهریاکان ئه فرن.	نظام الملاحة الجوية للمسافات البعيدة	ICAO
LOS	Line of sight	هیلێ ئاستی بینین	دوورترین مهودایه که سگنالی بیته لی یان روشنایی دهیگاتی پیش ئه وهی بکه ویته ژیر کاریگهری قووقزی زهویهوه.	خط مستوى النظر	Others
LOSS	Airspeed or Headwind Loss	نزمبونه وهی خیرایی ههوا یان ئه و بایه ی که رووبه رووی فرۆکه که یه له کاتی فریندا	*****	إنخفاض سرعة الهواء أو سرعة الرياح المواجهة للطائرة	ICAO
LPV	Localizer Performance with Vertical Guidance	ئیشکردنی سیستمی رهوتی ئاسویی له گه ل رهوتی ستونی ، پیکه وه کارکردنی رهوتی ئاسویی و ستونی	سیستمی نزیك کردنه وهی نوو و پیشکه وتوو به پشت به مانگه دهست کرده کان ئه به ستیت بو دیاری کردنی پیکه و به رزی فرۆکه که له قوناغی نزیك بوونه وهی له فرۆکه خانه . تی بینی : سهرنجی ILS, GP and LOC بده	عمل منظومة المسار الأفقي مع المسار العمودي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
LR	The Last Message Received by me was . . . (to be used in AFS as a procedure signal)	دوا نامه له منه وه وه رگیرا (له گه یان دنی فرۆکه وانی جیگیردا به کارئه هینریت)	*****	آخر رسالة أستلمت من قبلي (تستخدم في خدمات إتصالات الطيران الثابتة)	ICAO
LRCS	Long-Range Communication System	سیستمه کانی په یوه ندی بو دورماوه کان	*****	نظام الإتصالات للمسافات البعيدة	Others
LRG	Long Range	دورماوه کان یان مه وداى دوور	*****	المسافة البعيدة أو المدى البعيد	ICAO
LRNS	Long-Range Navigation System	سیستمی که شتیه وانی دورماوه کان	*****	نظام الملاحة للمسافات البعيدة	Others
LRR	Long Range Radar	راداری دورماوه	*****	الرادار ذي المدى البعيد	Others
LS	The Last Message Sent by me was . . . or Last Message was . . . (to be used in AFS as a procedure signal)	دوانامه که من ناردیتم	دوا نامه که ناردم یا نه و نامه یه که دوا نامه بوو (له گه یان دنی فرینه وانی جیگیردا به کارئه هینریت)	آخر رسالة أرسلت من قبلي هي أو آخر رسالة هي (يستخدم في خدمات إتصالات الطيران الثابتة)	ICAO
LSALT	Lowest Safe Altitude	نزمترین به رزایی بیوهی (سهلامهت)	نزمترین به رزییه که نابیته مه ترسی له سهه سهلامهتی فرۆکه وانی تیابینی: سه رنجی ALT بده	أولاً ارتفاع أمين	Others
LT	Left Turn	پيچ کردنه وه بو لای چهپ یان بو چهپ پيچ که ره وه	*****	الإستدارة الى اليسار أو إستدر يسارا	Others
LTD	Limited	دیاریکراو – سنوردار	*****	محدود	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
LTP	Landing Threshold Point	رۆخی فرگه‌ی تایبه‌تی نیشتنه‌وه	هه‌ر فرگه‌یه‌ك رۆخێكی هه‌یه له‌سه‌رتاكه‌یدا به‌هۆی هیه‌ما و رووناكیه‌وه دیاری نه‌كریت . تیبینی : سه‌رنجی THR بده	نقطه‌ عتبه‌ المدرج المخصص للنزل	ICAO
LUL	Lowest Usable Level	نزمترین به‌رزى كه ده‌توانریت به‌كاربه‌ینریت	تیبینی : سه‌رنجی LVL بده	أولاً إرتفاع يمكن إستخدامه	Others
LV	Light and Variable (relating to wind)	كه‌م و (سوك) گوژدراو (تایبه‌ت به (با	به‌واتا خێرایى با كه سوكه و ئاراسته‌كه‌ی نه‌گوژریت.	خفيفة ومتغيرة (تخص الرياح)	ICAO
LVE	Leave or Leaving	وازدینیت یان له‌ وازهیناندايه	به‌واتا فرۆكه‌كه‌ له‌ دۆخى وازلئ هینانی به‌رزیه‌كه‌یه‌تى (واته نزم بوونه‌وه یان به‌رزبونه‌وه)	يترك أو في حالة ترك	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونكردنهوه	Meaning in Arabic	References
LVL	Level	به‌رزى / ئاست	به‌رزى فرۆكه‌كان ئه‌پيۆرئ به به‌كارهينانى فشارى هه‌وا كه سئ جوۆره ١. به‌رزى فرۆكه‌كه ژور ئاستى ده‌رياوه Altitude كه په‌ستانى هه‌وا له ژور ئاستى ده‌رياوه ئه‌پيۆرئ له كاتيكي زانراودا. ٢. به‌رزى فرۆكه‌كه له‌سه‌ر رووى زهوى Height به هه‌واپه‌ستان ئه‌پيۆرئ كه له‌سه‌ر رووى زهوى وه‌رئه‌گيرئ . ٣. به‌رزى ئاستى فرين له‌سه‌ر ئاستى ده‌رياوه ئه‌پيۆرئ به به‌كارهينانى هه‌واپه‌ستان جيهانى ستانده‌رد 1013.2Hpa . تيبينى : سه‌رنجى ALT , FL , HGT	ارتفاع	ICAO
LVP	Low Visibility Procedures	ئه‌و ريكارانهى كه پي‌رهوى بكرئت دواى ئالۆز بوونى مه‌وداى بينين	ئه‌و ريكارانهى كه پيويسته بكرئت له ميهانى پيش‌كەش كردنى خزمه‌تگوزاريه‌كانى جموجۆلى هه‌وايى كاتيک مه‌وداى بينين خراب ئه‌بيت	السياقات التي تتبع في حالة تردى مدى الرؤيا	ICAO
LYR	Layer or Layered	چين يان چينچين	وه‌كو بلين چينيك هه‌ور Cloud Layer	طبقة أو على هيئة طبقات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكر دنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
. . . M	Metres (preceded by figures) مەتر (لەپێشەوه ژمارە هەبێت)	وهكو ئەوهى بڵین ۱۵ م یان ۲۵ م متر (مسبووق بأرقام)	ICAO
M . . .	Mach Number (followed by figures)	خێرایى دەنگ (لەدواىه وه ژمارە دێت)	وهكو بڵیت خێرایى فرۆكه به بهراورد به خێرایى دەنگ بپوریت یه كسانه به M 0.70 مانا خێرایى فرۆكه كه یه كسانه به %۷۰ خێرایى دەنگ	سرعة الصوت (متبوع بأرقام)	ICAO
MAA	Maximum Authorized Altitude	بهرزترین بهرزى رێپێدراو	*****	أعلى ارتفاع مسموح به	ICAO
MAC	Mid-Air Collision	پێكدانى ههواى	پێكدانى دوو فرۆكه له ههوادا	إصطدام جوي	Others
MAG	Magnetic	موگناتیس	به كارئه هینریت بو (سهروى موگناتیس) وهك بڵیین Magnetic North	مغناطیسی	ICAO
MAHF	Missed Approach Holding Fix	خالی له دهستدانى تهرخانكراو بو خولانه وهى فرۆكه	واته ئەگەر فرۆكه یهك نه توانیت له فرۆكه خانه كه بنیشیته وه به هه هویهك بێت پێویسته رووبكاته ئەو خاله ديارى كراوه و پێویسته له دۆخى فریندا بهمینیته وه له سه خاله كه چاوهروانى رینمایی چاودیری ئاسمان بكریت. تیبینی: سه رنجی MATF و MATP بده	نقطه فقدان التقرب المخصصة للحوم	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
MAINT	Maintenance	چاکسازی ، پاراستن	دهسته وازهیه که بو دهربرپینی کردهکانی چاکسازی به کارنه هیئریت	صيانة	ICAO
MAP	Aeronautical Maps and Charts	نەخشە و هیلکاریهکانی فرۆکهوانی	*****	خرائط ومخططات الطيران	ICAO
MAPT	Missed Approach Point	خالی نزیکبونهوه ونکردن	لههه موو فرۆکه خانهیه کدا خالییک دیاری نه کریت له ناوچهی نزیک بونهوهی کۆتایی بونیشتنهوه وه کاتییک فرۆکه که نه گاته نه وه خاله پیویسته کابتنی فرۆکه که فرگه که یان روناکی فرگه که ببینییت به پیچه وانهوه فرۆکه که دهست دهکات به بهرزبوونهوه و ریکاره تایبه تهکانی ون کردنی نزیک بونهوه جیبه جی بکات. تیبینی: سهرنجی MAHF و MATF بده	نقطة فقدان التقرب	ICAO
MAR	March	مانگی نازار	*****	شهر آذار	ICAO
MATF	Missed Approach Turning Fix	خالی پیچکردنهوه له کاتی نزیک بوونهوه ونکردندا	لهو خالهی فرۆکه که نزیک بونهوه وون نهکات و دهست نهکات به پیچ کردنهوه . تیبینی : سهرنجی MAHF و MAPT بده	نقطة الإستدارة في حالة فقدان التقرب	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
MEA	Minimum En-Route Altitude	نزمترین بهرزى له ئاستى روى دهرياره كه دهتوانریت له كاتى فرپین به رپروه ئاسمانییه كاندا به كار بهینریت.	تیبینی : سهرنجى ALT , FL , HGT بده	أوطاً ارتفاع عن مستوى سطح البحر يمكن استخدامه أثناء الطيران في الممرات الجوية	ICAO
MET	Meteorological or Meteorology	كهشناسى - بارودوخى كەش وههوا	*****	الأنواء الجوية	ICAO
METAR	Aerodrome Routine Meteorological Report (in meteorological code)	رپورتى كەش ناسى روتين له باره دؤخى ههوايى فرۆكه خانه	*****	تقرير الأنواء الجوية الروتيني عن الحالة الجوية في المطار	ICAO
MET REPORT	Local Routine Meteorological report (in abbreviated plain language)	رپورتى كەش ناسى روتين له باره دؤخى كەش ههواوه به گشتى	*****	تقرير الأنواء الجوية الروتيني عن الحالة الجوية بشكل عام	ICAO
MF	Medium Frequency [300 to 3 000 kHz]	شه پۆلى لهره ناوه نـ (من ۳۰۰ الى ۳۰۰۰ كيلو هيرتز)	تیبینی: سهرنجى HF, LF,UHF and VHF بده	موجة التردد المتوسط (من ۳۰۰ الى ۳۰۰۰ كيلو هيرتز)	ICAO
MHDF	Medium and High Frequency Direction Finding Stations (at the same location)	ويستگه ئاراسته دۆز لهره مام ناوه نـ و بهرز (ههردوكيان له شوينيكدا)	سيستمى زمينى يه نهتوانيت سگناله كانى له سيستمى ناو فرۆكه خانه وهه رېگریت و كابتنى فرۆكه كه دهتوانيت به هويوه ئاراسته فرۆكه كه بزانيت تیبینی : سهرنجى MDF و MHVDF بده	محطة موجد الإتجاه ذو التردد المتوسط والعالي (متواجدة في موقع واحد)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
MHVDF	Medium, High and Very High Frequency Direction - Finding Stations (at the same location)	وئستگهی ئاراسته دۆزی له‌ره‌ی مام ناوه‌ند و به‌رز و زۆر به‌رز (كه هه‌ردووکیان له یه‌ك شویندا بن)	سیستمی‌کی زه‌مینی یه‌ ئه‌توانی‌ت س‌گ‌ناله‌کانی له سیستمی ناو فرۆکه‌کانه‌وه وه‌ر ب‌گ‌ری‌ت و ک‌اب‌ت‌نی فرۆکه‌که ده‌توانی‌ت به‌ه‌و‌یه‌وه ئاراسته‌ی فرۆکه‌که‌ی ب‌زان‌ی‌ت ت‌ی‌ب‌ینی: سه‌رنجی MDF و MHVDF	محطة موجد الإتجاه ذو التردد المتوسط والعالي والعالي جدا (متواجدة في موقع واحد)	ICAO
MHZ	Megahertz	میگاهیرتز	ت‌ی‌ب‌ینی: سه‌رنجی HZ و KHZ بده	میگاهیرتز	ICAO
MID	Mid-Point (related to RVR)	ناوه‌نده‌خال (خالئ ناوه‌ند) (ت‌ای‌به‌ت به‌سیستمی پ‌ی‌وانی مه‌ودای ب‌ینین له‌سه‌ر ئاراسته‌ی فر‌گه)	ت‌ی‌ب‌ینی : سه‌رنجی RVR بده	النقطة الوسطية (تخصص منظومة قياس مدى الرؤيا على إمتداد المدرج)	ICAO
MIFG	Shallow Fog	ته‌می‌کی ته‌نك - ته‌می‌کی كه‌م - سوکه‌ته‌م	*****	ضباب خفيف	ICAO
MIL	Military	سه‌ربازی	*****	عسكري	ICAO
MIN	Minutes	خوله‌ك	*****	دقائق	ICAO
MIS	Missing . . . (transmission identification) (to be used in AFS as a procedure signal)	ونی ئه‌ك‌ات	به‌كار ئه‌ه‌ین‌ری‌ت وه‌ك نیشانه‌یه‌ك یان ه‌ی‌مایه‌ك له په‌یوه‌ندییه جی‌گ‌یره‌کانی فرۆکه‌وانیدا	ی‌ف‌ق‌د	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
MLS	Microwave Landing System	مايكرؤييقه سيستمى نيشتنهوهى / سيستمى مايكرؤييقى نيشتنهوه	سيستمىكى زؤر وردتـره لهـ سيستمى ILS له لايهن فرؤكه خانه وه به كارئـه هينريـت بوـ (كرده گانـى) زياده نزيك بونه وه ونيشتنه وه به پړك و پيكي تييىنى : سه رنجى ILS بده	نظام الهبوط المايكروويفي	ICAO
MLW	Maximum Landing Weight	قورسترين كيشى نيشتنه وه	دياريكردنى قورسترين كيش له سه ر بنه ماى جوړى فرؤكه كه وه ره وشى فرگه ي ئه وه فرؤكه خانه يه ي تيا ئه نيشتيته وه . تييىنى : سه رنجى MTOW بده	أعلى وزن للهبوط	Others
MM	Middle Marker	نیشانه ي ناوه ند	سيستمىكى فرؤكه وانى له گه ل سيستمى ILS به كارئـه هينريـت ئه كه وئـته (٣٤٠٠ پي) له سه ره تاى فرگه وه ماوه يه كى دياريكراو له سه ره تاى فرگه وه به هوپه وه كابتنى فرؤكه كه دورى فرؤكه كه ي ده زانـيت كه به سه ر سيستمه كه دا تيئنه پهرپـت تييىنى : سه رنجى IM و OM	العلامة الوسطية	ICAO
MNM	Minimum	كه م يان كه متر يان به كه مترين / لايه نى كه م ي	*****	قليل أو أقل أو الحد الأدنى	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه /Explanation	Meaning in Arabic	References
MNPS	Minimum Navigation Performance Specifications	نزمترین ناستی به جی هیئانی فرۆکهوانی	*****	الحد الأدنى لمواصفات الأداء الملاحي	ICAO
MNT	Monitor or Monitoring or Monitored	به دوايداده چئ - به دوا داچوون یان به دوايدا چون	*****	يتابع أو متابعة أو تمت متابعته	ICAO
MNTN	Maintain	دهیباریزیت	*****	يحافظ على	ICAO
MOA	Military Operating Area	ناوچهیه کی کرده ی سهربازی (کرده سهربازییه کان)	*****	منطقة عمليات عسكرية	ICAO
MOC	Minimum Obstacle Clearance (required)	که مترین به رزی بیوهی (بیژیان) له به ربه سته گانه وه	*****	أقل مسافة مطلوبة عن العوائق	ICAO
MOCA	Minimum Obstacle Clearance Altitude	ئه وه به رزییه ی که که مترین به رزی له به ربه سته گانه وه به بیژیان دابین کراوه	*****	الإرتفاع الذي يحقق أقل مسافة مطلوبة عن العوائق	ICAO
MOD	Moderate (used to indicate the intensity of weather phenomena, interference or static reports, e.g. MODRA = moderate rain)	مام ناوه ند (بو نیشان دانی به هیزی تینی بارودوخی که ش و هه وا وه ک بلیین بارانیکی مام ناوه ند)	*****	معتدل (يستخدم لبيان شدة الأحوال الجوية كأن يقال مطر معتدل)	ICAO
MON	Above Mountains	له سه ر شاخه کان یان به رزتر له شاخه کان	*****	فوق الجبال أو أعلى من الجبال	ICAO
MON	Monday	دووشه ممه	*****	يوم الإثنين	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
MOPS	Minimum Operational Performance Standards	لايهنى كه مى پيوهره ستاندهردهكانى به گهر خستن	به مانا نه وهى پيوسته تا بتوانرئت پروسهى به گهر خستن جئ به جئ بكرئت	الحدود الدنيا للمعايير القياسية المتعلقة بالتشغيل	ICAO
MOT	Ministry of Transport	وهزارهتى گواستننه وه	*****	وزارة النقل	Others
MOV	Move or Moving or Movement	ده جمئ - له دوخى جو له دايه يان جولان - ده جولئ	*****	يتحرك أو في حالة حركة أو حركة	ICAO
MPS	Meters Per Second	مهر له چركه يه كدا	*****	متر بالثانية	ICAO
MRG	Medium Range	ناوهنده ماوه	*****	المدى المتوسط	ICAO
MRP	ATS/MET Reporting Point	بازنهى راپورته كانى چاوديرئ ناسمانئ / كه شناسئ	له ههر فرؤكه خانه يه كدا شوئنيك هه يه وهك چاوديرئ ناسمانئ و كه شناسئ كار نه كات كابتنئ فرؤكه كه يان جيگره كه ي پهنائ بو نه بات بو پئيدانى زانيارئ پيوست له سهر گه شته كه ي يان وهرگرتنى نه و راپورته انه ي كه كابتنئ پيوستئئئ بو جئ به جيكردنئ گه شته كه ي	دائرة تقارير الرقابة الجوية/ الأنواء الجوية	ICAO
MS	Minus	كه م	*****	ناقص	ICAO
MSA	Minimum Safe Altitude	انزمترین بهر زئ بئ وهى / يا سه لامه تئ	تئبينئ : سهرنجئ ALT و CFIT بده	أوطاً ارتفاع أمين	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
MSAW	Minimum Safe Altitude Warning	ئاگادارکردنه وهی تایبەت بەنزمترین بەرزى که بیژیان (بیوهی) دابین بکات	هه‌موو فرۆکه‌یه‌کی نوێ سیستمیکی تیا دانراوه هه‌له‌سه‌ستیت به ئاگادارکردنه‌وهی کابتنی فرۆکه‌که نه‌و کاته‌ی فرۆکه‌که‌ی ئه‌گاته که‌متر له به‌رزى ۱۰۰۰ پێ له‌سه‌ر به‌ریه‌سته زه‌ویه‌کانه و له‌و ناوچه‌یه‌ی که فرۆکه‌که‌ی تیا ئه‌فریته تێبینی : سه‌رنجی ALT و CFIT	التحذیر الخاص بأوطاً ارتفاع یؤمن السلامة	ICAO
MSG	Message	نامه یان بروسکه‌یه‌ک یا په‌یامیک (په‌یفیک)	*****	رسالة أو برقية	ICAO
MSL	Mean Sea Level	ئاستی پوی ده‌ریا	تیبینی : سه‌رنجی ALT و HGT	مستوى سطح البحر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
MSSR	Monopulse Secondary Surveillance Radar	رادارى گهړۆكى ناونجى يان يهك ترپه	<p>رادار دوو جوړه : ۱. رادارى گهړۆكى سهرهتايى PSR ترپه دهنيريت بو كايه ناسمانى و كاتيک ترپه كان بهر تهنیک نه كه ویت ده گهریت هوه بو ویتستگه زهمینی و ترپه كانی تیداشی نه گرینه وه به هوپه وه شوینی نه و تهنه له سهر سكرینی راداره كه دهر نه كه ویت یان دهر نه خریت. ۲. رادارى گهړۆكى ناونجى SSR له سهر بنه مای دوو سیستم كار نه كات يه كه میان زهمینی، دوو همیان له سهر فرۆكه كه دانراوه سیستمی زهمینی (له سهر شیوازی داتا) پرس دهنیریت بو سیستمی سهر فرۆكه كه سه بارهت به زانیاری له سهر فرۆكه كه و شوین و پیگه و بهرزی و خیرایی و هی تر و نه وزانیاریانه له سهر په ردهی راداره كه دهر نه خریت. رادارى گهړۆكى SSR دوو جوړه MSSR ،</p> <p>نه مهی دوايی زور پیشكه وتوتره له SSR كه زانیاری زور ورد وده دست دهینیت و کابتنی فرۆكه كه دمتوانیت په یوه نندی نیوان خوئی و چاودپری ناسمانی دابین بکات. تیپینی : سهرنجی</p> <p>SSR ، PSR بده</p>	الرادار الباحث الثانوي ذو النبضة الأحادية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
MT	Mountain	شاخ	*****	جبل	ICAO
MTOW	Maximum Take-Off Weight	قورسترين كيش بو فرين	<p>هه موو فرۆكه يهك سنور يكي ديارى كراوى كيشى هه يه بو فرين بو يه له سه ر كابتنى فرۆكه كه پيوسته دنيا بى ت له وهى كه هه مو كيشى فرۆكه كه ي له وه سنوره ديارى كراوى كيشه كه ي لانه دا كه رى گه ي پى دراوه، كيشى گشتى يه كسانه به كيشى لاشه ي فرۆكه كه و كو ي كيشى سه رنشينه كان و كالا كانيان له گه ل كيشى ده سته ي فرۆكه وان هه كان و بى رى ئه وه سوته مه نييه (fuel) و هه ر كالا يه ك كه له سه ر فرۆكه كه دانرا بى ت تى بى نى : سه رنجى MLW بده</p>	أعلى وزن للإقلاع	Others
MTU	Metric Units	يه كه مه تريه كان	<p>ئه وه يه كانه ن كه له سى ستمى مه ترى دا به كار ئه هين رى ت</p>	الوحدات المترية	ICAO
MTW	Mountain Waves	شه پوله شاخاوييه كان	<p>مه به سته له وه شه پوله هه وا يه به هيزانه يه كه له ناوچه شاخاوييه كاندا دروست ئه بن يان وهك ئه وه شه پولا نه وان كه له ناوچه شاخه ويه كان دروست ده بن</p>	موجات جبلية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
MVDF	Medium and Very High Frequency Direction-Finding Stations (at the same location)	ويستگه‌ي ناراسته دوز كه به شه پولي له ره له ره‌ي يان له رينه وه‌ي مام ناوه‌ند و به‌رز كارنه‌كات (له هه‌مان شوينا بن)	DF, MDF, تيبيني : سه‌رنجى MHDF , MHVDF بده	محطات موجد الإتجاه التي تعمل بالموجات ذات التردد المتوسط والعالي جدا (تكون منصوبة في نفس الموقع)	ICAO
MWO	Meteorological Watch Office	نوسينگه‌ي چاوديري كه ش و هه‌وا – كه‌شناسي	*****	دائرة الأنواء الجوية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
N	North <i>or</i> Northern Latitude	باکور - ژووو - هیلی پانی ژووو	*****	الشمال أو خط العرض الشمالي	ICAO
NADP	Noise Abatement Departure Procedure	رێکارهکانی کهمکردنهوهی ژاوهژاوی کاتی فرین	له فرۆکهخانه زۆر قهههبالغهکاندا کهنزیکن له ناوچه نیشتهجیگانهوه چهند بهربهستیکی دروست کراو دائه نریت بو کهمکردنهوهی ژاوهژاوی فرۆکهکان لهکاتی فرینیان بو پاراستنی حهوانهوهی دانیشتوانی نزیکن فرۆکهخانه تییبینی: سهرنجی NAP ده	سیاقات خفض الضوضاء عند المغادرة	ICAO
NAK	Negative Acknowledgement	دلنایایی نییه	*****	لا يوجد تأكيد	Others
NAP	Noise Abatement Procedures	رێکاری کهم کردنهوهی ژاوهژاوی	لهکاتیگدا فرۆکهخانهکان رێکاری تایبته دائه نین بوکهمکردنهوهی ژاوهژاوی فرۆکهخانهکان بهشیوازیکن کارنهکاته سهه دانیشتوانی فرۆکهخانه. تییبینی: سهرنجی NADP ده	سیاقات خفض الضوضاء	Others
NASC	National AIS System Centre	ناوهندی ناوچهیی بو سیستمی خزمهت گوزارییهکانی زانیارییهکانی فرۆکهوانی	*****	المركز المحلي لنظام خدمات معلومات الطيران	ICAO
NAT	North Atlantic	باکوری ئەتلهسی	*****	شمال الأطلسي	ICAO
NAV	Navigation	فرین - کهشتیهوانی	*****	ملاحة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NAVAID	Navigation Aid	يارىددهدهرهكان يان ئامپه كهشيهوانيهكان	چهند سىستمىكى زمينى يه دهوانرئىت بههوى سىستمهكانى ناو فرۆكهكانهوه سگنالهكانيان وهربگرين و يارمهتى فرۆكهوان بدات بو ديارىكردى ئاراسته وشوينى فرۆكهكهى	المساعدات أو الأجهزة الملاحة	Others
NAVSAT	Navigation Satellite	ههيفه (مانغه) دهستكرده تايبهتهكانى به كهشيهوانى يان فرينهوانى	*****	الأقمار الصناعية المخصصة للملاحة الجوية	Others
NB	Northbound	بو ژوروو - ئاراستهى سهرو	بهماناى فرۆكهكه روى كردوته باكور	متجه شمالا	ICAO
NBFR	Not Before	پيشى ناكهويت - نهك پيش	*****	ليس قبل	ICAO
NC	No Change	هيج گورانكاريهك له گورئيدانيه - گورانكارى نيه	*****	لا يوجد تغيير	ICAO
NCCA	No Clearance to Civil Aircraft	رئگهپيدان نيه بو فرۆكهى شارستانى	بهمانا فرۆكه شارستانيهكان رئگايان پئنادرئيت كاربكهن	لا توجد موافقة للطائرات المدنية	Others
NCD	No Cloud Detected (used in automated METAR/SPECI)	ههرو نيه (له راپورتى كه شناسيدا بهكارئيههئيرئيت بو بارودوخى رؤتينى كهش و ههوا له راپورتهكاندا و بو نهو بوارانهى كه نا ناسايين)	تئبينى: سهرنجى METAR و SPECI به	لا توجد غيوم (يستخدم في تقرير الأنواء الجوية الروتيني عن الحالة الجوية في المطار وتقرير الأنواء الجوية الخاص أو الاستثنائي عن الحالة الجوية في المطار)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكر دنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NDB	Non-Directional Radio Beacon	رېنمايى بېتەلى فرە ئاراستە	سىستېمىكى كۆنى مىلاحىيە لەسەر زەوى سىگنالى پەخش ئەكەت و دەتوانرېت لەسىستەمەكانى ناو فرۆكەگە وه وەر بگىرېت و يارمەتى فرۆكەوان ئەدات بۆ ديارى كوردنى ئاراستەى فرۆكەگە بە بەراورد بە شوئىنى سىستەمە زەمىنى يەكە	المرشد اللاسلكي متعدد الإتجاهات	ICAO
NDV	No Directional Variations Available (used in automated METAR/SPECI)	زانىارى نىيە دەربارەى گۆرپىنى ئاراستە (لەرپا پورتە) كەشناسىيەكاندا بەكارنەهېئىرېت بۆ راپورتى رۆتينيى كەش و هەوا و بارودۆخە نا ئاسايىيەكان لە فرۆكەخانەكاندا	تېيىنى : سەرنجى METAR و SPECI بده	لا تتوفر معلومات عن تغير الإتجاهات (يستخدم في المنظومات الحديثة الخاصة بتقديم تقرير الأنواء الجوية الروتيني عن الحالة الجوية في المطار وتقارير الأنواء الجوية الخاص أو الإستثنائي عن الحالة الجوية في المطار)	ICAO
NE	North-East	سەروى رۆژھەلات ، باكورى خۆرەلات	*****	الشمال الشرقي	ICAO
NEB	North-Eastbound	بەرەو باكورى خۆرەلات چووہ / ئاراستەكەى بەرەو باكورى خۆرەلات	واتە فرۆكەگە بەرەو باكورى خۆرەلات ئاراستەى گرتوہ	متجه نحو الشمال الشرقي	ICAO
NEG	No or Negative or Permission Not Granted or that is not correct	نەخىر – نەئ – پەسەندەنەكرا – رېگای پئەدراوہ ئەوہ هەئەيە (راست نىيە)	*****	كلا أو لا أو لم تحصل الموافقة أو ذلك غير صحيح	ICAO
NGT	Night	بەشەو ، شەوہكى	*****	ليلا	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NIL	None or I have nothing to send to you	هیچ نییه – هیچم نییه بوئی بنیرم	*****	لا شيء أو لا يوجد لدي شيء أرسله لك	ICAO
NLT	Not Later Than	دوانه که ویت - دواتر نه که ویت	*****	ليس أبعد من	Others
NM	Nautical Miles	میلی ده ریایی	ئه نندازهی پیوانه ی دووری له فرۆگه وانی شارستانیدا = 1.852 کیلومتر	المیل البحري	ICAO
NML	Normal	ئاسایی - سروشتی	*****	إعتيادي أو طبيعي	ICAO
NN	No Name, Unnamed	ناوی نییه – ناونه نراوه - بیئاوه	*****	لا يوجد له اسم أو غير مسمى	ICAO
NNE	North-North-East	باکوری باکوری خۆره لات	*****	شمال الشمال الشرقي	ICAO
NNW	North-North-West	باکوری باکوری خۆراوا	*****	شمال الشمال الغربي	ICAO
NO	No (negative) (to be used in AFS as a procedure signal)	نه خیر (له له لایه ن خزمه تگوزاریی فرۆگه وانی جـ یگیره وه به کارنه هینریت)	*****	كلا (يستخدم من قبل خدمات الطيران الثابتة)	ICAO
NOF	International NOTAM Office	نوسینگی راپورتی فرۆگه وانی جیهانییه کان	NOTAM بده	مكتب تقارير الطيران الدولية	ICAO
NONSTD	Nonstandard	ناپیوانه یی یان پشتی به پیوانه کان نه به ستووه / به پیی پیوه ره نیی یه	*****	غير معياري أو غير مستند الى معايير أو مقاييس	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NOSIG	No Significant Change (used in trend-type landing forecasts)	گۆرانکاری ریشهیی یان گرنگ نییه (له لایهن كـه ش ناسـییه وه به كارئه هینریت به تایبه تی پیش بینیه كانی بارودۆخی ئاو و هه وای په یوه ست به نیشته وهی فرۆكه كان	*****	لا توجد تغيرات مهمة أو أساسية (يستخدم من قبل الأنواء الجوية بخصوص التنبؤات الخاصة بالأحوال الجوية المتعلقة بهبوط الطائرات)	ICAO
NOTAM	Notice To Airmen (A Notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations	چهند تیبینییهك بۆ كارمه ندان له بوارى فرۆكه وانى یان بلاوكراوه فرۆكه وانییه كان (تیبینی و زانیاری كه په خش دهكریت یان بلاونه كریته وه به هوی گه یاندنی جیگری په یوه ست به دانانی ریکار و پرودانى گۆرانکاری ئامراز یان خزمه تگوزاری یان ریکاره كان یان نه وه مه ترسیانیه ی په یوه ندی هیه به فرۆكه وانى شارستانیه وه له و كاتانه دا پرووئدات پیویسته لای ئه و كه سانه بزانیته كه له بواره كه دا كارئه كه ن).	*****	ملاحظات للعاملين في الطيران أو إعلان للطيارين (ملاحظات أو بيانات يتم نشرها أو توزيعها عن طريق الاتصالات البينانية تتضمن معلومات تتعلق بتأسيس أو وضع ضوابط أو حصول تغيرات في الوسائل أو الخدمات أو السياقات أو المخاطر المتعلقة بالطيران المدني تحصل في أوقات مهمة تتطلب ضرورة التعرف عليها من قبل الأشخاص الذين لهم علاقة بعمليات التشغيل)	ICAO
NOTAMN	New NOTAM	بلاوكراوه ی تازه ی فرۆكه وانه كان	تیبینی : سه رنجی NOTAM بده	إعلان جديد للطيارين	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NOTAMR	NOTAM Replacing Another NOTAM	ئهو بلاوكراره فرۆكه وانیه یه نوپیه له جیاتى بلاوكراره كۆنه كه كارى پینه كریت	تییینی : سهرنجى NOTAM بده	إعلان طيارين يحل محل إعلان طيارين سابق	Others
NOTAMC	NOTAM Cancelling Another NOTAM	بلاوكراره ی فرۆكه وانى نوئكه كۆنه كه پوچهل ئەكاته وه	تییینی : سهرنجى NOTAM بده	إعلان طيارين يلغى إعلان طيارين سابق	Others
NOV	November	مانگی تشرینی دووهم	*****	شهر تشرین ثاني	ICAO
NOZ	Normal Operating Zone	ناوچه ی ئاسایی کردوگان (کرده ی فرین)	ناوچه یه ك تیايدا فرۆكه كان ده توان بفرن یان کاربکه ن	منطقة عمليات إعتيادية	ICAO
NPA	Non-Precision Approach	نزیکبونه وه یه کی سه رپییی (هه رهمه کی)	نزیکبونه وه ی فرۆكه ده کریت به هو ی سیستمی ILS یان سیستمی MLS بکریت و به م ریگایه نزیکبونه وه یه کی ورد ده بییت و ده شکریت نزیکبونه وه که سه رپییی ده بییت (هه رهمه کی ده بییت) به به کاره یانی سیستمی VOR تییینی : سهرنجى , MLS , ILS بده VOR	التقرب غير الدقيق	ICAO
NR	Number	ژماره	*****	رقم	ICAO
NRH	No Reply Heard	وهلام نییه - وهلام نه بیسترا (بیوه لامه)	*****	لم يتم إستلام أو سماع الإجابة	ICAO
NS	Nimbostratus	نیمبوستراتهس	جو ره هه وریکه	نمبوستراتس	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
NSC	Nil Significant Cloud	هیچ هه وریکی کاریگهر یان بایه خدارنییه	*****	لا توجد غيوم مؤثرة أو ذات أهمية	ICAO
NSE	Navigation System Error	هه له له سیستمی فرینه وانیدا (که شتییه وانی)	*****	خطأ في النظام الملاحي	ICAO
NSW	Nil Significant Weather	بارودۆخی کهش و هه وای کاریگهر یان گرنگ نییه	*****	لا توجد أحوال جوية مؤثرة أو مهمة	ICAO
NTL	National	ناوچهیی – ناوخویی (خۆمائی)	*****	محلي	ICAO
NVFR	VFR by Night	فرینی بینین به شه و / شه و فرین به بینین	تیبینی : سهرنجی VFR بده	طيران بصري ليلي	Others
NW	North-West	باکوری خۆراوا	*****	الشمال الغربي	ICAO
NWB	North-Westbound	به ره و باکوری خۆراوا چوو	به واتا ئاراسته ی فرۆکه که به ره و سه روی رۆژئاوايه	متجه نحو الشمال الغربي	ICAO
NXT	Next	داهاتوو – ئه وهی که دیت	التالي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا بەگوردی	روونکردنەوہ / Explanation	Meaning in Arabic	References
OCA	Obstacle Clearance Altitude	بەرزىيەگى بىئوہى (بىئەرس) لە بەربەستە زەمىنيەگانەوہ	ئەو بەرزى يەى كە لەسەر روى دەرياوہ دەپپورپىت بۆ دابىن كوردنى ئەو بەرزىيەى لە بەربەستى زەمىنى يەگانەوہ دورە . تىبىنى : سەرنجى LT. CFIT . HGT. MSA بدە	الإرتفاع الأمين من العوائق	ICAO
OCA	Oceanic Control Area	ناوچەى چاودىرى ئوقيانوسى	تىبىنى : سەرنجى OAC بدە	منطقة مراقبة الأوقيانوس	ICAO
OCH	Obstacle Clearance Height	بەرزىيەگى بىئوہى لە بەربەستە زەمىنيەگان	ئەو بەرزىيەى كە لەسەر روى زەوييەوہ يەوہ دەپپورپىت بۆ دابىنكوردنى ئەو بەرزىيەى لە بەربەستە زەمىنيەگانەوہ دورە . تىبىنى : سەرنجى LT.CFIT.HGT. MSA بدە	الإرتفاع الأمين من العوائق	ICAO
OCNL	Occasional or Occasionally	جار جارە يان بۆ جاروبار	*****	أحيانا أو بين وقت وآخر	ICAO
OCS	Obstacle clearance surface	ئەو رووہى كە لە بەربەستەگانەوہ سەلامەتە	ئاستى پرووى زەوى لە ناوچەى نزيكبونەوہى كۆتايى بۆكەمترين بەرزى كە بىئوہى فرۆكەگان دابىن دەگات لە بەربەستە زەمىنيەگانەوہ . تىبىنى : سەرنجى ALT. CFIT. HGT. MSA بدە	السطح الأمين من العوائق	ICAO
OCT	October	مانگى تشرىنى يەگەم		شهر تشرين أول	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به گوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
OCTA	Out Side Control Area	دهری ناوچهی چاودیتری	فرۆکه که له ناوچهیهک دا ئەفریت که له دهروهی ئەو ناوچهیهیه که خزمهتگوزاری چاودیتری ناسمانی پیشکەش ئەکریت	خارج منطقة المراقبة	Others
OFZ	Obstacle Free Zone	ناوچهی بئ کۆسپ / بئ بهر بهست	تئیبینی : سهرنجی ALT. CFIT. HGT. MSA OCS بده	منطقة خالية من العوائق	ICAO
OGN	Originate (to be used in AFS as a procedure signal)	دروست ئەکات / دروست ئەکریت / دائنه نریت (له خزمهتگوزاری جیگیری فرۆکهوانی به کارئه هیئریت وهک نیشانه یان هیما)	*****	ینشیء (یستخدیم فی خدمات الطیران الثابتة كعلامة أو إشارة)	ICAO
OHD	Overhead	له سهەر ، ژور	به کارئه هیئریت کاتییک فرۆکه که ئه گاته سهەر شوینیکی زانراو وهک بئین فرۆکه که گهیشته سهەر فرۆکه خانه	فوق	ICAO
OJT	On – The – Job Training	راهینان یان مهشق له کاتی کارکردندا	*****	التدريب أثناء العمل	Others
OK □	We agree or It is correct (to be used in AFS as a procedure signal)	به ئن/راسته (له لایهن خزمهتگوزاری فرۆکهوانی جیگیر به کارئه هیئریت)	*****	نعم أو ذلك صحيح (یستخدیم من قبل خدمات الطیران الثابتة)	ICAO
OLDI	On-line Data Interchange	له سهەر هیلی ئالوگوری زانیارییهکان	له په یوه نیدیایه له میانی نامرازهکانی په یوه نیدییه زانیارییهکان	على خط تبادل البيانات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به گوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
OM	Outer Marker	نیشانه‌ی دهره وه	سیستمی فرینه وانیه یه له گه ل سیستمی ILS دائه نریت له دووری (۵ بو ۷) میلی دهریا NM له دوریه کی دیاری گراوه وه له سه ره تایی فرگه وه به هوپه وه کابتنی فرۆکه که دووری فرۆکه که ی نه زانیت له فرگه که کاتییک به سه ره نیشانه که دا تینه په ریت. تیپینی: سه رنجی MM و IM بده	العلامة الخارجية	ICAO
OPA	Opaque, white type of ice formation	رهق / نارۆشن / ناروون / ته ماوی	مه به ست سه هو له یان به فر له سه ره شیوه ی کلوی سپی	صلب أو غير شفاف	ICAO
OPC	Control Indicated is Operational Control	چاودیری باسکراو نه وه یه که کونترۆلی کرده گانی خسته کار دابین نه کات	*****	المراقبة المشار اليها هي التي تتولى عمليات التشغيل	ICAO
OPLAN	Operational Plan	نه خسه ی کارکردن - به رنامه ی کار	*****	خطة العمل	ICAO
OPMET	Operational meteorological (information)	که شناسی له کاردا - نه وه که شناسی یه کارایه - که شناسی کارا	مه به ست له وه که شناسی یه که هه لده ستیت به جی به جی کردنی کار	الأنواء الجوية العاملة	ICAO
OPN	Open or Opening or Opened	نه ی کاته وه / له کاتی کرانه وه دایه / گراوه یه	*****	يفتح أو في حالة فتح أو مفتوح	ICAO
OPR	Operator or Operate or Operative or Operating or Operational	کارپیکه ر یان کارپین ده کات یان کارده کات یان له باری کارکردن دایه یان کارکراو / له کاردا	*****	مشغل أو يشغل أو يشتغل أو في حالة اشتغال أو مشتغل	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به گوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
OPS	Operations	کرده گانی کارپیکردن / خستنه کار	*****	عمليات تشغيل	ICAO
OR	Operational Requirement	پيويستيه گانی کارپیکردن / به گهرخستن (خستنه کار)	*****	متطلبات التشغيل	ICAO
O/R	On Request	ئه وکاته ی داوائه کړی / له داواکردندا	*****	عند الطلب	ICAO
ORD	Order	داوا یان فهرمان / برپار	*****	طلب أو أمر	ICAO
ORGN	Original	بنه پرتی ، بنچینه یی	*****	أساسي	Others
OTP	On Top	له سهر / له بان / له ژور	*****	في الأعلى	ICAO
OUBD	Outbound	له فرۆکه خانسه دهرچوه / فرۆکه خانسه به جی هشتوه	ئه هم دسه ته واژه یه کاتیک به کارئه هینریت بو ئه وکاته ی که فرۆکه که فرۆکه خانسه به جی هشتوه تیبینی: سهرنجی INBD	مغادرة من المطار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
OVC ☐	Overcast	بهههور پهستتوراوه / بهههور داپوشراوه	بهكارنههيتريت لهلايهن كesh ناسيهوه نهو كاتهى ههوريكى چروپر بهههور ههموو ناسمانى گرتوه بو پيش بينى كesh و ههوا.	مليد بالغيوم	ICAO
P . . .	Prohibited Area (followed by identification)	ناوچهيهكى قهدهغه	ههر ناوچهيهك تيايدا ههلفرينى فرؤكه تيايدا قهدهغه بيت (له ناسماندا) تيبينى: سهرنجى D... و R... بده	منطقة ممنوعة	ICAO
PA	Precision Approach	نزىكبونهوى ورد	مهبهست به نزيك بونهوى فرؤكهكهيه بو نيشتنهوه له فرؤكهخانهكهدا به بهكارهينانى سيستمى ملاحى پيشكهوتوو (وورد). وهك GNSS , MLS , ILS تيبينى :سهرنجى NPA بده	تقرب دقيق	ICAO
PALS	Precision Approach Lighting System (specify category)	سيستمى روناككههوهوى تايبهتى نزىكبونهوى ورد (پؤلينهكهى ديارى نهكرت)	*****	منظومة الإنارة الخاصة بالتقرب الدقيق (يتم بيان صنفها)	ICAO
PANS	Procedures for Air Navigation Services	ريكاره تايبهتهكانى پهيوهست به خزمهتگوزارى فرينهوانى	*****	السياقات الخاصة بخدمات الملاحة الجوية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
PAPI	Precision Approach Path Indicator (see the photo in the annex)	نیشاندهر (میلدهر) ی ئاراسته ی نزیك بونهوه ی ورد	سستمیکی روناك كه ره وه په كه له چوار روناك كه ره وه پیک دیت و نه كه ویت هه ردوو لای فرگه وه به ئاراسته ی ناوچه ی نزیك بونهوه ی كۆتایی فرگه روناكی نه كه نه وه به گوشه په كه یه كسان بیت به و گوشه په یه كه GP (سیستمی ئاراسته ی خواربونهوه) په خشی نه كات و به هوییه وه فرۆكه وان به چاو دلتیا نه بیت كه گوشه ی خوار (لار) بونهوه ی فرۆكه كه ی دروسته بو نیشته وه په كه ی دروست . تیبینی: سه رنجی GP بده	مؤشر مسار التقرب الدقیق	ICAO
PAR	Precision Approach Radar	راداری وردنزیك بونهوه / راداری نزیك بونهوه ی ورد	ئهم جوړه راداره زانیاری ورد ئهدات به چاودیری ئاسمانی سه بارهت به پیگه و شوینی فرۆكه كه ه و ئاراسته ی لاربونهوه ی (خواربونهوه). تیبینی: سه رنجی PSR و SSR بده	رادار التقرب الدقیق	ICAO
PARL	Parallel	ته ریب - هاوئاراسته	*****	موازي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
PATC . . .	Precision Approach Terrain Chart(followed by name/title)	نەخشەى ديارده زەمىنەکان بۆ وردە نزيك بونەوهى ورد (ناو/ نيشان)	نەخشەىەك تيايدا بەرزى و نزمیەکانى زهوى تيا ديارى بكریت لهسنورى ناوچهى نزيك بونەوه بۆ گاتى پرۆسهى نزيك بونەوهى ورد بۆ نيشتنهوهى له فرۆكه خانهكه.	خارطة التقرب الدقيق الخاصة بالعالم الأرضية (متبوعة باسمها/ وعنوانها)	ICAO
PAX	Passenger(s)	رێوان / ئەو كەسانەى سەفەر ئەكەن / رێبواران	*****	المسافرين	ICAO
PBN	Performance-Based Navigation	راییکاریى سیستمى فرینهوانى	مەبەست نیشان دانى ئەو پێداویستیانەیه كەبوونیان هەبیت لهسیستمه فرینهوانى تا ئەو توانا و سنورهى كە بتوانریت بەردهوامى هەبیت بەپێى سروشتى كردهكانى بەگەر خستن.	أداء النظم الملاحية	ICAO
PCD	Proceed or Proceeding	بەردهوام یان له دۆخى بەردهوامیدا	*****	يستمر أو في حالة استمرار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
PDSE	Pre-Departure Service Check	راژه‌کانی فرۆکه پشکنین پیش دهر چوون / خزمه‌تگوزاریه‌کانی پشکنینی فرۆکه پیش فرین	واته نهو کارو پشکنینانهی که له فرۆکه‌که‌دا نه‌کریت پیش فرین	خدمات الفحص ما قبل المغادرة	Others
PER	Performance	ئاستی جیبه‌جیکردن	*****	مستوى الأداء	ICAO
PERM	Permanent	جیگیر - بن‌جولنه - ئارام - هه‌میشه‌یی - له‌نگه‌رگرتو	*****	ثابت أو مستقر أو غير متحرك	ICAO
PFR	Preferred Route	باشترین ریره‌وی ئاسمانی	*****	الممر الجوي المفضل	Others
PIB	Pre-Flight Information Bulletin	لیستی زانیارییه بلاوکه‌کونی پیش گه‌شت	نهو زانیاریانهی که په‌یوه‌ندی هه‌بیت به گه‌شتی فرۆکه‌که‌وه و نه‌دریت به ده‌سته‌ی فرۆکه‌وانی پیش ده‌ست کردن به گه‌شته‌که	نشرة معلومات ما قبل الرحلة	ICAO
PIC	Pilot-In-Command	کابتنی فرۆکه - فرۆکه‌وانی به‌رپرس له لیخوورینی (له‌سه‌رۆکایه‌تی کردنی) فرۆکه‌که	*****	قائد الطائرة أو الطيار المسؤول عن قيادة الطائرة	Others
PIFR	Private IFR Rating	شایسته‌یی فرینی ئامیری بو نه‌وانه‌ی مۆله‌تی فرۆکه‌وانی تابه‌تیا هه‌یه	تیبینی: سه‌رنجی IFR بده	أهلية الطيران الآلي لحاملي إجازة طيار خصوصي	Others
PILS	Practice ILS	مه‌شق له‌سه‌ر به‌کاره‌ینانی ILS	تیبینی: سه‌رنجی ILS بده	التدريب على استخدام الـ ILS	Others
PIREP	Pilot Reports	نهو راپورتانه‌ی فرۆکه‌وانه‌کان پیشکەشی نه‌که‌ن	*****	التقارير التي يقدمها الطيارين	Others
PJE	Parachute Jumping Exercise	مه‌شق به به‌کاره‌ینانی چه‌تر بو خۆه‌لدان	*****	تمارين للقفز بالمظلات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
PL	Ice Pellets	كلو به فر	تۆپه له به فر - كلۆ	كرات جليدية	ICAO
PLA	Practice Low Approach	مه شقى نزمه نزيك بونهوه) نزمه فرين (نهوى	*****	تمارين للتدريب على التقرب الواطيء	ICAO
PLN	Flight Plan	نه خشهى / پلانى فرين	پيش ههه گه شتيك پيوسته كابتنى فرۆكه پلانى گه شته كهى پيشكهش بكات به بهشى چاوديرى ناسمانى له فرۆكه خانه دا . تیبينى : سه رنجى بده , AFIL, ARO, CPL, FPL	خطة طيران	ICAO
PLVL	Present Level	به رزى ئیستا	تیبينى : سه رنجى بده ALT, FL, HGT, LVL	الإرتفاع الحالي	ICAO
PN	Prior Notice Required	راگه يه ندر اوى پيوستى پيش وهخت/ پيشهكى رگه ياندىن پيوسته	راگه ياندىن حالته كه پيش كات/ بارودوخى پيش وهخت	المطلوب إعلام مسبق	ICAO
PNR	Point of No Return	خالى نه گه رانه وه / بيه روو دوا	له ههه گه شتيكدا خاليك ديارى نه كريت كاتيك فرۆكه كه دواى فرين نه گاته نه وه خاله ناتوانيت بگه ريت هوه بو فرۆكه خانه كهى ، بنه ما بو ديارى كردنى نه وه خاله برى سوتهمه نى هه لگير اوه له ناو فرۆكه كه يدا كه به شى گه رانه وه نه كات و بيوهى بگاته وه نه وه فرۆكه خانه يه ليوه هاتوه .	نقطة عدم العودة	ICAO
PO	Dust/Sand Whirls (dust devils)	تهپ و تۆز / گه رده لول	*****	غبار أو رمل مندفع بسرعة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
POB	Persons On Board	ژماره‌ی گه‌شتیارانی فرۆکه‌که / ژماره‌ی رپوای ناو فرۆکه‌که	*****	عدد المسافین علی متن الطائرة	ICAO
POC	Point of Contact	خالی په‌یوه‌ست بوون / خالی په‌یوه‌ندی / خالی په‌یوه‌ندی کردن	*****	نقطة الإتصال	Others
POSS	Possible	ده‌کریت / ده‌توانریت / ده‌شیت	*****	ممکن	ICAO
PPI	Plan Position Indicator	نیشانده‌ری شوینی فرۆکه‌که له‌سه‌ر په‌رده‌ی رادار / شوینی فرۆکه‌که له‌سه‌ر په‌رده‌ی رادار نیشانده‌ر	له‌کاتی جولانی ساحی (ئه‌نتینای) رادار چه‌ند سگنالیک ئه‌نیریت بو بۆشایی ناسمان (space) کاتیک ئه‌و سگنالانه به‌ر ته‌نیک ئه‌که‌ون به‌شیکیان ئه‌گه‌رینه‌وه و وه‌رگری راداره‌که ئه‌و سگنالانه به‌ پرۆسه‌یه‌که‌دا ئه‌بات له‌سه‌ر شیویه‌ک له‌سه‌ر سکرینی راداره‌که نیشان ده‌رئه‌که‌ویت.	مؤشر موقع الطائرة علی شاشة الرادار	ICAO
PPL	Private Pilot Licence	مۆله‌تی فرۆکه‌وانی تاییه‌ت	به‌واتا فرۆکه‌وان ده‌توانیت ته‌نها فرۆکه‌ی تاییه‌ت لی بخوریت نه‌ک فرۆکه‌ی بازرگانی	إجازة طيار خصوصي	Others
PPOS	Present Position	شوینی ئیستا	*****	الموقع الحالي	Others
PPR	Prior Permission Required	پیشه‌کی ره‌زامه‌ندی پپوسته / مۆله‌تی پپش وه‌خته‌ی پپوسته	*****	يجب الحصول علی موافقة مسبقة	ICAO
PRFG	Aerodrome Partially Covered by Fog	به‌شیکی فرۆکه‌خانه‌که ته‌م پۆشه / به‌ته‌م داداپۆشراوه / ته‌م گرتویتی	*****	المطار مغطى بالضباب بشكل جزئي	ICAO
PRI	Primary	سه‌ره‌تایی / بنه‌ره‌تی	*****	أولي أو أساسي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا بە كوردى	روونکردنەوہ / Explanation	Meaning in Arabic	References
PSR	Primary Surveillance Radar	رادارى بىنېيىنگىرى سەرەتايى	<p>رادار دوو جوړه يه که میان رادارى گەرۆكى سەرەتايى PSR به شيوه ي ناردنى سگنال (ترپه) ي بتهل بو بوشايى كارته كات و كاتيک نه و سگنالانه نه دهن به تهنىكى پهرچهدار (reflector) به شىكى نه گهریته وه و راداره که نه و سگنالانه شى نه کاته وه وهك خالیک يان شيوایىكى تر له سهر سكرينى راداره که دهرنه که ون . جوړى دووهم رادارى گهرۆكى لاهوى SSR که له سهر بنه مای بوونى دوو سيستم کارته كات يه کيکيان له سهر زهوى نه وهى تر له ناو فرۆکه که دا، به شى زهمينى هه لده ستيت به ناردنى چهند پرسيارىک له سهر شيوه ي سگنال بو سيستمى ناو فرۆکه که نه و پرسيارانه دهر باره ي شوينى فرۆکه که و به رزى و خيرايه که ي و هه ندى پرسيارى تر و نه و سگنالانه له سهر سكرينى راداره که نيشان نه دريت. رادارى SSR دوو جوړه SSR و نه وهى تر MSSR نه مه ي دووهم پيشکه وتووتره له يه که م و به هوپه وه په يوه ندى دروست نه کريت له نيوان کابتنى فرۆکه و چاوديرى ناسمانى له ريگه ي داتا وه . تى بى نى : سهرنجى MSSR, SSR بده</p>	الرادار الباحث الأولي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
PSYS	Pressure System(s)	سیستم یان ئامپیره په ستانپپوهگان / ئامپیری پیوانی په ستان	*****	منظومات أو أجهزة قیاس الضغط	ICAO
PTN	Procedure Turn	پیچ کردنهوه / یان خولانهوه به پیپی ریکارهگان	کاتی به کارهینانی ILS یان VOR بۆ نزیك بوونهوه و نیشتنهوه له فرۆکهخانه چه رئیکاریک ههیه که په خش کراوه له AIP دا پیویسته کابتنی فرۆکهکه پهیرهویان بکات لهو رئیکارانەش دا کابتن دەست ئەکات به خولانهوه یان پیچ کردنهوه به ئاراسته‌ی نزیك بونهوه‌ی کوټایی Procedure Turn Started و یه‌کیکی تریشیان کوټایی خولانهوه‌که‌یه به ئاراسته‌ی ناوچه‌ی نزیك بونهوه‌ی کوټایی Procedure Turn Completed	الإستدارة وفقا للسياقات	ICAO
PVT	Private	تایبهت	وهك بلیت گه‌شتیکی تایبهت Private Flight	خاص	Others
PWR	Power	وزه	وهك بلیت وزه‌ی کاره‌با Electric Power	طاقة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
Q	Question	پرسیار ، پرس	*****	سؤال	Others
Q&A	Question and Answer	پرس و وهلام ، پرسیار و وهلام	*****	سؤال و جواب	Others
QBI	Compulsory IFR Flight	فرینی نامیری تهوزمی	مه بهستی له وهیه پیویسته فرۆکه که به پهیرهوی یاساکانی فرین به نامیری کاتیک له ئاسماندا نه فریت و زیاتر له کاتی ئالۆز بوونی بارودۆخی گهش و هه وادا به کارئه هینریت. تیبینی: سهرنجی IFR بده	طیران آلی ملزم	Others
QDM	Magnetic Heading (zero wind)	ناراسته ی موگناتیسی (بیبا)	واته ناراسته ی فرۆکه که سه به سه روی موگناتیسی. تیبینی: BRG HDG سهرنجی TR بده	الاتجاه المغناطيسي	ICAO
QDR	Magnetic Bearing	ناراسته ی فرۆکه که له خالیکی دیاریکراودا سه به باکوری موگناتیسی	مه بهستی له وشه ی (ناراسته) لیهدا ناراسته ی فرۆکه که به به راورد له گه ل خالیکی یان شوینیکی دیاریکراو نه ک ناراسته که له موگناتیسه باکور یه وه نه م شیوهیه Heading نه گریته وه . تیبینی: HDG, QDM,TR سهرنجی بده	اتجاه الطائرة من نقطة معينة منسوب الى الشمال المغناطيسي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
QFE	Atmospheric Pressure at Aerodrome elevation (or at runway threshold)	ههواپهستانی سهر ئاستی پرووی فرۆکهخانه (لهسهر رۆخی فرگه)	تیبینی : سهرنجی ALT , FL, HGT, QNH بده	الضغط الجوي على مستوى سطح المطار (أو على عتبة المدرج)	ICAO
QFU	Magnetic Orientation of Runway	ئاراسته‌ی موگناتیسی فرگه	واته ئاراسته‌ی فرگه به بهراورد بهسهروی موگناتیس	الإتجاه المغناطيسي للمدرج	ICAO
QNE	Altimeter Sub-Scale set to 1013.2 Hectopascals	ههواپهستانی پێوانه‌ی نیوده‌ولته‌ی 1013.2 که به‌گسانه به هیکتوباسکال	*****	الضغط الجوي القياسي الدولي الذي هو 1013.2 هيكيتوباسكال	Others
QNH	Altimeter Sub-Scale Setting to obtain Elevation when on the ground	ههواپهستانی له ئاستی پروی ده‌ریاوه و له خالیکی دیاری کراودا پێوراو بو زانینی به‌رزیی ئه‌و خاله له‌پرووی ده‌ریاوه	تیبینی: سهرنجی بده , ALT , FL, HGT, QFE	الضغط الجوي المقاس من مستوى سطح البحر في نقطة معينة لمعرفة إرتفاع تلك النقطة عن مستوى سطح البحر	ICAO
QTE	True Bearing	ئاراسته‌ی خالیکی باکوری راسته‌قینه‌وه	تیبینی: سهرنجی BRG بده	إتجاه نقطة من الشمال الحقيقي	ICAO
QTY	Quantity	بهر / چه‌ندیك (چه‌رده‌یه‌ك)	*****	كمية	Others
QUAD	Quadrant	چاره‌کی بازنه‌یه‌ك / چاره‌كه بازنه	*****	ربع دائري	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
. . . R	Right (preceded by runway designation number to identify a parallel runway)	لاى راست (له پيشهوهى هيما و ژماره‌ى فرگه ديت له كاتيكا كاه دوو فرگه‌ى ته‌ريب هه‌بيت به‌كارنه‌هيتريت)	ئهم دهسته واژه‌يه له كاتى بوونى دوو فرگه‌ى ته‌ريب به كارنه‌هيتريت كه هه‌ردوو فرگه‌كه هه‌مان هيما و ژماره‌يان هه‌بيت بو جياكردنهوه كه يه‌ككيان به‌فرگه‌ى لاي چه‌پ ناوزه‌د نه‌كرت به پيتى L وهك بلتت فرگه‌ى 31L و دووهم نه‌كرت به‌فرگه‌ى لاي راست به‌پيتى R وهك بلتت فرگه‌ى 31R	يمين (مسبووق برقم المدرج ويسخدم في حالة وجود مدرجين متوازيين)	ICAO
R	Rate of Turn	تيكرپاي پيچ كردنهوه	مه‌به‌ست تيكرپاي پيچ كردنهوه‌ى فرۆكه‌كه‌يه له يه‌ك چركه‌دا به (كيلومتر) له كاتيكا تيكرپايى گشتى پيچ كردنهوه (خولانهوه - گه‌رانهوه) بو فرۆكه‌كان Rate One Turn يه‌كسانه به سى پله له‌يه‌ك چركه‌دا بو‌يه له‌سه‌ر ئهم بنه‌مايه فرۆكه‌يه‌ك پيوستى به دوو خوله‌ك هه‌يه تا ۳۶۰ پله بخولتتهوه .	معدل الإستدارة	ICAO
R	Red	رهنگى سور - يان سور	*****	أحمر أي اللون الأحمر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
R . . .	Restricted Area (followed by identification)	ناوچهیهکی ســـــــــــــــــ نوردارکراو (له دوایهوه ناوی ناوچهکه دیت)	له فرۆکهوانی شارستانیدا چهند ناوچهیهکه ههیه که فرین بهسهریاندا قورخ کراوه بهپئی چهند ریکاریک، بۆیه پیویسته دهستهی فرۆکهوانی شارستانی ئه و شوینانه دیاری بکات و له میانی نهخسه فرۆکهوانیهکاندا بلاوبکریتتهوه. تییبینی : سهرنجی D... و P... بده	منطقة مقيدة (متبوع باسم المنطقة)	ICAO
R . . .	Runway (followed by figures)	فرۆکه (له دوایهوه ژمارهی فرۆکه دیت)	*****	المرج (متبوع برقم المدرج)	ICAO
RA	Rain	باران – بارین	*****	مطر	ICAO
RA	Resolution Advisory	ئامۆژگاری یان راسپاردیهک بۆ برپار دان	رینمایهکه بۆ کابتنی فرۆکهیهک سیستمی ریگری پیکدادانی ناو فرۆکهکه ACAS دهی ئهکات بۆ وهرگرتنی برپاریکی گونجاو بۆ بهرگرتن له پیکدادانی فرۆکهکه لهگه فرۆکهیهک یان فرۆکهکانی تر کهمهترسی دروست بکهن لهسه سهلامهتی فرۆکهکه (بی وهی فرۆکهکه) تییبینی: سهرنجی ACAS TA, TCAS RA , بده	نصيحة لإتخاذ قرار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RAC	Rules of the Air and Air Traffic Services	رپساکانی (بنه ماکانی) هه وایی و رازهکانی جموجۆلی ئاسمانی (هه وایی)	پاشکۆی ژماره ۲ (Annex 2) ی ریکخراوی فیرین شارستانی نیوده و لته تی ته وایی بنه ما و رینمایهکانی ئاسمانی که په یوه ندیان هه یه به پیشکەش کردنی خزمهتگوزاریهکانی جموجۆلی ئاسمانی دابین دهکات	قواعد الجو وخدمات الحركة الجوية	ICAO
RAD	Radius	نیوه تیره	*****	نصف قطر	Others
RAG	Runway Arresting Gear	ئامیری راگرتنی جوتهی فرۆکه له سهه فرگه	ئهم ئامیرانه به شپۆهیهکی بنه رتهی به کارئ ههینرین بو فرۆکهی سه ربازی بو راگرتنی جوته له سهه فرگه به تابهتی کاتی نیشتنهوه	جهاز کبح حركة الطائرات على المدرج	ICAO
RAI	Runway Alignment Indicator	میلی (نیشاندهری) رپکی له گه ن فرگه	کۆمه ئیک له رووناک که ره وهیه که کابتنی فرۆکه که به هویه وه دهزانی ت که ئاراسته تی نیشتنه وه که به دروستی له سهه راست ره وی ئاراسته تی فرگه یه	مؤشر الإستقامة مع المدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RAIM	Receiver Autonomous Integrity Monitoring	چاودیری یان خو وردکاری / وردکاری خوئی	سیستمی پشیش که وتوه به کارنه هیتریت بو دنیابوون له وردیی زانیارییه گانی که له سهر سیستمی دیاریکردنی شوین (GPS) به به کارهینانی هه یقه دهست کرده کان. تییبینی : سهرنجی GPS بده	المراقبة أو التدقيق الذاتي للدقة الأخذ	ICAO
RASC	Regional AIS System Centre	ناوهندی ناوچهیی سیستمی رازهی زانیارییه فرینه وانیه کان	*****	المركز الإقليمي لنظام خدمة معلومات الطيران	ICAO
RASS	Remote Altimeter Setting Source	هه واپه ستانی تایبه تی سهرچاوه یه کی دوور	مه به ست فشاری هه وایی ناوچه یه کی دوری فرۆکه خانه یه	الضغط الجوي الخاص بمصدر بعيد	ICAO
RB	Rescue Boat	به له می فریا که وتن / رزگارکردن / قوتارکردن	*****	قارب إنقاذ	ICAO
RCA	Reach Cruising Altitude	گه ییشته ته ئه و به رزییه ته خته ی که وه ک خوئی بمینیتته وه له روی ده ریا وه	فرۆکه به سی قوناغی فریندا تی ئه په ریت به به راورد له گه ل به رزییه که ییدا قوناغی یه که م : قوناغی هه لگه پان قوناغی دووهم : فرین بو به رزییه کی جیگر بیی ئه وتریت (Cruising Level) و قوناغی سی یه م : نزم بونه وه بو نیشته وه . تییبینی : سهرنجی , FL , ALT LVL بده	وصل الى الارتفاع المستوي الذي سيحافظ عليه مقاس من مستوى سطح البحر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RCC	Rescue Coordination Centre	ناوهندى هاوناهاهنگى كورده فرپاكهوتنهكان	*****	مركز تنسيق عمليات الإنقاذ	ICAO
RCF	Radiocommunication Failure (message type designator)	بهككهوتنى پهيوهندييه راديوييهكان (بو پيشاندانى جوړى نامه نيردراوه كه بهكارديت)	*****	عطل الإتصالات الراديوية) يستخدم للدلالة على نوع الرسالة (المرسلة)	ICAO
RCH	Reach or Reaching	دهكات يان گهپشت	*****	يصل أو تم وصوله	ICAO
RCL	Runway Centre Line	هيلى ناوهراستى فرگه	هيلىكه لهسه دريژايى فرگه ناوراستهكهى ديارى نهكات	الخط المنصف للمدرج	ICAO
RCLL	Runway Centre Line Light(s)	روناككهرهوى هيلى ناوهراستى فرگه	*****	أضوية الخط المنصف للمدرج	ICAO
RCLM	Runway Center Line Marking	نیشانه تايبهتاييهكانى هيلى ناوهراستى فرگه	*****	العلامات الخاصة بالخط المنصف للمدرج	Others
RCLR	Recleared	گيرانهوهى مؤلته / ريگهپيدان	بهكارنههيئريت لهلايهن چاوديرى ناسمانيهوه بو گيرانهوهى ريگهپيدانى فرؤكهكه بو هه لگه ران يان نيشتنهوه له بهرزيهكى ديارى كراوهوه	إعادة التصريح أو إعادة الترخيص	ICAO
RCP	Required Communication Performance	وردى راييكارى پيويستى پهيوهندييهكان	*****	دقة الأداء المطلوب للاتصالات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RDH	Reference Datum Height	به رزى خالى رۆخ	مه به ست به رزى ئه وه خاله يه كه ئه كه ويته خالى يه كتر بېرى هيلى ناوهراستى فرگه و هيلى رۆخى فرگه (Threshold) ، له وه خاله وه بو كايه ي ئاسمان سگنال دهرئه چييت له سيستمى ئاراسته ي خواربون هوه ي (ILS) تيبينى : سهرنجى GP, ILS, LOC بده	ارتفاع نقطة الدالة	ICAO
RDL	Radial	تیشك / تیشكى	ئهم دهسته واژه يه تايبه ته به سيستمى VOR (رۆژنه) كه ئى يه وه ۳۶۰ تيشك دهر ئه چييت بو كايه ي ئاسمان تيبينى: سهرنجى VOR بده	شعاع	ICAO
RDO	Radio	راديو	بو په يوه ندى راديو يه كان به كار ئه هينر يت له فرۆگه وانى شارستانى	راديو	ICAO
REC	Receive or Receiver	وهرى ئه گر يت - ئامپىرى وه گر تن- وه گر	*****	يستلم أو جهاز الإستلام	ICAO
REDL	Runway Edge Light(s)	روناك هه روه ي ته نيش ته كانى فرگه - لاكاني فرگه	*****	أضوية المدرج الجانبية	ICAO
REF	Reference to . . . or Refer to . . .	به پى يان ئامازه بو له سهر بنه ماي	*****	إستنادا الى أو نشيركم الى	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
REG	Registration	تۆمارکردن - تۆمار	هەر فرۆكەیهك له فرۆكەوانی شارستانی دا پێویسته لای رێكخراوی شارستانی فرینی نیودهولتهتی تۆمار بكریت و نیشانهیهكی تۆماری بدریت (Registration Mark)	تسجيل	ICAO
REGUL	Regulation	رێنمایی / دابینکاری	*****	ضوابط أو تعليمات	Others
RENL	Runway End Light(s)	روناکییهکانی کۆتایی فرگه	*****	أضوية نهاية المدرج	ICAO
REP	Report or Reporting or Reporting Point	پێی رانهگهیهنێ یان خالی رانگه یاندن - پێی رانگه یاندرا	*****	يبلغ أو يعطي إبلاغ أو نقطة إبلاغ	ICAO
REQ	Request or Requested	داوا نهگریت - داواکرا	*****	يطلب أو تم الطلب	ICAO
RE RTE	Re-Route	ناراسته ی گۆری یان ناراسته یهکی تر نهگریت بهر	*****	يغير مساره أي يسلك مسار آخر	ICAO
RESA	Runway End Safety Area	ناوچه ی دنیا یی کۆتایی فرگه	ناوچه یهکه نهگه ویته کۆتایی فرگه وه ههچ بهر بهستیکی تیا نیه ههچ فرۆكەیهك رووبه روی گرفت یان رێگری نابیته وه کاتی فرین یان نیشته وه یان ده رجونی له سه ر فرگه	المنطقة الأمانة الخاصة بنهاية المدرج	ICAO
RESTR	Restrictions	کۆت یان بهند	*****	قيود أو ضوابط	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RETD	Revised Estimated Time of Departure	نزیکه کاتی دهرچونی هه موارکراو یان راسترکراوه / کاتی چاوه پروان کراوی گه یشتن	*****	الوقت التقريبي للمغادرة المعدل أو المصحح	Others
REV	Review	پیاچونه وه یان چاوپیاخشانده وه - پیا گه رانه وه	*****	مراجعة أو إعادة نظر	Others
RFC	Regional Forecasting Centre	ناوه ندی پیشبینی هه ریمی / مه لبه ندی پیشبینی هه ریمی	مه لبه ندیکی ناوچه یی یه تایبته به پرۆسه کانی بارودۆخی که ش ناسی	مركز التنبؤ الإقليمي	Others
RFFS	Rescue and Fire Fighting Services	راژه کانی رزگارکردن و ناگرکوژاندنه وه	*****	خدمات الإنقاذ وإطفاء الحرائق	Others
RG	Range (lights)	مهودا یان دوری (بو دیاری کردنی مهودا یان نهو دورییه ی که پوناکی نه یگاتی)	*****	مدى أو مسافة (يستخدم لتحديد مدى أو المسافة التي تصل لها الأضوية)	ICAO
RHC	Right-Hand Circuit	خولانه وه یان پیچکردنه وه به لای راستدا	له فرۆکه خانهدا پیویسته ناراسته کانی خولانه وه یان پیچ کردنه وه ی فرۆکه کان دیاری بکریته کاتی نزیك بونه وه ی له فرۆکه خانه بو نیشته وه وه که نه وه ی هه موو پیچ کردنه وه کان بو لای راست بن یان بو لای چه پ بن	الدوران على جهة اليمين	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RIF	Reclearance In Flight	هه موارکردن ریگه پیدان یان مؤلته له کاتی فریندا	ئهم دهسته واژه یه په یوه سته به چاودیږی جموجوئی ناسمانیه وه ، جاری وا هیه له چاودیږی ناسمانیه وه ریگه پیدانیک یان مؤلته تیک بو فرۆکه کان دهرته چیت به هر هوکاریک که رووته دات پیویست به مؤلته تیک راست کراوه نه کات	تعديل التصريحة أو الرخصة أثناء الطيران	ICAO
RIS	Radar Information Service	راژهی زانیاریه کان رادار	ئهو خزمه تگوزاریانهی دهریت به فرۆکه کان به به کارهینانی رادار	خدمة معلومات الرادار	Others
RITE	Right (direction of turn)	راست (دیاریکردنی ناراستهی پیچکردنه وه)	مه به ست رینمای فرۆکه وان بو پیچ کردنه وه به لای راستا	يمين (تحديد اتجاه الإستدارة)	ICAO
RL	Report Leaving	پیدانی راپورت - راپورته که بده که دهرچویت یان به جیت هیشت	به کارنه هیږیت له لایه ن چاودیږی ناسمانیه وه ئهو کاتهی فرۆکه وان بیه ویت به چاودیږی ناسمانی رابگه یه نیت که له به رزیبه کی دیاریکراو دهرچو یان شوینیک دیاری کراو ی به جیهیشت. تیبینی : سه رنجی بدهی RR	أعطي تقرير أو بلغ عندما تترك	ICAO
RLA	Relay to	بگه یه نه - زانیاریه که بگه یه نه بو (ئهو لایه نهی پیویسته زانیاریه که ی پیبگات)	به کار نه هیږیت کاتی داوا له و لایه نهی نامه که ی وه رگرتوه که بیگه یه نیت به لایه نیکی تر	أنقل أو أوصل المعلومة الى (تذكر الجهة المطلوب نقل المعلومة لها)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RLCE	Request Level Change En route	له كاتى فريندا له رپرهوى ئاسمانى داواى گورپىنى بهرزى بكه	كاتى روو ئهدات كه چاودپرى ئاسمانى رهمانند نابيت لهسهر مولهت يان ريگه پيدانى فرۆكه كه بو هه لگهران بو بهرزى هكى جيگير كراو له پلانى گه شته كه دا بهو هوكارانهى كه په يوه ندى هه يه به سه لامه تى يه وه بو يه به فرۆكه وان كه رانه گه يه نيت كه به رزى ته وه بو بهرزى هكى ترى ديارى كراو لهم كاته دا داوا له فرۆكه وان نه گريت داوا يه ك بو گورپىنى بهرزى فرۆكه كه هى پيشكەش بكات له كاتى فريندا له زاره وه ئاسمانيه كه دا.	أطلب تغيير الإرتفاع أثناء التحليق في الممر الجوي	ICAO
RLLS	Runway Lead-In Lighting System	سيستمه كانى روناك كردنه وه ريك بخه بو رپنيشاندانى فرۆكه بو سه ر فرگه	ئهم سيستمه هه موو ئه و رووناك كه ره وان ه نه گريت ه وه كه دانراون بو ئه وهى فرۆكه وان بتوانيت به ره و فرگه ئاراسته بگريت	نظم الإنارة التي ترشد الطائرة الى المدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
ROC	Rate Of Climb	تيكراي هه لگه پان	به واتا چهند پي فرۆكه كه له يهك خوله كدا هه ئه گه ريت - بهرز نه بپتهوه	معدل التسلق	ICAO
ROD	Rate Of Descent	تيكراي نزمبوونهوه / دابه زين	به واتا چهند پي فرۆكه كه له يهك خوله كدا دانه به ريت - نزم نه بپتهوه	معدل الهبوط	ICAO
RON	Receiving Only	تهنيا وهر گرتنه - وهر گرتن	به واتا تواناي نار دني نيه	أستلم فقط	ICAO
RP	Reporting Point	خالي راگه يانندن / پي راگه يانندن	ئهو خاله يه كه فرۆكه ئه ي گاتن پيويسته كابتن يه كه ي چاوديري ئاسماني ناگادار بكات	نقطة إبلاغ	Others
RPI	Radar Position Indicator	ميلي شوينپيشاندهري سه ر په رده ي رادار / ميلي نيشاندهري سه ر سه كريني رادار	*****	مؤشر الموقع على شاشة الرادار	ICAO
RPL	Repetitive Flight Plan	پلاني فريني چهند باره	ئهو جو ره له (پلاني) فرين به كار نه هينريت بو ئه و گه شته دوو بار نه ي كه به شيويه كي ريك و پيك روو نه دهن (جي به جي نه كر يت) بي ئه وه ي پيويست بكات كابتن يان نوينه ره كه ي نه خشه يه كي تر پيشكه ش بكات هه موو جار يك بو هه مان فرۆكه خانه. تيبيني: سه رنجي , CPL FPL بده	خطة طيران مكررة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RQS	Request Supplementary Flight Plan (message type designator)	داواى نه خشهى تهواوكارىي گه شته كه نه كه م (وهك نيشانه يهك بو نامه كان / په يامه كان)	مه به ست له وه يه كه له نه خشهى گه شته كه دا كه م و كورپى هه يه داواى تهواوكردنى نه كه ريت . تیبينى : سه رنجى FPL	أطلب خطة طيران تكميلية) يستخدم كرمز في الرسائل	ICAO
RR	Report Reaching	كه گه يشتى رابگه يه نه - وه لام بده	چاوديرى ناسمانى كاتيك ريگه نه دات بو نيشتنه وه يان هه لگه ران بو به رزييه كى (دياريكراو) داوا له فرؤكه وان نه كات كه گه يشت پيى رابگه يه ني كه له وه به رزييه دا يه .	بلغ أو أخطر عندما تصل	ICAO
RSC	Rescue Sub-Centre	لقى سه نته رى سؤراغ كردن	تیبينى : سه رنجى SAR بده	فرع مركز البحث	ICAO
RSCD	Runway Surface Condition	دؤخى رپوى فرگه	مه به ست له وه يه نايا بارودؤخى رپوى فرگه ناساييه يان خزه به هؤى بارينى به فره وه يان به ستن يان باران يان هه رشتيكي دى .	حالة سطح المدرج	ICAO
RSP	Responder Beacon	رپبه رى بيته لى وه لامده رى وه	به شيكه له رادارى گه رانى لاوه كى SSR تيبينى : سه رنجى PSR و SSR بده	المشرد اللاسلكي المستجيب	ICAO
RSR	En-Route Surveillance Radar	رادارى گه ران له كاتى فرين يان له راره وى فريندا	نه و راداره ي تايبه ته به به كارهيان له ميانى قوناغى فرينى فرؤكه كان له راره وه ناسمانيه كاندا تيبينى : سه رنجى PSR و SSR بده	الرادار الباحث أثناء الطريق	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RTE	Route	رێگه – رێرهوی ئاسمانی	ئهو رێگهیه یان رارهوه ئاسمانیهی که فرۆکهکه نهیگرێته بهر (تیا نهفریته)	الطريق أو المر الجوي	ICAO
RTF	Radiotelephone	تهلهفونی بیتهل / گهروک / دهستی	*****	الهاتف اللاسلكي	ICAO
RTG	Radiotelegraph	تیشکانی بیتهل / جریوه	ناردنی نامه و پهیام بهبیتهل بهتیشک	الإبراق اللاسلكي	ICAO
RTHL	Runway Threshold Light(s)	رۆشنایی (گلوپی) رۆخی فرگه (سهههتای فرگه)	*****	أضوية عتبة (بداية) المدرج	ICAO
RTN	Return or Returned or Returning	نهگهپێتهوه / گهراپهوه / بای داپهوه / گهراپهوه یان لهباری گهراپهوهدا	*****	يرجع أو رجع أو في حالة رجوع	ICAO
RTO	Rejected Take-Off	پووچه لکردنی کردی فرین	*****	إلغاء عملية الإقلاع	Others
RTODAH, helicopter	Rejected Take-Off Distance Available, helicopter	دوووری (مهودای) بهردهست بۆ پووچه لکردنهوه فرینی ههلی کوپتهرهکان	مهبهست ئهو دوریهیه که له ناوچهی نزیك بونهوهی کوتایدا و ناوچهی فریندا ههیه که فرۆکه ههلی کوپتهرهکان دهتوانن سوودی ئی وهربگرن بۆ پووچه لکردنهوهی کردی فرین یان نهفرین	المسافة المتوفرة لإلغاء إقلاع طائرات الهليكوبتر	ICAO
RTS	Return To Service	بگهپێرهوه بۆ رازه	*****	إرجع لأسباب تتعلق بالخدمة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RTT	Radioteletypewriter	ئامرازی په یوه نډیه رادیوییه کان بو دابینکردنسی په یوه نډییه دهنگی و زانیارییه کان	*****	وسيلة إتصالات راديوية لتأمين الإتصالات الصوتية والإتصالات البينانية	ICAO
RTZL	Runway Touchdown Zone Light(s)	رؤش نکره وهی (گلپوی) ناوچهی بهر کهوتنی (لی دانسی) فرپوکه که به فرپه	له سهر هه موو فرپه گی هه که ناوچه یه که (شوینیک) دیاری کراوه بو دهست کردن به نیشتنه وه (که تایه ی فرپوکه که یه که م جار نه کیشیت به سهر فرپه که دا) نه و ناوچه یه نیشانه کراوه یان بو یه کراوه به رهنگ کردن و رووناک کردنه وه (گلپ) تا کابتن بتوانیت نه و شوینه ببینیت له ناسمانه وه	أضوية منطقة التماس للمدرج	ICAO
RV	Rescue Vessel	به له می یان پاپوری رزگار کردن / ررگار کردن / فریاد پهس	*****	سفينة أو باخرة إنقاذ	ICAO
RVR	Runway Visual Range	مه ودا ی بینین به درپژایی فرپه	نه و مه ودا یه به هوی سیستمیکه وه دیاری نه کریت و قوله ی چاودپری لی ناگادار نه کریت به زانیاریانه	الرؤيا البصرية على إمتداد المدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
RVSM	Reduced Vertical Separation Minimum (1 000 ft) between FL 290 and FL 410	لايهنى كه مى جياكردنه وهى ستونى نيوان فرۆكه كان (۱۰۰۰ پى بو نيوان ۲۹۰۰۰ پى ۴۱۰۰۰ پى به رزى)	جياكردنه وهى ستونى له نيوان فرۆكه كان له پيشدا بهم جوړه بووه: ۱۰۰۰ پى له نيوان نهو فرۆكانه ي له به رزىه كانى ۲۹۰۰۰ پى و نزم تر دا نه فرين. ۲۰۰۰ پى بو نهو فرۆكانه ي كه له به رزى ۲۹۰۰۰ پى و به ره ووژوور نه فرين ئيس تا ۱۰۰۰ پى بو نهو فرۆكانه ي له نيوان ۲۹۰۰۰ پى و ۴۱۰۰۰ پيدا ن فرن. ۲۰۰۰ پى بو نهو فرۆكانه ي له به رزى ۴۱۰۰۰ پى و به ره ووژووردا نه فرن ، نه مه يه كه پى ئى نه وترىت (RVSM). تيبينى: سهرنجى FL بده	تقليل الحد الأدنى للفصل العمودي بين الطائرات (۱۰۰۰ قدم بين الإرتفاع ۲۹۰۰۰ قدم والإرتفاع ۴۱۰۰۰ قدم)	ICAO
RWS	Runway Strip	سپله ي فرگه	ناوچه يه كى خالى كور تكرر او يه له م لاه لاه كو تايى فرگه وه به كار نه هينرىت له كاتى كدا فرۆكه كه له سه ر فرگه دهر چى ت بو نه وهى بتوانى ت به بي وهى بوه ستى ت له كاتى نيشتنه وه دا		Others
RWY	Runway	فرگه	*****	الدرج	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
S	South or Southern Latitude	باشور يان هيلى پانيى باشور	*****	جنوب أو خط العرض الجنوبي	ICAO
SA	Sand	لم - زيخ	*****	رمل	ICAO
SALS	Simple Approach Lighting System	سيستمى روناكردنهوهى ساده بؤنزىك بونهوه	*****	نظام إنارة بسيط للتقرب	ICAO
SAP	As Soon as Possible	بهزوترين كات / بهخيترين / بى وهستان	*****	بأسرع وقت ممكن	ICAO
SAR	Search And Rescue	گهپان و رزگار كردن	لهكاتى ونبوونى فرؤكهيهك يان رووبهرووبونهوهى له مهترسييهك كردهى گهپان دهست پى دهكات و ئهو پهپى توانا بهگهرئهخرىت بو رزگار كردنى ئهوهندهى بتوانرىت له دهستهى فرؤكههوان و رېبوارهكانى سهه فرؤكهكه فرؤكهكهه	البحث والإنقاذ	ICAO
SARPS	Standards And Recommended Practices [ICAO]	رېكار وپيوهرهپيوانههه (لهلايهه رېكخراوى فرپينهى شارستانى نيودهولهتياهوه دههچووه)	تېيىنى : سهرنجى ICAO بده	المعايير القياسية والتوصيات) صادرة عن منظمة الطيران المدني (الدولي)	ICAO
SAT	Saturday	رؤزى شههمه	*****	يوم السبت	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SATCOM	Satellite Communication	په یوهندیه کان به به کارهینانی هه یقه دهست کرده کان	*****	الإتصالات باستخدام الأقمار الصناعية	ICAO
SB	Southbound	به ره و باشور	به واتا فرۆكه كه به ره و لای خوارو ئاراسته ی وهرگرت	متجه جنوبا	ICAO
SBAS	(to be pronounced “ESS-BAS”) Satellite-Based Augmentation System	سیستمی به هیژکردن یان پشبه ستو به به کارهینانی هه یقه دهست کرده کان	*****	نظام التعزیز أو الدعم المستند الی استخدام الأقمار الصناعية	ICAO
SC	Stratocumulus	ستراتوکیوملس	جۆریکه له جۆرهکانی هه ور	ستراتوکیوملس	ICAO
SCT	Scattered	په رش و بلاؤ	وهك بلین هه وری په له و په له په رش و بلاؤ ئاسمان ئه كریت به هه شت به شه وه بو قیاسی هه ور ئه گهر (٣،٤) به شی هه ور بوو پیی ئه لین Scattered	مبعثر أو متفرق	ICAO
SD	Standard Deviation	لادان له سنوری پیوره کان یان پیوانه کان – لادانی پیوانه یی	مه به ست له و لادانه یه كه له سنوری پیوره گانه	إنحراف ضمن المعاییر أو المقاییس	ICAO
SDBY	Stand By	چاوه پروان به ، راوهسته	له كاتیكدا به كارئه هیئریت له په یوهندی یه رادیوه یه گاندا ئه و كاته ی نامه وهرگره كه نه توانییت وه لأمی نامه كه بداته وه به هه ر هۆكارێك بییت واتا بو ماوه یه کی كورت چاوه ری بکه پاشان وه لامت ئه دریته وه	انتظر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SDF	Step Down Fix	خالى نزم بونهوهى بهردهوام	ئەو خالەى كابتنى فرۆكەكە تيايدا بهردهوام بىت بو نىشتنهوه كاتى نزيك بونهوهى به نامير. تيبينى : سهرنجى IAP , IAC بدە (ئەگەر لە كۆتايى فرگە ئاستهنگ (obstacle) ههبوو ئەم جوړه له نزيك بوونهوه بهكارديت بو نىشتنهوه)	نقطه الإستمرار بالنزول	ICAO
SE ☐	South-East	باشورى خۆرهلات	*****	الجنوب الشرقي	ICAO
SEA	Sea (used in connection with sea-surface temperature and state of the sea)	دهريا (له گهال پلهى گهرمى پوى دهريا و ههروهها له گهال بارودوخى (ئالۆزبونى) خروشانى دهريانا) بهكارنه هينريت	*****	البحر (يستخدم عادة مع درجة حرارة سطح مياه البحر ومع حالة هيجان البحر)	ICAO
SEB ☐	South-Eastbound	پوى كرده باشورى خۆرهلات	*****	متجه الى الجنوب الشرقي	ICAO
SEC	Seconds	چهند چركه يهك	مه بهست له چركه يهكەى كاته	ثواني	ICAO
SECN	Section	برگه يهك - برگه	*****	مقطع	ICAO
SECT	Sector	كهرت / دوكان	واته ناوچه يهكى ديارى كراو	قطاع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SELCAL	Selective Calling System	سىستىمى پهيوهندييه بژاردهكان/ ههئبژيراوهكان	مه بهست له و سىستمه پهيوهندييه كه له ناو فرۆكه كه دايه و سىستمى تىریش له سهر زهوييه، دهتوانریت نامه و پهيام له سىستمى زهوييه وه بنيردریت بو سىستمى سهر فرۆكه كه و دهسته فرۆكه وانى لى ناگادار نه كريت كه له وىستگه يه كى زه مينى هوه بانگه واز نه كريت و پيوسته وه لاميان بدریت هوه ههر فرۆكه يه SELCAL يه كى تايبه تى پى نه دریت و ناكريت له لايه فرۆكه يه كى تره وه به كار بهيریت	نظام الإتصالات الإنتقائي	ICAO
SEP ☐	September	مانگى نهيلول	*****	شهر أيلول	ICAO
SER ☐	Service or Servicing or Served☐	خزمهت - خزمهت نه كات - په زيرا	*****	خدمة أو يقدم خدمات أو تم تقديم الخدمة	ICAO
SEV	Severe (used e.g. to qualify icing and turbulence reports)☐	توند - به هيز - ئالوز (له بارودوخى ئالوزى كه شناسيدا به كار نه هينریت يان بو ديارى كردنى تىنى سه هؤل به ندان)	*****	شديد (يستخدم عادة لتحديد شدة الجليد أو الاضطرابات الجوية)	ICAO
SFC ☐	Surface	پوو / رووكهش	*****	سطح	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SG ☐	Snow Grains	وردهبفر - پرۆشەى بهفر	*****	ذرات الثلج	ICAO
SGL ☐	Signal	نیشانە يان هېما	*****	إشارة أو علامة	ICAO
SH . . .	Shower (followed by RA = rain, SN = snow, PL = ice pellets, GR = hail)	تاوه باران / نهمه باران له دوایهوه وشەى باران يان بهفر يا كلۆ بهفر يان تهرزه دیت	نهم دستهوازهيه له لایهن كەش ناسیهوه و بهكارنههینریت . تیبینی : سهرنجى GR , PL , RA , SN بده	زخات (متبوعه بكلمة مطر أو ثلج أو كرات ثلجية أو برد (حالوب)	ICAO
SHF	Super High Frequency [3000 to 30 000 MHz]	شەپۆلى لهرهلهرى هېگجار بهرز (من ۳۰۰۰ الى ۳۰۰۰۰ ميگاهيرتز)	*****	الموجة ذات التردد الفائق (من ۳۰۰۰ الى ۳۰۰۰۰ ميگاهيرتز)	ICAO
SI	International System of Units	سیستى جیهانی ئەندازەکان (یهکەى پیاوانەکان)	مەبەست لهو سیستمه جیهانییه که بههۆیهوه دهتوانریت یهکهکانی پیاوانه بگۆریت وهك یهکهى دورى و یهکهى کیش یان ههر یهکهیهکی تر بۆ سیستمیکی تر وهك گۆرینی دورى بهیهکهى مهتر بۆ دورى بهیهکهى پى و ههروهها	النظام العالمي للوحدات	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explan / روونكردهوه	Meaning in Arabic	References
SID	Standard Instrument Departure	ئامپىرى پيوانهى دهرچون	به پيى ئه و زانياربانهى كه له (IFR) دا بلاو كراوتهوه ئه و فرۆكانهى كه فرۆكه خانه به جى ئه هيلن و به سيستمى فرۆكه وانى به ئامپىر ئه فرن پيويسته له كاتى هه لگه رانيان به پيى چهند ريكاريكى دياريكراو له (AIP) ناراستهى خوئى وه ريكريت ههروه ها به هه مان ريكار بجيته ئه و به رزييهى بوئى ئه فرپت. تييبينى: سه رنجى AIP و IFR بده	المغادرة الآلية القياسية	ICAO
SIG	Significant	گرنگ	*****	هام أو مهم	ICAO
SIGMET	Information concerning en-route weather phenomena which may affect the safety of aircraft operations	چهند زانياربانهى په يوه نديداره به ديارده كانى كهش و هه وائى رپره و كه ده شى كاريگه ريبى هه بييت له سه ر بيوه بى فرۆكه كان	ئه و راپورتانهى كه له به شى كهش ناسيه وه دهر ئه چييت ئه درپت به كابتنى فرۆكه كه تيايدا زانبارى له سه ر بارودوخى كهش ناسى بلاونه كرپته وه كه فرۆكه كه له ريگهيدا رووبه رووى ئه بييت له سه ر راره وه ناسمانيه كان	معلومات تتعلق بالظواهر الجوية أثناء الطريق والتي يمكن أن تؤثر على سلامة الطائرات	ICAO
SIMUL	Simultaneous or Simultaneously	له هه مان كاتدا رووته دات	*****	يحدث في نفس الوقت	ICAO
SIWL	Single Isolated Wheel Load	كيش له سه ر هه ر تايه يه ك له تايه كانى (ره وره بيه كى) فرۆكه كه	*****	الحمولة المسطحة على كل إطار من إطارات الطائرة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SKED	Schedule or Scheduled	خشته يان خشتينراو / نهخشان	له فرۆگهوانى شارستانيدا بو دوور فرين يان ديارى كردنى گهش تهكانى فرۆگهيهك بهكارئ هينريت كه بهپى خشتهيهك نه انجام نه دريت (Scheduled Flight) گهشت بهبى خشته (Non- Scheduled Flight)	جدول أو مجدول	ICAO
SLP	Speed Limiting Point	خالى خيراى ديارى كردن	مه بهست له وهيه چاوديرى ناسمانى كه بهرپرسه له جموجولى ناسمانى هه ندى جار دهتوانيت رينمايى دهربكات بو كابتن خيراى فرۆگهكهى ديارى بكات وهك بلت پاريزگارى له بهرزترين يان نزمترين خيراى بكه ، مه بهستى چاودير ريك خستنى جولهى ناسمانيه بهو شيوهيهى كه سهلامهتى فرۆگهوانى يان ريك خستنى گهشتهكان نه انجام بدات	نقطه تحديد السرعة	ICAO
SLW	Slow	هياش - له سه رخو - خيراى كهه بكه رهوه	*****	بطيء أو قتل السرعة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SMC	Surface Movement Control	چاودپیری زه مینه جو له / چاودپیری جو له ی زه مینی	له فرۆكه خانه قه ره باغه كاندا به كه به كه چاودپیری هه به هه لده ستیت به چاودپیری جو له ی فرۆكه و ئۆتۆمبیله كان له سه ر زه و ی فرۆكه خانه تابتوانریت سه لامه تیان (بئوه بیان) بیاریزیت.	مراقبة الحركة الأرضية	ICAO
SMR	Surface Movement Radar	راداری چاودپیری زه مینه جو له / جو له ی زه مینی	ئه و راداره ی له لایه ن به كه كانی چاودپیری تایبه ت به جو له ی فرۆكه كان و جو له ی ئۆتۆمبیله كان له سه ر زه مینی فرۆكه خانه به كار ئه هینریت بو دابین كردنی سه لامه تیان	رادار مراقبة الحركة الأرضية	ICAO
SN	Snow	به فر - سه هو ل	*****	ثلج أو جليد	ICAO
SNOCLO	Aerodrome Closed Due to Snow (used in METAR/SPECI)	فرۆكه خانه داخراوه به هو ی به فرده وه ئه م زاراو به له راپورته كه شناسیه ئاسایی و تایبه تیه كانی بارودوخی هه واوه له فرۆكه خانه دا به كارده هینریت	تیبینی: سه رنجی METAR , SPECI به	المطار مغلق بسبب الجليد) يستخدم هذا المصطلح في تقارير الأنواء الجوية الإعتيادية والإستثنائية الخاصة بالحالة الجوية في المطار)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SNOWTAM	Special series NOTAM notifying the presence or removal of hazardous conditions due to snow, ice, slush or standing water associated with snow, slush and ice on the movement area, by means of a specific format	زاراوه یه کی تاییه ته به پراگه یان دنی فرۆکه وانه کان که بون یان نه بونی مه ترسی به هوئی که له که بونی به فر یان قور و چلپاو له گه ل سه هوئل که له که بو له ناوچه ی جموجوئلی فرگه	NOTAM تیبینی : سه رنجی	مصطلح خاص بإعلان الطيارين يبين وجود أو عدم وجود خطورة بسبب تراكم الجليد أو الأحوال أو ماء متراكم مع الجليد في منطقة الحركة بالمطار	ICAO
SOC	Start of Climb	سه ره تاي هه لگه پان (فرین به ره و ژوور) (سه ره تاي به ره و ژوور بوون)	*****	البدء بالتسلق	ICAO
SPECI	Aerodrome Special Meteorological Report (in meteorological code)	پا پورتی که شناسی تاییه ته به بارودوخی که ش و هه وای فرۆکه خانه	*****	تقرير الأنواء الجوية الخاص بالحالة الجوية للمطار	ICAO
SPECIAL	Local Special Meteorological Report (in abbreviated plain language)	پا پورتی که شناسی تاییه ته به بارودوخی که ش و هه وای خو مائی (ناوخی)	*****	تقرير الأنواء الجوية الخاص بالحالة الجوية المحلية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SPI	Special Position Indicator	میلی تایبهتی شوین / نیشاندهری تایبهتی شوین	ئامرازیکه له سیستمی راداردا بههویهوه چاودییری ئاسمانی دهتوانییت بزانییت که ئایا بهرزى فرۆکهکه لهسنوری ئهوه بهرزیهدهدا که دیاری کراوه یا ژور یا ژیری ئهوه بهرزیهه.	المؤشر الخاص بالموقع	ICAO
SPL	Supplementary Flight Plan (message type designator)	خشتهی گهشتی پاشکۆ یان تهواوکارهکهی (وهك هیمایهکی ئهوه نامهیهی که پهیوهندیی به نهخشه گهشتی پاشکۆ یان تهواوکارهکهیهوه ههیه)	تیبینی : سهرنجی CPL, FPL بده	خطة طيران ملحقه أو مكمله (يستخدم كرمز للرسالة المتعلقة بخطة الطيران الملحقه أو المكمله)	ICAO
SPOC	SAR Point Of Contact	خالی پهیوهندیی وابهستی پشکنین و پزگارکردن	تیبینی : سهرنجی SAR بده	نقطه الإتصال المتعلقة بعمليات البحث والإنقاذ	ICAO
SQ	Squall	ههئکردنی زریان	مهبهست ههئکردنی زریانه به کتوپری (ناکاو) لهگهلایدا باران و ههوره بروسکه	هبوب العاصفة	ICAO
SR	Sunrise	خۆرهلآتین - گزنگی خۆر	*****	شروق الشمس	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	Explanations / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
SRA	Surveillance Radar Approach	نزيك بوونهوه به بهكارهينانی رادار	مه به سست ئاراسستته كر كردنی فرۆكه يه بو نزيك بو نه وه له فرۆكه خانه و نيشتنه وه به به كارهينانی رادار كه چاوديری ئاسمانی به رزی فرۆكه كه ئاراسته و ديارى ده كات تا گه يشتن به و خاله ی كه كابتن ده توانیت فرگه كه ببينیت و به سه لامه تی بنیشیته وه . تیبینی : سه رنجی PSR بده	التقرب باستخدام الرادار	ICAO
SRE	Surveillance Radar Element of precision approach radar system	ئامرزی راداری بینینیگیری كه له سیستمی راداری نزيك بو نه وه ی وردا هه يه	تیبینی : سه رنجی PSR بده	العنصر الخاص بالكشف الراداري الذي تتضمنه منظومة رادار التقرب الدقيق	ICAO
SRG	Short Range	مهودا كورت	*****	المدى القصير	ICAO
SRR	Search and Rescue Region	ناوچه ی سوړاغ و رزگارکردن	تیبینی : سه رنجی SAR بده	منطقة البحث والإنقاذ	ICAO
SRY	Secondary	ناونجی	مه به سست له وه يه كه بنه رته ی نییه یان سه ره کی نییه	ثانوي	ICAO
SS	Sandstorm	گیزه لۆكه ی لماوی / خوّل بارین	*****	عاصفة رملية	ICAO
SS	Sunset	خۆرئاوا بوون - زه رده پهر - زه رده ی خۆرئاوا	*****	غروب الشمس	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
SSB	Single Sideband	لا شه پۆلى تاك	سىستىمى په يوهندى په كان كه تيايدا شه پۆله بهرزه كان (HF) به كار بهيئيريت بو په يوهندى په فرۆكه وانپه كان	الموجة الجانبية المفردة	ICAO
SSE	South-South-East	باشورى باشورى خۆره لات	*****	جنوب الجنوب الشرقي	ICAO
SSR	Secondary Surveillance Radar	رادارى ناونجى لاهه كى	تیبينى : سه رنجى PSR بده	الرادار الباحث الثانوي	ICAO
SST	Supersonic Transport	گواستنه وهى له دهنگ خپراتر	به كار هيئانى فرۆكهى خپراتر له خپرايى دهنگ بو گه يشتن له شوپنكه وه بو شوپنكى تر	التنقل أسرع من الصوت	ICAO
SSW	South-South-West	باشورى باشورى خۆراوا	*****	جنوب الجنوب الغربي	ICAO
ST	Stratus	جۆره هه ورپكه / ستراتس	جۆرپك له جۆره كانى ههور	ستراتس	ICAO
STA	Straight-in Approach	راسته وخو نزيكبونه وه	مه به ست له نزيك بونه وه راسته وخو فرۆكه كه به بو نيشتنه وه له سه ر فرگهى فرۆكه خانه بئ نه وهى هه موو نامپره فرۆكه وانپه كان به كار بهيئيت	التقرب بشكل مباشر	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
STAR	Standard Instrument Arrival	گه‌یشتنى پيوانه‌ى ئامپىرى	ئەو فرۆكەكانەى پەپرەوى بنەماكانى فرۆكەوانى بەئامپىر (IFR) ئەكەن پيويستە لە كاتى نزيك بونەوهياندا بەپىئى چەند ريكارتيكى ديارى كراو ئاراستە و بەرزىه‌كەيان بپارين بونيش تەنەوه وەك لەنەخشەى زانيارىه‌كانى فرۆكەوانيدا ديارى كراون (AIP). تپبىنى : سەرنجى AIP, IFR, SID بەدە	الوصول الآلي القياسي	ICAO
STD	Standard	پيوانه‌ى يان پيودەرى	*****	قياسي أو معياري	ICAO
STN	Station	ويستگه	*****	محطة	ICAO
STNR	Stationary	سەرەوت يان جيگير يان ئارام / ئوقره	*****	ثابت أو ساكن أو مستقر	ICAO
STOL	Short Take-Off and Landing	نیشتنه‌وه و فرين بو ماوه‌يه‌كى كەم	بەكارئەهينرپت لە كاتى پشكنين يان تپستى فرۆكه	هبوط وإقلاع لفترة قصيرة	ICAO
STS	Status	بار _ دۆخ	*****	حالة أو وضعية	ICAO
STWL	Stopway Light(s)	روناكىي ناوچه‌ى وهستان	تپبىنى : سەرنجى SWY بەدە	أضوية منطقة التوقف	ICAO
SUBJ	Subject To	بەپيى / بەگوپره‌ى / پالپشت / ئامازەبه	*****	إستنادا الى أو وفقا الى	ICAO
SUN	Sunday	رۆژى يەك شەممە	*****	يوم الأحد	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / رoonکردنه وه	Meaning in Arabic	References
SUP	Supplement (AIP Supplement)	پاشكۆ (پاشكۆى رېبهرى زانياريهه فرۆكه وانويه كان)	تېيىنى : سهرنجى AIP بده	ملحق (ملحق دليل معلومات الطيران)	ICAO
SUPPS	Regional Supplementary Procedures	پاشكۆى رېنمايه ناوچه ييه كان	*****	سياقات إقليمية ملحقه	ICAO
SVC	Service Message	خزمه تنامه ، رازه نامه	نامه ي پهيوه ست به كردنى خزمه تىكى ديارى كراو (زانراو)	رسالة خدمات	ICAO
SVCBL	Serviceable	له كاردايه / كارايه / ناماده يه بو به كارهيئان / دروسته	بو بارودوخى ناميريك يان سيس تميك به كارنه هينريت كه دروست بيت بو به كارهيئان / ناماده بيت بو به كارهيئان	يعمل أو جاهز للإستخدام	ICAO
SW	South-West	باشورى خوراوا	*****	الجنوب الغربي	ICAO
SWB	South-Westbound	روى كردوته باشورى خوراوا	*****	متجه الى الجنوب الغربي	ICAO
SWY	Stopway	ناوچه ي وهستان / ناوچه يان رېى وهستان	*****	منطقة أو طريق التوقف	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
T	Temperature	پلهی گهرمی	*****	درجة الحرارة	ICAO
... T	True (preceded by a bearing to indicate reference to True North)	راستی (پیش نهوه پشتی به ناراسته باکوری راسته‌قینه به‌ستوه)	له گوئی زه‌ویدا سه‌روی موغناتیسی و سه‌روی راسته‌قینه هه‌یه نه‌گهر ناراسته‌که به‌به‌راورد له‌گه‌ن سه‌روی موغناتیس وهریگریت پئی ئه‌ئین Magnetic Bearing و نه‌گهر به‌به‌راورد له‌گه‌ن سه‌روی راسته‌قینه وهریگریت ئه‌ئین True Bearing تیبینی : سه‌رنجی MAG بده	الحقيقي (يكون مسبقاً باتجاه مستند الى الشمال الحقيقي)	ICAO
TA	Traffic Advisory	نامۆزگارییه‌کانی جموجۆئی ئاسمانی/ رینمایای جموجۆئی ئاسمانی / رینمایای هاتوچۆ- جوئه	به‌شیک له خزمه‌تگوزارییه‌کانی جموجۆئی ئاسمانی که تاییدا چهند نامۆزگارییه‌ک ئه‌دریت به کابتنی فرۆکه‌که په‌یوه‌ندی به دابین کردنی سه‌لامه‌تی یه‌وه هه‌بیت	نصائح الحركة الجوية	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TA	Transition Altitude	به‌رزى گۆرکى	به‌رزى ئه‌و خال‌ه‌ى كه‌تیی‌دا یان نزم تر لی‌وه‌ى (له‌خالگه‌وه‌) به‌رزى فرۆكه‌كه‌ له‌ ئاستى ڤووى ده‌ریاوه بپۆرئیت به‌ به‌كاره‌ینانى هه‌واپه‌ستانى ناوچه‌كه‌ QNH ناوچه‌كه‌ . تییینی : سه‌رنجی ALT,FL,HGT,LVL بده ,TRL	ارتفاع التحول	ICAO
TAA	Terminal Arrival Altitude	به‌رزى گه‌یشتن به‌ناوچه‌ه‌ى نزیكبوئه‌وه‌ ب	تییینی : سه‌رنجی ALT, TMA بده	ارتفاع الوصول لمنطقة التقرب	ICAO
TAC	Terminal Area Chart	نه‌خسه‌ى ناوچه‌ه‌ى چاودئیری نزیك بوونه‌وه‌ى كۆتایی	تییینی : سه‌رنجی TMA بده	خارطة منطقة المراقبة النهائية	Others
TACAN	UHF Tactical Air Navigation Aid	سیستمى كه‌شته‌وانى ئاسمانى كه‌ شه‌پۆلى له‌ره‌ زۆربه‌رز به‌كارئه‌ه‌ینئیت	*****	منظومة ملاحه‌ جویه‌ تستخدم الموجات ذات التردد الفائق	ICAO
TAF	Aerodrome Forecast (in meteorological code)	پیش‌بینی بارودۆخى كه‌ش و هه‌وا له‌فرۆكه‌خانه‌كه‌ (ه‌یمايه‌كه‌ به‌شى كه‌شناسى به‌كارى ئه‌ه‌ینئیت)	تییینی : سه‌رنجی METAR بده	التنبؤ عن الأحوال الجوية في المطار (رمز خاص يستخدم من قبل الأنواء الجوية)	ICAO
TA/H	Turn at an Altitude/Height	وه‌گه‌رئ به‌به‌رزیه‌ك له‌ ئاستى ڤووى ده‌ریاوه‌ پپۆرابئیت / ئاستى ڤووى زه‌وى	تییینی : سه‌رنجی ALT , HGT بده	إستدر بارتفاع مقاس من مستوى سطح البحر/ مستوى سطح الأرض	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TAIL	Tail Wind	بای وهشت – بایهك له دواوه ههئبكات	<p>ئاراسته‌ی با کاریگه‌ری له‌سه‌ر جموجوئی فرۆکه هه‌یه له‌کاتی فرپن یان نیشتنه‌وه یان جوئه‌ی له‌سه‌ر زه‌وی فرۆکه‌خانه‌ به‌شپوهیه‌کی گشتی با ده‌کریت به‌ سئ به‌شه‌وه: ۱. بایه‌ک که له‌دواوه هه‌ئبکات و پئی ده‌وتریت (Tail Wind) و ده‌بیته‌ هوی خیراگردنی فرۆکه‌که. ۲. بایه‌ک که به‌پێچه‌وانه‌ی جموجوئی فرۆکه‌که هه‌ئبکات و رووبه‌رووی فرۆکه‌که بیت له‌پیشه‌وه پئی ده‌وتریت (Head Wind) و خیرایی فرۆکه‌که کهم ئه‌کاته‌وه. ۳. بای ئاراسته‌ بر که به‌ گوشه‌ی ۹۰ پله‌ بیت له‌سه‌ر ئاراسته‌ی جوئه‌ی فرۆکه‌که پئی ئه‌وتریت (Cross Wind). تییینی: نیشتنه‌وه و فرپن به‌ پێچه‌وانه‌ی ئاراسته‌ی با ئه‌بیت</p>	رياح تهب من الخلف	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TAR	Terminal Area Surveillance Radar	پادارى گهپان بو ناوچهى نزيك بونهوه	راداريك تايهت بهگهپان بهدواى نهو فرؤكانهى له ناوچهى نزيك بونهوهدا نهفرن . تيبينى : سهرنجى PSR , SSR , TMA بده	الرادار الباحث لمنطقة التقرب	ICAO
TAS	True Airspeed	خيبرايى راستهقينهى فرؤكهكه	تيبينى : سهرنجى GS , IAS and M بده	السرعة الحقيقية للطائرة	ICAO
TAWS	Terrain Awareness and Warning System	سيستمى ورياكردنهوه و ناگاداركردنهوهى له بهربهسته زمينيهكان	*****	نظام التنبيه والتحذير من العوائق الأرضية	Others
TAX	Taxiing or Taxi	خل بونهوه يان له دوخى خل بونهوه	مهبهست نهوهيه كه فرؤكهكه له ناوچهيهك له ناوفرؤكهخانهدا نهجوليت نهك لهسهر زهوى فرگه تيبينى : سهرنجى TWY بده	في حالة تدرج أو تتدرج	ICAO
TBA	To Be Advised	ابو نهوهى پيى رابگهينريت	*****	ليتم إخباره	Others
TC	Tropical Cyclone	زريانيكى كه مهريه يان خولگهپي	زريانيك كه له ناوچهى كهمهريه زهوى يان خولگهيهك ههلبكات له نهجمى دابهزينيكي زورى فشارى ههوا لهگهلهكردنى بايهكى بههيز كه لهگهلهكردنى خوى كيژهلوكه و ههورهتريشقه و رههيلهيهكى زورى لهگهلهكردنى	إعصار إستوائي أو مداري	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TCAC	Tropical Cyclone Advisory Centre	ناوهندی به پیراگه یاندنی زریانه که مه ریه کان	تیبینی : سه رنجی TC بده	المركز المتخصص بالإبلاغ عن العواصف الإستوائية	ICAO
TCAS	Traffic Alert and Collision Avoidance System	سیستمی ناگادار کرن له بوونی جو له یه کی ناسمانی و به رگرتن له پیکدادان	تیبینی : سه رنجی TCAS RA , ACAS بده	نظام التنبيه عن وجود حركة جوية وتجنب التصادم.	Others
TCAS RA	(to be pronounced “TEE-CAS-AR-AY”) Traffic Alert and Collision Avoidance System Resolution Advisory	ناگادار کردن له بوونی جو له یه کی ناسمانی و ناموژگاری کردن تابهت به وه رگرتنی برپار بو به رگرتن له پیکدادان	تیبینی : سه رنجی ACAS بده	التنبيه عن وجود حركة جوية وبيان النصيحة الخاصة بإتخاذ قرار تجنب التصادم.	ICAO
TCH	Threshold Crossing Height	به رزی فرۆکه روخی فرگه وه	تیبینی : سه رنجی THR بده	إرتفاع الطائرة عند عتبة أو بداية المدرج	ICAO
TCU	Towering Cumulus	جوړه هه ورپکه	تیبینی : سه رنجی CU بده	نوع من أنواع غيوم الكيمولس	ICAO
TDO	Tornado	گیزه لۆکه ی هه وایی	جو له یه کی ستونی هه واییه به شیوه یه کی بازنه یی له نیوان رووی زهوی و چینیئک هه ور دروست نه بیت	دوامه هوائية	ICAO
TDZ	Touchdown Zone	ناوچه ی نیشته وه – شوینی پیدادانی تایه ی فرۆکه که به فرگه دا که نه نیشته وه	سه ره تای فرگه یه که نیشته وه ی فرۆکه که له سه ر نه نجام نه دریت	منطقة الهبوط	ICAO
TECR	Technical Reason	هویه کی هونه ری (ته کنیکی)	*****	سبب فني	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
TEL	Telephone	تلهفون – نامیڤری تلهفون	*****	جهاز الهاتف أو التلفون	ICAO
TEMP	Temperature	پلهی گهرمی	*****	درجة الحرارة	Others
TEMPO	Temporary or Temporarily	کاتهکی – تا دهمیک	*****	مؤقت أو وقتي أو الى حين	ICAO
TERPs	Terminal and En-route Procedures	رینماییهکانی تابیهت به ناوچهی نزیکبونسهوهی کوتهایی و رپیرهوی ئاسمانی	ENR , تیبینی : سهرنجی TMA بده	السياقات الخاصة بمنطقة التقرب النهائي و الممر الجوي	Others
TF	Track to Fix	ئاراستهیهک بو خالیئک / جمان بو خالیئک / بهرهوخالیکچون	ئهو ئاراستهیهی که فرۆکهکه بهرهو خالیئک دیاری کراو ئهروات . تیبینی : سهرنجی BRG, HDG, TR بده	الإتجاه الى النقطة	ICAO
TFC	Traffic	جموچوئی فرۆکهکان	*****	حركة الطائرات	ICAO
TFM	Traffic Flow Management	به رپوهبردنی (وروزمی) جموچوئی ئاسمانی	*****	إدارة تدفق الحركة الجوية	Others
TGL	Touch-and-Go Landing	نیشتهوهیهک ، بهرزبونسهوهی بهدوادابیت	فرۆکهکه ئه نیشیتهوه ئینجا ههله ئهسیتهوه بی وهستان لهسهه فرۆکهکه، ئهم جووره فرینه بهکارئه هینریت لهکاتی پرۆسهی تیبستی فرۆکهکه دواى تهواوکردنی چاکسازی ههروهها بو مهبهستی راهینانی فرۆکهوانیش بهکارئه هینریت.	هبوط يتبعه إقلاع	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TGS	Taxiing Guidance System	سیستمی ئاراسته‌ی جموجۆڵ له‌سه‌ر زه‌ویی فرۆکه‌خانه	تایبینه‌ی : سه‌رنجی TAX و TWY بده	نظام التوجيه للحركة على أرض المطار	ICAO
THR	Threshold	که‌نار یان سه‌ره‌تای فرۆکه / رۆخ	*****	عتبة أو بداية المدرج	ICAO
THRL	Threshold Lights	گلوب یان رووناک که‌روه‌ی رۆخ یان سه‌ره‌تای فرۆکه	*****	أضوية عتبة أو بداية المدرج	Others
THRU	Through	له‌میانی – له‌ ناو	*****	خلال	ICAO
THU	Thursday	رۆژی پینج شه‌مه‌مه	*****	يوم الخميس	ICAO
TIBA	Traffic Information Broadcast by Aircraft	زانباری جموجۆلی ئاسمانی که‌ له‌فرۆکه‌که‌وه‌ نێردرابێت	هه‌رکاتیک کابتن جوڵه‌یه‌کی ئاسمانی ببینی‌ت که‌ مه‌ترسی دروست بکات له‌سه‌ر فرۆکه‌که‌ی ئه‌و زانیاریانه‌ ده‌نیری‌ت بو‌ وێستگه‌ی چاودیری ئاسمانی به‌رپرس له‌ ناوچه‌که‌دا.	معلومات حركة جوية مرسله من قبل طائرة	ICAO
TIL	Until	تا – تا ئه‌و کاته‌ی – تا ئه‌و ده‌مه‌ی تاكو یان تاوه‌كو	*****	حتى أو الى حين	ICAO
TIP	Until Past . . . (place)	تا گوزه‌رئه‌کات – یان تئنه‌په‌ریت (شوینیکی دیاریکراو)	*****	حتى عبور أو اجتياز (موقع معين)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TKOF	Take-Off	به‌رزبونه‌وه - فرین - دهرچون - هه‌ئسان	واتا به‌رزبونه‌وهی فرۆکه‌که له فرۆکه‌خانه‌که‌وه	إقلاع	ICAO
TL . . .	Till (followed by time by which weather change is forecast to end)	تا ئه‌و کاته‌ی (له دوایه‌وه ئه‌و کاته دیت که تیدا بارودوخیکی که‌شناسی تیا کوتایی دیت که‌پیش وه‌خت پیشبینی گراوه)	*****	حتى أو الی حین (متبوعه بالزمان الذي يتوقع به إنتهاء الحالة الجوية التي سبق التنبؤ بها)	ICAO
TLOF	Touchdown and Lift-Off Area	ناوچه‌ی نیشته‌وه و به‌رزبونه‌وهی فرۆکه هه‌لی کوپته‌ره‌کان	*****	منطقة هبوط وإقلاع طائرات الهليكوبتر	ICAO
TMA	Terminal Control Area	ناوچه‌ی چاودیری کوتایی	به‌شیک له کایه‌یی ناسمانی فرۆکه‌خانه‌یه که فرۆکه‌که لیه‌وه ده‌ست نه‌کات به پرۆسه‌ی نزیك بونه‌وه بو نیشته‌وه	منطقة المراقبة النهائية	ICAO
TN . . .	Minimum Temperature (followed by figures in TAF)	نزمترین پله‌ی گهرمی (له‌دوایه‌وه ژماره‌یه‌ک دیت که نزمترین پله‌ی گهرمی چاوه‌روانکراوی فرۆکه‌خانه‌که دیاری نه‌کات)	METAR and تیبینی: سه‌رنجی TAF به‌	درجة الحرارة الصغرى (متبوعه بأرقام تبين درجة الحرارة الصغرى المتنبأ بها في المطار)	ICAO
TNA	Turn Altitude	به‌رزبی پیوراو له رووی ده‌ریاوه کاتی پیچکردنه‌وه یان خولانه‌وه	تیبینی: سه‌رنجی ALT, PTN به‌	الإرتفاع مقاس من مستوى سطح البحر عند الإستدارة	ICAO
TNH	Turn Height	به‌رزبی پیوراو له رووی زه‌ویه‌وه کاتی پیچکردنه‌وه یان خولانه‌وه	تیبینی: سه‌رنجی HGT, PTN به‌	الإرتفاع مقاس من مستوى سطح الأرض عند الإستدارة	ICAO
TO . . .	To . . . (place)	بو (شوین)	*****	الی (موقع أو مكان)	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TOC	Top of Climb	بلندترین بهرزی داواگراو (ویستراوه)	*****	أعلى ارتفاع مطلوب	ICAO
TODA	Take-Off Distance Available	ماوهی بهردهست بو فرین	یهکسانه به دریزی فرکه یان بهشیکی لهگه لهوه ماوهیهی که خالیه له بهر بهستی زه مینی له کوتایی فرکه وه به کاریت بو فرین	المسافة المتوفرة للإقلاع	ICAO
TODAH	Take-Off Distance Available, Helicopter	ماوهی بهردهست بو فرینی ههلی کوپتەر	فرۆکه ی ههلی کوپتەر پیویستی به فرکه نیه بو فرین به لام پیویستی به شوینیکی نامادهگراو ههیه بو نیشتهوه و فرین (بهرزبونهوه و دابهزین)	المسافة المتوفرة لإقلاع طائرات الهليكوبتر	ICAO
TOP	Cloud Top	ترۆپکی (لوتکه) ههوره که - پشتی ههوره که - نهو دیوهه وره که	بهرزترین بهرزی ههور	قمة الغيوم	ICAO
TORA	Take-Off Run Available	ماوهی بهردهست بو خلبونهوه	یهکسانه به دریزی فرکه یان بهشیکی که باش بییت (بگونجیت) بو به کارینان	المسافة المتوفرة للتدحرج	ICAO
TOX	Toxic	ژههر / کوشنده	مادهیهکی ژههر / کوشنده	سام	ICAO
TP	Turning Point	خالی خولانهوه - پیچ کردنهوه	*****	نقطة الإستدارة	ICAO
TPDR	Transponder	سیستمی SSR ی که دا نراوه له سهر فرۆکه که	PSR , تییبینی : سهرنجی SSR بده	منظومة الـSSR المحمولة على متن الطائرة	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanation / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
TR	Track	ریگا - ئاراسته	مه به ست ئاراسته ی راسته قینه ی فرۆکه که یه له سه ه روی موگناتیس یه وه ئه م ده سته واژه یه جیاوازی هه یه له گه ن HDG که مه به ست له ئاراسته ی میلی دریژی فرۆکه که یه و TR ئاراسته ی راسته قینه ی فرۆکه که یه تیبینی : سه رنجی , BRG Hdg بده	طریق أو إتجاه	ICAO
TRA	Temporary Reserved Airspace	گوشادی (کایه ی) ئاسمانی (سنوردارکراوی) دیاریکراوی کاتی	به واتا ئه و کایه یه ی که ناوی هینراوه به شیوه یه کی کاتی به کارناهیتریت	فضاء جوي محجوز بشكل مؤقت	ICAO
TRANS	Transmits or Transmitter	ئه ی نیتریت - په خشی ئه گات - ئامیری نیردر یان ئامیری په خشی کردن	له په یوه ندی یه رادیوی و داتایه کان دا به کارئه هیتریت	یرسل أو یبث أو جهاز إرسال أو جهاز بث	ICAO
TREND	Trend Forecast	پیشبینی به وه ی که رووئهدات - چاوه روان ئه کریت	مه به ست پیش بینی که ش ناسیه به وه ی که رووئهدات له گورانکاری له بارودۆخی که ش و هه وا	التنبؤ بما يمكن أن يحصل	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TRL	Transition Level	به‌رزى گۆردران / گۆرین	ئەو بەرزىيەى كە تىیدا يان لەو بەرزتر پىويستە بەرزى فرۆكەكە لە ئاستى رووى دەرياوه بپيوريت بە بەكارهينانى هەواپەستان پىوانەى 1013.2 Hpa . تییینی : ســـــــــــــــــ ALT,FL,HGT,LVL ,TA بدە	ارتفاع التحول	ICAO
TS	Thunderstorm (in aerodrome reports and forecasts, TS used alone means thunder heard but no precipitation at the aerodrome)	زریان و رەهیلە (لە راپۆرت و پیشبینیەکانی كەشناسیدا مەبەست گۆئى لى بونە لە هەورە تریشقە بپوونى باران)	*****	عاصفة رعدية (في تقارير وتنبؤات الأنواء الجوية يقصد بها سماع رعد ولكن دون وجود تأثيرات له في المطار)	ICAO
TS . . .	Thunderstorm (followed by RA = rain, SN = snow, PL = ice pellets, GR = hail, GS = small hail and/or snow pellets or combinations thereof, e.g.TSRASN = thunderstorm with rain and snow)	زریان و رەهیلە (بەبارانەوه يان بەفر يان وردە سەهۆل يان تەرزە يان پروشەى بەفر يان تیکەلە هەبیت ، TSRASN مانای زریانیک لەگەڵیدا هەورە تریشقە و باران و بەفربیت)	*****	عاصفة رعدية (مصحوبة بمطر أو ثلج أو كرات جليدية أو حالوب أو كرات جليدية صغيرة أو مزيج من ذلك. مثال TSRASN تعني عاصفة رعدية مصحوبة بمطر و جليد.	ICAO
TT	Teletypewriter	تیشکنوس	*****	طابعة مبرقة	ICAO
TUE	Tuesday	رۆژى سێشەممە	*****	يوم الثلاثاء	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	Explanatio / روونکردنهوه	Meaning in Arabic	References
TURB	Turbulence	گیژوان - كه وه پوژ - توؤزو هه وه گرمه	بو بارودوؤخی كه شناسی به كارنه هیئریت	إضطرابات أو هیجان	ICAO
T-VASIS	(to be pronounced “TEE-VASIS”) T visual approach slope indicator system (to be pronounced “TEE-VASIS”) T Visual Approach Slope Indicator System	سیستمی به چاو بینین بو دیاری کردنی خواربونه وه له قوئاغی نزیك بونه وه له جوړی - T -	سیستمی روؤشن كه ره وه یه تیشك په خش نه گات به ناراسته ی ناوچه ی نزیك بونه وه ی كوٹایی فرگه به گوؤشه یه كه یه كسانه به وگوؤشه یه ی كه سیستمی GP سگنال په خش نه گات و یارمه تی فرؤكه وان نه دات به چاو دنیا بیئت له وه ی كه گوؤشه ی خواربونه وه ی فرؤكه كه ی دروسته و نیشتنه وه یه کی سه لامه تی دابین نه گات ، نه م سیستمه ئیستا گوؤدراوه به سیستمی PAPI تیبینی : سه رنجی GP , PAPI بده	النظام البصري لتحديد الإنحدار خلال مرحلة التقرب من النوع T	ICAO
TVOR	Terminal VOR	سیستمی روؤنه VOR ی تایبته به ناوچه ی چاو دیری كوٹایی	تیبینی : سه رنجی TMA و VOR بده		ICAO
TWR	Aerodrome Control Tower or Aerodrome Control	كه لوی چاو دیری فرؤكه خانه - چاو دیری كردنی فرؤكه خانه	*****	برج مراقبة المطار	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
TWY	Taxiway	تاكسى وهى - رارهوى هيپورى - خل بونهوه	ئهو رارهوى فرگه و پاركى وهستانى فرۆكه خانه به يهك ئه به ستته وه	ممر الزوفان	ICAO
TX . . .	Maximum Temperature (followed by figures in TAF)	به رزترين پلهى گه رما (له دوايه وه ژماره بيت له ميانى بلاوكراوهى (TAF	تېيىنى : سه رنجى TAF بده	أعلى درجة حرارة (متبوعه بأرقام ضمن نشرة الـ TAF	ICAO
TXT	Text (when the abbreviation is used to request a repetition, the question mark (IMI) precedes the abbreviation , e.g. IMI TXT)	دهق ، ناوه رۆك ، ته نهز (له به كارهيئانى ئهم دهسته واژه به بو دوباره كرده وهى ناوه رۆك يان ته نهز پيويسته له پيشه وه بنوسريت	*****	محتوى أو مضمون (في حالة استخدام هذا المصطلح لطلب إعادة محتوى أو مضمون رسالة يجب أن يكون مسبق بعلامة IMI استفهام	ICAO
TYP	Type of Aircraft	جورى فرۆكه	*****	نوع الطائرة	ICAO
TYPH	Typhoon	زريانيكى كه مه رهى - زريانيك له ناوچهى كه مه رهى زهوى	*****	إعصار إستوائي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
U	Upward (tendency in RVR during previous 10 minutes)	زۆرئەبیّت - زیادئەبیّت (ئاماژەیه بوۆ زیاد بونی RVR له ده خولهکی پیشیدا)	تییینی : سەرنجی RVR بده	يزداد (تشير الى زيادة الـ RVR خلال العشرة دقائق السابقة)	ICAO
UA	Unmanned Aircraft	فرۆكەیهك یان گالیسكەیهكی ههواپی بی سەرنشینە یان (فرانەك)	تییینی : سەرنجی ACFT بده	مركبة هوائية غير مأهولة أو مسيرة	ICAO
UAB . . .	Until Advised By . . .	تا پیت رائهگهیهنریت (ئەوتریت) له لایهەن یان پیت رائهگهیهنریت له لایهەن .	*****	الى أن يتم إخبارك من قبل	ICAO
UAC	Upper Area Control Centre	مهلبهندی چاودیری ناوچهی بوۆ گوشادی (کایهی) ژوروو	تییینی : سەرنجی ACC بده	مركز مراقبة المنطقة للفضاء الجوي العلوي	ICAO
UAR	Upper Air Route	رپرهوی ئاسمانی ژوروو	*****	ممر جوي علوي	ICAO
UAS	Unmanned Aircraft System	سیستمی گالیسكە بی سەرنشینەکان یان فرانەك	تییینی : سەرنجی UA	النظام الخاص بالمركبات الهوائية غير المأهولة أو المسيرة	ICAO
UDF	Ultra High Frequency Direction-Finding Station	ویستگهی ئاراسته دۆزی شه پوله له ره له ره بهرزه کان	تییینی : سەرنجی DF بده	محطة موجد الإتجاه ذات التردد الفائق	ICAO
UFN	Until Further Notice	تا کاتیکی تر - تا راکه یان دراویکی تر	*****	حتى إشعار آخر	ICAO
UFO	Unidentified Flying Object	شتیک یان نامانجیکي فرپوی نهزانراو / نهناسراو	*****	هدف طائر غير معروف	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكر دنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
UHDT	Unable Higher Due Traffic	بهرييهكى بئندتر پهسهند ناكريټ ، بههوى بـوونى جموجوټى ئاسمانيهوه	ئهم دهستهواژهيه لهلايهن چاودپىرى ئاسمانيهوه بهكارئيهيټريټ كاتيټك فرۆكهيهك داواى بهرييهكى زياد لهو بهرييه ئهكات بو ههنگهپان و لهو كاتهدا لهو بهرييهدا جموجوټى ئاسمانى ههيه بوئه ئهوه بهرييهى داواكراوه پهسهندنالكريټ	غير ممكن الموافقة على ارتفاع أعلى بسبب وجود حركة جوية	ICAO
UHF	Ultra High Frequency [300 to 3 000 MHz]	بهريټرين شهپول (٣٠٠ بو ٣٠٠٠ ميگاهيرتز)	HF ، VHF سهرنجى : تيبينى : بده	موجة فائقة التردد (من ٣٠٠ الى ٣٠٠٠ ميگاهيرتز)	ICAO
UIC	Upper Information Centre	ناوهندي بهريټرين زانيارى / ناوهندي زانيارىهكانى بهريټرى (سهره)	بهشيټكه له ويستگهكانى چاودپىرى جموجوټى ئاسمانى كه زانيارى دهبارهى فرۆكهكان له بهرييه زور بهريهكاندا ئهفرن دهيات كه پيش وهخت ديارى كراون . تيبينى : سهرنجى FIS ، FIC بده	مركز المعلومات العلوي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
UIR	Upper Flight Information Region	ناوچهی زانیارییه‌گانی فرینی ژوروو	له ههر ولاتیکی ئەندامی ICAO ناوچه‌یه‌کی فرین هه‌یه (FIR) به‌پررس‌یاریتی به‌پۆه‌بردنی جموج‌ۆلی ناسمانی له ئەستۆئه‌گریت). بۆ ئەو ناوچه (FIR) زۆر قه‌ره‌بالغانه دوو به‌شی هه‌یه ناوچه‌ی فرینی نزم و فرینی به‌رز. تیبینی : سه‌رنجی FIR بده	إقليم معلومات الطيران العلوي	ICAO
ULR	Ultra Long Range	مه‌ودا یا ماوه‌یه‌کی زۆر دور	*****	مدى أو مسافة بعيدة جدا	ICAO
UNA	Unable	ناکریت - نابیت - ناتوانریت	*****	غير ممكن أو لا يمكن	ICAO
UNAP	Unable to Approve	ناتوانریت په‌سه‌ندبکریت	*****	لا يمكن الموافقة	ICAO
UNVBL	Unavailable	نیه - به‌رده‌ست نییه	*****	غير متوفر	Others
UNL	Unlimited	بیسنور - کراوه - والایه	واته هه‌یج سنوریکى نییه - والایه	غير محدود	ICAO
UNREL	Unreliable	شیاو - ته‌ماوی - ئالۆز	تایبه‌ت به‌ په‌یوه‌ندیه‌ ده‌نگیه‌گان کاتیك ناتوانریت نامه‌گان یان په‌یامه‌گان به‌ روونی وه‌ر بگیریت	مشوش أو غير واضح	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
UP	Unidentified Precipitation (used in automated METAR/SPECI)	(نیشته) – نیشتهوه نهزانراوهکان) له کاتی دهرکردنی METAR/SPECI به بهکارهینانی که به ئامیر و سیستی نوویی که شناسی ئاماده (بکریت)	METAR , تیبینی : سهرنجی SPECI بده	ترسبات غیر معروفة (یستخدام عنــد إصــدار METAR/SPECI یاستخدام أجهزة أو منظومات أنواء جویة حدیثة)	ICAO
U/S	Unserviceable	پهککهوته – له کارکهوتوووه - وهستاوه	*****	عاطل أو لا یعمل	ICAO
UTA	Upper Control Area	ناوچهی چاودییری ژوروو	تیبینی : سهرنجی CTA بده	منطقة المراقبة العلویة	ICAO
UTC	Coordinated Universal Time	کاتی جیهانی ریخراو (ریخته)	له فرۆکهوانی شارستانی دا کاتی ئاسایی بهکارناهینریت و کاتی جیهانی ریختهیی بهکارئههینریت بو نمونه له عیراق کاتی جیهانی ریختهیی سئکات ژمیر له دواتره له کاتی ئاسایی	الوقت العالمی المنسق	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
V	Velocity	تیژی - خیرایی ئاراستهیی	به واتا خیرایی فرۆکه که به ئاراستهییکی دیاریکراو - زانراو	السرعة الإتجاهية	Others
V1	Take-Off Decision Speed	خیرایی بریاری دهرچوونی بهرزبونهوه	ئهو خیراییهیی که تیایدا کابتنی فرۆکه که بریاری بهرزبونهوه ئهدات	سرعة قرار الإقلاع	Others
V2	Take-off Safety Speed (Applicable to Larger Multi-engine Aircraft)	خیرایی سهلامهتی بهرزبونهوهی (بو فرۆکه فرهبزوین هرهکان بهکارنه هیئریت)	*****	سرعة سلامة الإقلاع (تستخدم هذه السرعة للطائرات متعددة المحرك)	Others
... V ...	Variations from the mean wind direction (preceded and followed by figures in METAR/SPECI, e.g. 350V070)	گورانکاری ئاراستهیی با (له دوایهوه یان له پیشهوه ژمارهیهک دیت ئهو کاتهی راپوورتی که شناسی METAR/SPECI دهرته چیت وهک بلیت ئاراستهیی با له ۲۵۰ ئه گوریت بو ۰۷۰)	METAR , تییبینی : سهرنجی SPECI بده	التغير في اتجاه الرياح (مسبوقة ومتبوعة بأرقام عند إصدار ال مثال ذلك إتجاه METAR/SPECI الرياح ۲۵۰ يتغير الى ۰۷۰)	ICAO
VA	Heading to an Altitude	به رهو بهرزیهک	به واتا فرۆکه یهک هه ئه گهریت به رهو بهرزیهکی مه بهست تییبینی : سهرنجی ALT بده	متجه الى الإرتفاع	ICAO
VA	Volcanic ash	خۆله میشی گرکان - توژی گرکان	*****	رماد بركاني	ICAO
VAAC	Volcanic Ash Advisory Centre	سهنته ری رینمایي خۆله میشی گرکان	مه لبه ندی تایبهت به رانمایي راسپارده سه بارهت به بوونی توژی بوورکانی	مركز الإرشاد عن الرماد البركاني	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
VAC . . .	Visual Approach Chart (followed by name/title)	نه خشه ی (بینینه) بینۆکه نزیك بوونهوه (له دوایهوه ناو یان نیشانی نه خشه که بیئت)	*****	خارطة التقرب البصري) متبوعة باسم أو عنوان (الخارطة)	ICAO
VAL	In Valleys	له دۆله کاندایا – له نشیویدا	*****	في الوديان	ICAO
VAN	Runway Control Van	گالیسکه یان ئۆتۆمبیلی تایبهت به چاودیری دروستی فرگه (دۆخی فرگه) (دۆخ پیوی فرگه)	*****	العربة أو المركبة المتخصصة بمراقبة صلاحية المدرج	ICAO
VAR	Magnetic Variation	گۆرپانکاری موگناتیسی	مه به ست جیاوازی ئاراستهیه له نیوان سهروی موگناتیس و سهروی راسته قینه	التغير المغناطيسي	ICAO
VASIS	Visual Approach Slope Indicator Systems (see the photo in the annex)	سیستمی بینین بو دیاریکردنی (لاربونهوه) خواربونهوه له نزیکبونهوه دا	سیستمی بینینه به چاو له ژمارهیهك رووناکه رهوه پیک دیت به رهوشی زۆر بهرز یارمهتی فرۆکه وان نه دات که دنیا بیئت له دروستی خواربونهوه که کاتی نیشتنهوه	النظام البصري لتحديد إنحدار التقرب	ICAO
VCS	Voice Communications System	سیستمی په یوه ندییه دهنگیه کان	*****	نظام الإتصالات الصوتية	Others
VCY	Vicinity	نزیك – تهك – ته نیشیت – شوینیکی ته نیشیت	بو ناوچهیهکی نزیك یان دراوسی فرۆکه خانه به کارته هیتریت	قرب أو جوار أو منطقة مجاورة	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا بە كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
VDF	Very High Frequency Direction-Finding Station	ويستگه يهك بو دوزينهوهى ناراسته شپوله لهره زوربهرزهدكان	تېبىنى: سهرنجى DF بده	محطة ايجاد الاتجاه ذات التردد العالي جدا	ICAO
VER	Vertical	استونى	*****	عمودي	ICAO
VF	Voice Frequency	شپولى دهنگى دهنگه شپول	شپوليك بو پهيوهندي يه دهنگى يهكان بهكارئههينرئيت	موجة صوتية	Others
VFR	Visual Flight Rules	بئهماكانى بينوگه (بينين) فرينهوانى/ فرؤكهوانى (سهرکردن)	مههست پشت بهستنى فرؤكهوانه بهچاوى بو نهنجام دانى گهشتهكهى تېبىنى : سهرنجى IFR بده	قواعد الطيران البصري	ICAO
VHF	Very High Frequency [30 to 300 MHz]	شپولى لهره زور بهرز (له ۳۰ تا ۳۰۰ ميگاهيرتز)	تېبىنى : سهرنجى HF , UHF , VLF بده	موجة ذات تردد عالي جدا (من ۳۰ الى ۳۰۰ ميگاهيرتز)	ICAO
VIP	Very Important Person	كهسايهتتى گرنگ - شكودار	له فرؤكهوانى شارستانيدا بهكارئههينرئيت بو نهو كهسايهتيانهى پيگهى بهرپرسياريان بهرز له دهولتهدا وهك سهرؤك كؤمار و سهرؤك وهزيران و وهزيرهكان	شخص على درجة كبيرة من الأهمية	ICAO
VIS	Visibility	مهوداى بينين - جهند بينين	*****	مدى الرؤيا	ICAO
VLF	Very Low Frequency [3 to 30 kHz]	شپولى لهره زورنزم (له ۳ تا ۳۰ كيلوهرتز)	*****	موجة ذات تردد واطيء جدا (من ۳ الى ۳۰ كيلوهرتز)	ICAO
VLR	Very Long Range	ماوهيهكى زور دوور - مهودايهكى زور دوور	*****	مدى بعيد جدا أو مسافة بعيدة جدا	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	Explanation / رoonکردنهوه	Meaning in Arabic	References
VMC	Visual Meteorological Conditions	بينۆكه بارودۆخى كهشناسى / دۆخى كهشناسى بينراو / رون	لهو بارودۆخه دا فرۆكه وان چاوى به كارئه هينيت بو بينينى ديارده كان له كاتى گه شته كه دا . تييينى : سه رنجى IMC , VFR بده	ظروف جوية بصرية	ICAO
VNAV	(to be pronounced “VEE-NAV”) Vertical Navigation	ستونه فرينه وانى / فرشينى ستونى	مه به ست فرينى فرۆكه كه يه بو دابه زين و بو هه لگه پان (نيشتنه وه و فرين)	الملاحه العمودية	ICAO
VOLMET	Meteorological Information for Aircraft in Flight	زانياريه كه شناسيه كانى فرۆكه له كاتى گه شته كه يدا	*****	معلومات الأنواء الجوية للطائرة أثناء رحلتها	ICAO
VOR	VHF Omnidirectional Radio Range	رۆژنه (سيستمى راديو ييه به هه موولا يه كدا شه پۆلى له ره زۆر به رز په خش ئەكات)	سيستمى زه مينى يه ۳۶۰ تيشك په خش ئەكات بو كايه ي ناسمانى و ئهو په خشانه له سيستمى ناو فرۆكه كه وه رئه گيريت و فرۆكه وان ئه توانيت ئاراسته ي فرۆكه كه ي بزانييت به وردى	منظومة راديوية تبث بجميع الاتجاهات باستخدام الموجات ذات التردد العالي جدا وعادة ما تسمى بالمنارة اللاسلكية	ICAO
VORTAC	VOR and TACAN Combination	ئامپريكى (فرۆكه وانى) فرينه وان ييه له هه ردوو VOR و TACAN ناويته بوون	TACAN , تييينى : سه رنجى VOR بده	جهاز ملاحي يتضمن VOR و TACAN	ICAO
VOT	VOR Airborne Equipment Test Facility	ئامپرازيك كه له سه ر فرۆكه كه به سترابيت بو چيكي VOR	تييينى : سه رنجى VOR بده	وسيلة فحص منظومة الـ VOR المنصوبة في الطائرة	ICAO
VPA	Vertical Path Angle	گۆشه ي به رزبونه وه يان لاربونه وه	واته ئهو گۆشه يه كه فرۆكه كه پيى سه ر نه كه وي ت يان خوار ئهبه يته وه	زاوية المسار العمودي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
VPT	Visual Manoeuvre with Prescribed Track	بينۆكگه‌ى چاواگيئرانىك به ئاراسته‌تیه‌كى ديارىكراودا / چاواگيئرانىك به ناراسته‌تیه‌كى ديارى كراو	مه‌به‌ست له‌وه‌یه فرۆكه‌وان به‌چاوا سه‌يرىكات به ئاراسته‌تیه‌كى ديارى كراو	مناورة بصرية باتجاه معين	ICAO
VRB	Variable	گۆردراو يان گۆرۆك / ده‌كرىت بگۆردرىت	*****	متغير أو قابل للتغير	ICAO
VSA	By Visual Reference to the Ground	به‌رپىگه‌ى بينۆكى پشت به‌زه‌وى به‌ستو	بينىنى ديارده‌كانى زه‌مىنى به‌چاوا	بالطريقة البصرية إستنادا الى الأرض	ICAO
VSP	Vertical Speed	خپرايى ستونى ستونه خپرايى / خپرايى به‌رزبونه‌وه	تپكرائى هه‌لگه‌ران يان به‌رزبونه‌وه فرۆكه‌كه يان تپكرائى نزم بونه‌وه	السرعة العمودية	ICAO
VTF	Vector To Final	پوكردنه هيلى نزيكبونه‌وه كۆتايى / به ئاراسته‌ى هيلى نزيك بونه‌وه كۆتايى	هيلى نزيك بونه‌وه كۆتايى نه‌وه هيله‌يه كه له ناوه‌راستى فرگه‌وه درىژنه‌بپته‌وه و درىژبۆته‌وه بۆ كايه‌ى ئاسمانى، ئهم ده‌سته‌واژه‌يه له كاتى به‌كاره‌ينانى راداردا به‌كارئه‌هينرىت بۆ ناراستكردى فرۆكه‌كان	التوجيه نحو خط التقرب النهائي	ICAO
VTOL	Vertical Take-Off and Landing	به‌رز و نزمبونه‌وه ستونى / به‌رزبونه‌وه و نزم بونه‌وه ستونى	هه‌ندىك فرۆكه‌ى سه‌ربازى و فرۆكه‌ى هه‌لى كۆپته‌ره‌كان ده‌توانن به‌ستونى به‌رزبونه‌وه و بنيشينه‌وه	الإقلاع والهبوط العمودي	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
VV . . .	Vertical Visibility (followed by figures in METAR/SPECI and TAF)	مهوداى بينينى ستونى - بينين بو سهروهه (لهداويهوه ژماره بييت لهدوو تويي بلاوكراوهى (METAR/SPECI , TAF	چهندهى بينين (مهوداى بينين)له فرۆكهوانى شارستانيدا دوو جوړه : ۱. بينينى ناسويى - به مانا چهندهى بينين لهسهه دريژكراوهى ناسويى. ۲. بينينى ستونى (بينين بو سهروهه) - چهندهى بينين لهسهه دريژكراوهى ستونى . تيبينى : سهرنجى , SPECI , METAR TAF به ده	مدى الرؤيا العمودي (يكون متبوع بأرقام ضمن نشرات ال METAR/SPECI , TAF	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
W	West	خۆراوا - خۆرنشین	*****	الغرب أي جهة الغرب	ICAO
W	White	پهنگی سپی - چهرموو	*****	اللون الأبيض	ICAO
WAAS	Wide Area Augmentation System	سیستمی بههیزکردنی ناوجهیهکی فراوان	سیستمی تازه (FAA) په‌ره‌ی پێداوه بو بههیزکردنی سیستمی تایبەت به دیاری کردنی پێگه (GPS) بو زیاد کردنی ووردی و بههیزی و بهه‌رده‌وامی کارکردنی سیستمه‌که . تیبینی : سه‌رنجی GPS بده	نظام التعزیز لمنطقة واسعة	ICAO
WAC. . .	World Aeronautical Chart — ICAO 1:1 000 000 (followed by name/title)	نه‌خشه‌ی فرۆکه‌وانی جیهانی ریکخراوی فرینه‌وانی شارستانی نیوده‌ولته‌ی ۱ بو ۱۰۰۰۰۰ (له‌ دوایه‌وه‌ ناو و نیشان بێت)	*****	خارطة الطيران العالمية — منظمة الطيران المدني الدولي ۱ الى ۱۰۰۰۰۰ (متبوعة باسمها وعنوانها)	ICAO
W AFC	World Area Forecast Centre	ناوه‌ندی پیشبینی جیهانی	مه‌ل‌به‌ندیکی تایبەت به پیش بینی بارودۆخی که‌ش ناسی له‌سه‌ر ئاستی جیهان	مركز التنبؤ العالمي	ICAO
WAFS	World Area Forecast System	سیستمی پیشبینی جیهانی	*****	نظام التنبؤ العالمي	Others
WB	Westbound	پویکردۆته‌ خۆراوا	مه‌به‌ست له‌وه‌یه‌ فرۆکه‌که‌ به‌ره‌و رۆژئاوا ئاراسته‌ی گرتوه‌وه	متجه غربا	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
WBAR	Wing Bar Lights	رووناك كهروهه لهسهه شيوهه باال (گلۆپى باشيوهه)	ئهم جوړه گلۆپانه لهسهه شيوههك دائهه نرتهه كه ئامازهبتهه بو كوتايى فرگه	أضوية على شكل جناح	ICAO
WDI	Wind Direction Indicator	میل ئاراستهه با - میلی بارهه/ نیشاندههه ئاراستهه با	له فرۆكههوانى شارستهه تانیدا پيوستهه بههونى سیهستهه تمیک ئهكاته له ناو قولهه چاودیریدا دابنههتهه كه ئاراستهه و خیرایی با نیشان بدات	مؤشر إتجاه الريح	ICAO
WDSPR	Widespread	بلاو یان فرهه بلاو/ پههersh / گههوال گههوال	*****	منتشر أو واسع الإنتشار	ICAO
WED	Wednesday	رۆژى چوارشهه ممه	*****	يوم الأربعاء	ICAO
WEF	With Effect From or Effective From	کارایه له - کارا له	بهه مانا دهستهه بکریتهه بهه جبههه چیکردن له رۆژى یان کاتى دیاریکراو له پهه یامهه کهدا	نافذ المفعول من أو نافذ من	ICAO
WGS-84	World Geodetic System — 1984	سیستهه جیویدیسی جیهانیی سالی ۱۹۸۴	سهه سالی ۱۹۸۴ سیهستهه تمیک هاتهه کایههوه بو دیاری کردنی (تان و بو) پیگهه کان لهسهه رگۆی زهوی پشت بهستهه بهه چههقی گۆی زهوی بو نهه دیاری کردنه	النظام الجيوديسي العالمي لعام ۱۹۸۴	ICAO
WI	Within	لهه گههه - تههیدا	*****	ضمن أو مع	ICAO
WID	Width or Wide	پانى یان پان	*****	عرض أو عريض	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
WIE	With Immediate Effect or Effective Immediately	یه کسه ر جیبه جی بکریت - ههر نیستا بکریت	*****	ینفذ فورا أو نافذ من الآن	ICAO
WILCO	Will Comply	جیبه جی نه کریت - پابه ندنه بیه - پهیرهوی نه که م	*****	سألتزم أو سيتم الإلتزام أو التنفيذ	ICAO
WIND	Wind	با - باکان	*****	الرياح أو الرياح	ICAO
WIP	Work In Progress	کاره که به رده وامه - کاره که ده گه ری	*****	جاري العمل أو العمل مستمر	ICAO
WKN	Weaken or Weakening	لاوازی نه کات - لاوازی نه بییت	*****	يضعف أو يجعله ضعيفا	ICAO
WMO	World Meteorological Organisation	ریکخراوی که شناسی جیهانی	*****	منظمة الأنواء الجوية العالمية	Others
WNW	West-North-West	خۆر - باکور - خۆر ناوا	*****	غرب - شمال - غرب	ICAO
WO	Without	به بی - به دهر	*****	بدون	ICAO
WPT	Way-Point	خالی ری	له فرۆکه وانی شارستانیدا	نقطة طريق	ICAO
WRNG	Warning	وریا کردنه وه - راجله کاندن	به کار نه هینریت بو وریا کردنه وه له خرابی بارودوخی که ش و ههوا	تحذير	ICAO
WS	Wind Shear	با ی ئاراسته بر - بره با - لا با	با یه که له سه ر شیوه ی که وان که وان (پنجاپو پیچی ستونی) ده بیته هو ی گو پینی له نا کاوی فشاری ههوا	الرياح القاصة	ICAO
WSPD	Wind Speed	خیرایی با	تیبینی : سه رنجی WDI بده	سرعة الرياح	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردی	روونکردنهوه / Explanation	Meaning in Arabic	References
WSW	West-South-West	خۆرئاوا – باشور – خۆر ئاوا	*****	غرب – جنوب – غرب	ICAO
WT	Weight	كیش	*****	وزن	ICAO
WTSPT	Waterspout	ستونیک له ئاو	*****	عمود من الماء	ICAO
WTR	Water on Runway	ئاو له سهەر فرێگه	*****	ماء على المدرج	Others
WX	Weather	بارودۆخی كهش و ههوا	*****	الحالة الجوية	ICAO
WXR	Weather Radar	پاداری كهش و ههوا	*****	رادار الأحوال الجوية	Others

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكر دنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
X	Cross	ئەى برېت	بو برېنى بەرزىيەكى زانراو بەكارئەهېنرېت	يستخدم هذا المصطلح في الطيران المدني للتعبير عن قطع ارتفاع معين	ICAO
XBAR	Crossbar (of approach lighting system)	هېلى يەكتېرېر (بۇسىستىمى روناك كەرەوھى ناوچەى نزيكبونەوھ)	هەموو فرگەيەك سىستېمىكى رووناك كەرەوھى ھەيە بو پرۇسەى نزيك بونەوھ لە فرگەكەى كە لە ھيلىكى راست لە گلوپ پىك ھاتووھ لەگەل چەند بالىك بەگلوپ ستونى لەسەر ھيلى راستەكە	لكل مدرج هناك منظومة إنارة خاصة بعمليات تقرب الطائرة للهبوط على ذلك المدرج حيث تتكون هذه المنظومة من أضوية على امتداد المدرج وخطوط أضوية قاطعة لها.	ICAO
XNG	Crossing	لە دوخى برېندا	تېبىنى : سەرنجى X بەدە	ملاحظة: أنظر المصطلح X	ICAO
XS	Atmospherics	دياردەى كەشناسىي كارەبايى	ئەم دياردانە دەبىتە ھۆى تىكدان لەسەر ئاميرەكانى پەيوەندى	يؤدي هذا النوع من الظواهر الجوية الى حصول تشويش في أجهزة الإتصالات.	ICAO

Abbreviation	Meaning in English	مانا به كوردى	روونكردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
Y	Yellow	رهنكى زهره	*****	اللون الأصفر	ICAO
YR	Your	بوتۆ - تايبهت به تۆ - هى تۆ	*****	لك أو يخصك	ICAO

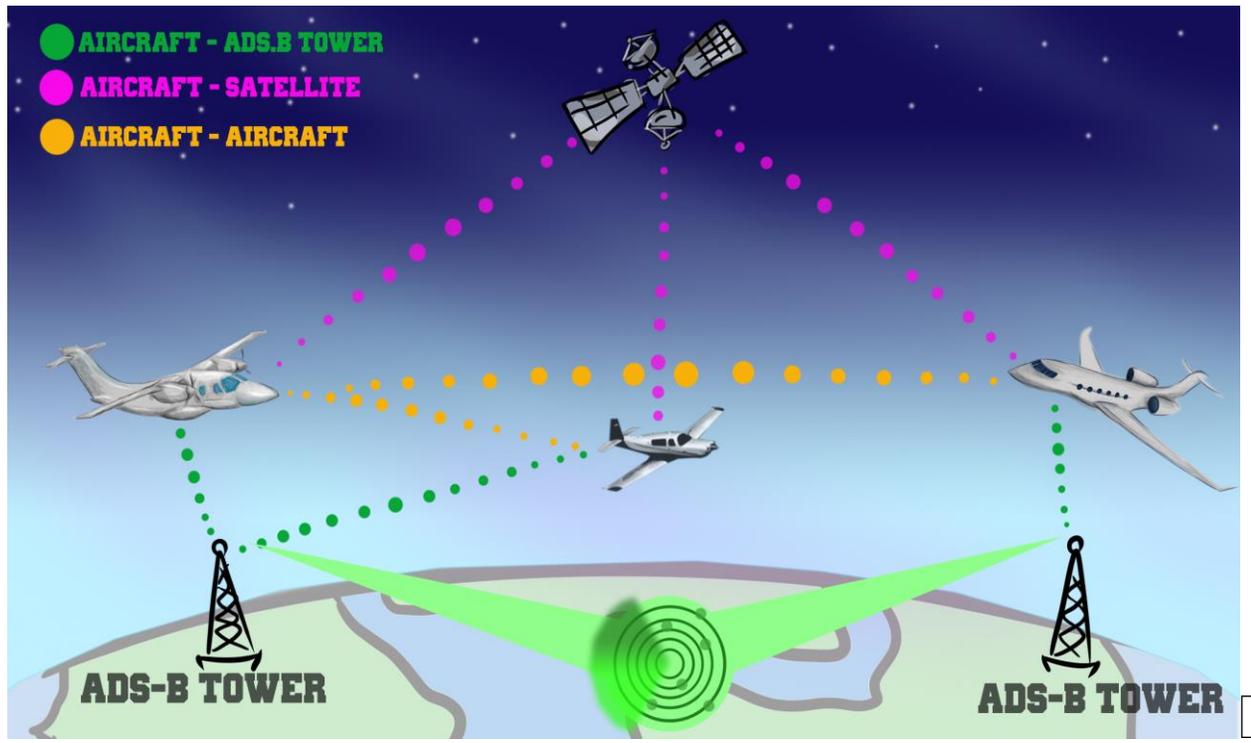
Abbreviation	Meaning in English	مانا به کوردی	روونکردنه وه / Explanation	Meaning in Arabic	References
Z	Coordinated Universal Time (in meteorological messages)	کاتی جیهانی ریکخراوی (ریخته) (له پورتی که شناسایدا به کارنه هینریت)	تیبینی : سه رنجی UTC بده	الوقت العالمی المنسق (یتخدم فی تقاریر الأنواء الجوية)	ICAO
ZFW	Zero Fuel Weight	کیش بی سوتهمه نی (له خالی سفردا)	به مانا فرۆکه که هیچ سوتهمه نی تیدانییه	وزن الوقود صفر	Othrs

ACAS II

ADF

ADS_B

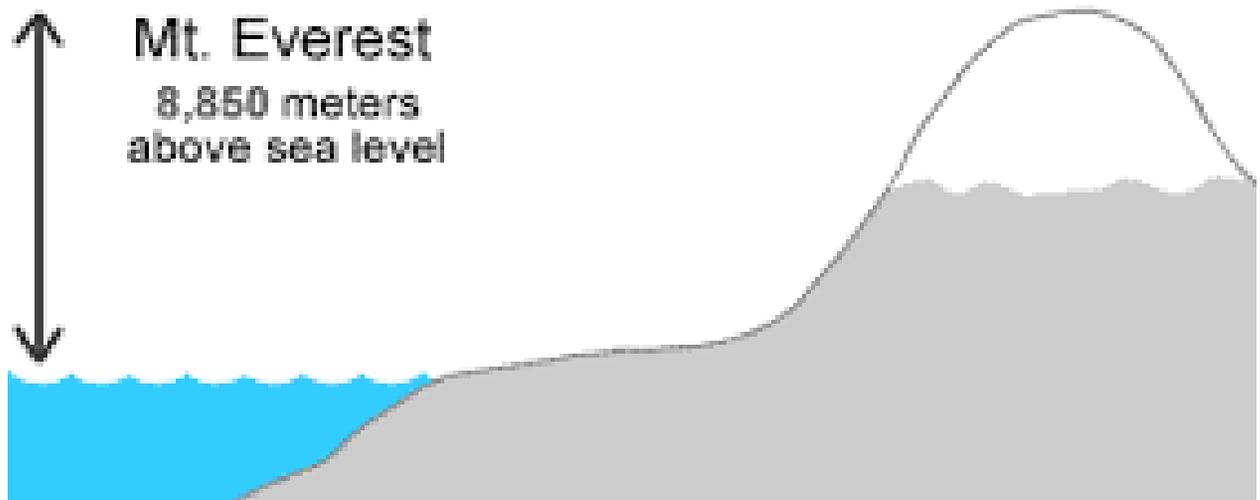

Air-Ground data link

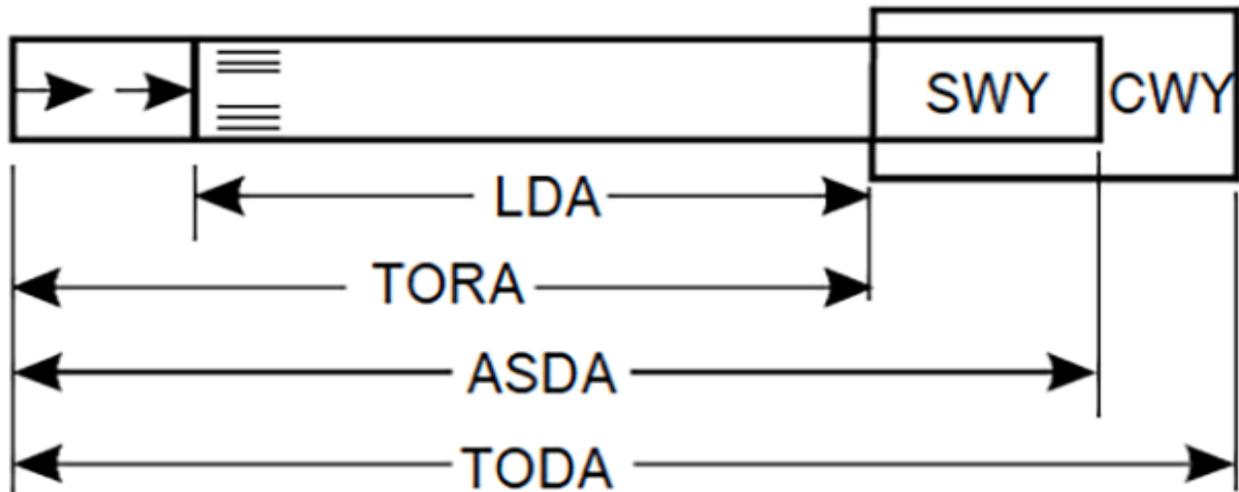

Approach lights

Mount Everest has the HIGHEST ALTITUDE
(altitude is measured in feet above sea level)

Above mean sea level AMSL

Air speed indicator

Airport Surveillance Radar

Air traffic control unit

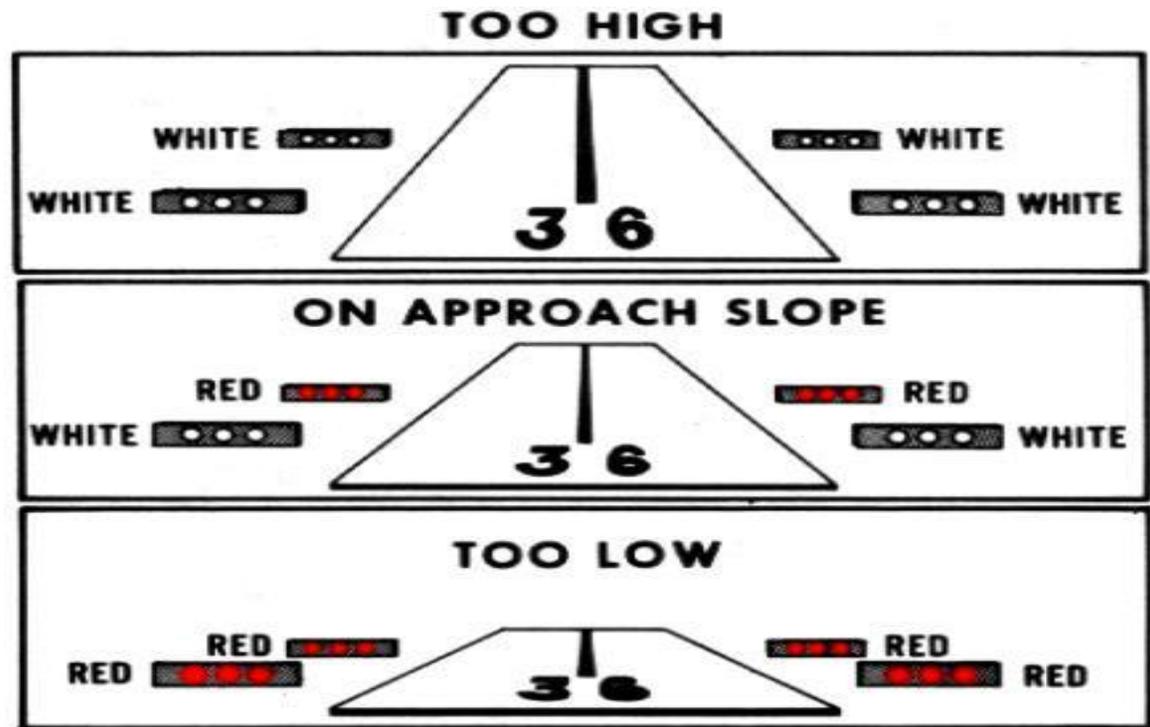
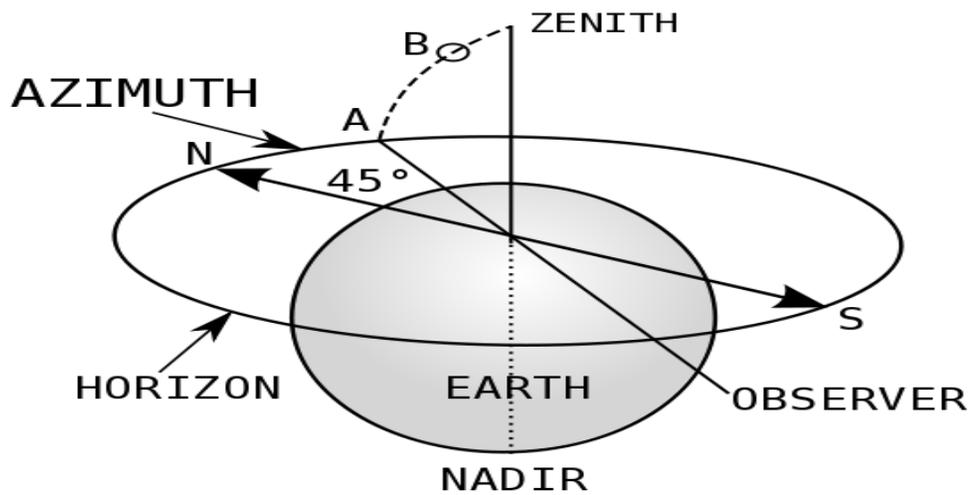

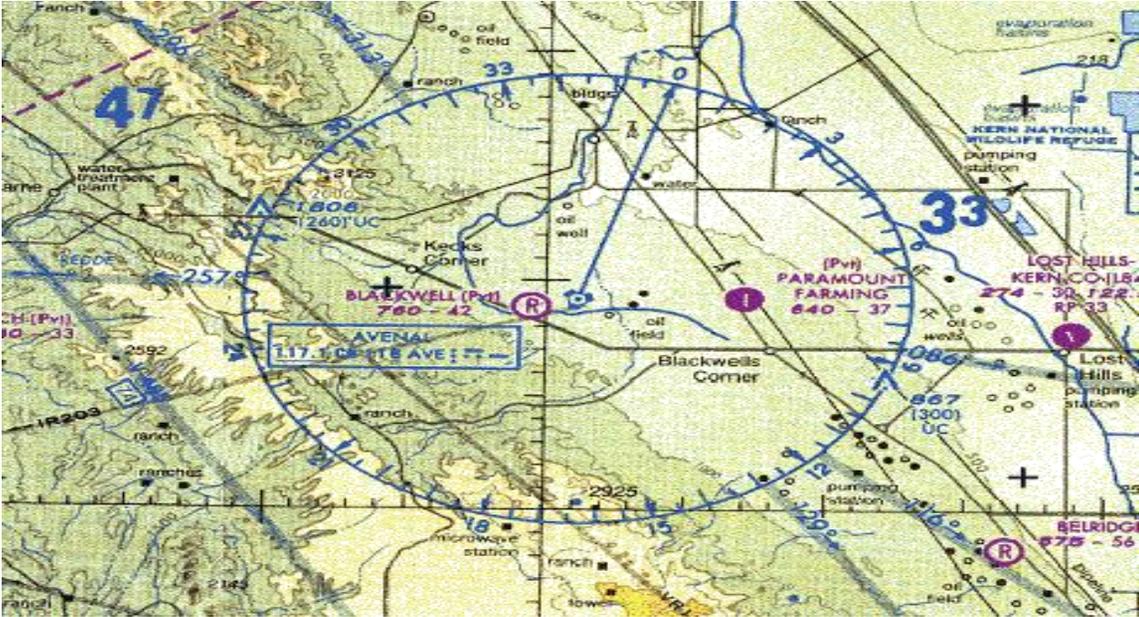
Figure 7-9 Using VASI on Landing Approach

Azimuth

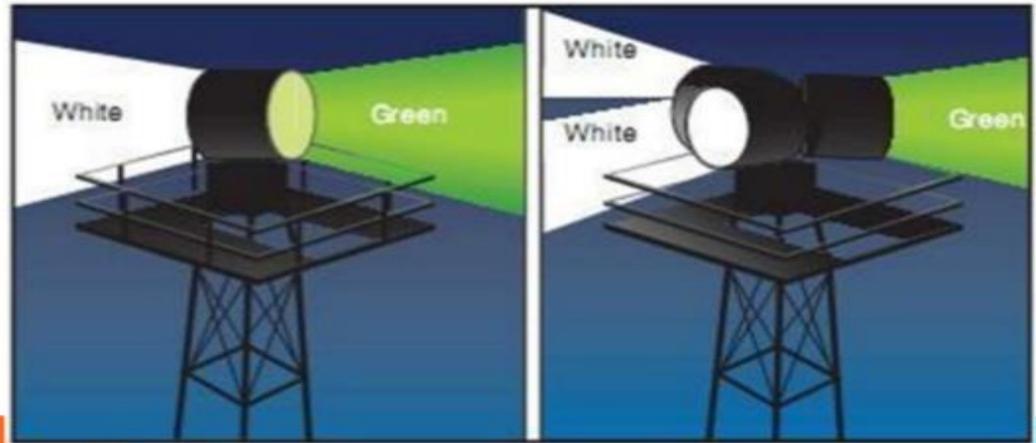

Automatic weather observation system

Airways

AIRPORT ROTATING BEACONS

Airport beacon

		w			sa			Sn		
		Maxent								
		meteo	indices	mixed	meteo	indices	mixed	meteo	indices	mixed
logistic	FWI	ns	**	**	ns	ns	ns	***	***	***
	FFMC	ns	**	*	ns	ns	ns	***	***	***
	DMC	**	***	***	ns	**	**	**	**	***
	DC	**	**	**	*	**	**	*	***	**
	KBDIsi	*	***	***	ns	*	*	*	***	***
	Angstroem	**	***	***	*	*	*	**	***	***
	FMI	*	***	**	ns	*	*	***	***	***
	Nesterov	***	***	***	*	**	**	***	***	***

*** = $p < 0.001$

** = $p < 0.01$

* = $p < 0.05$, ns = not significant.

doi:10.1371/journal.pone.0116875.t004

Binary universal form for the representation of meteorological data

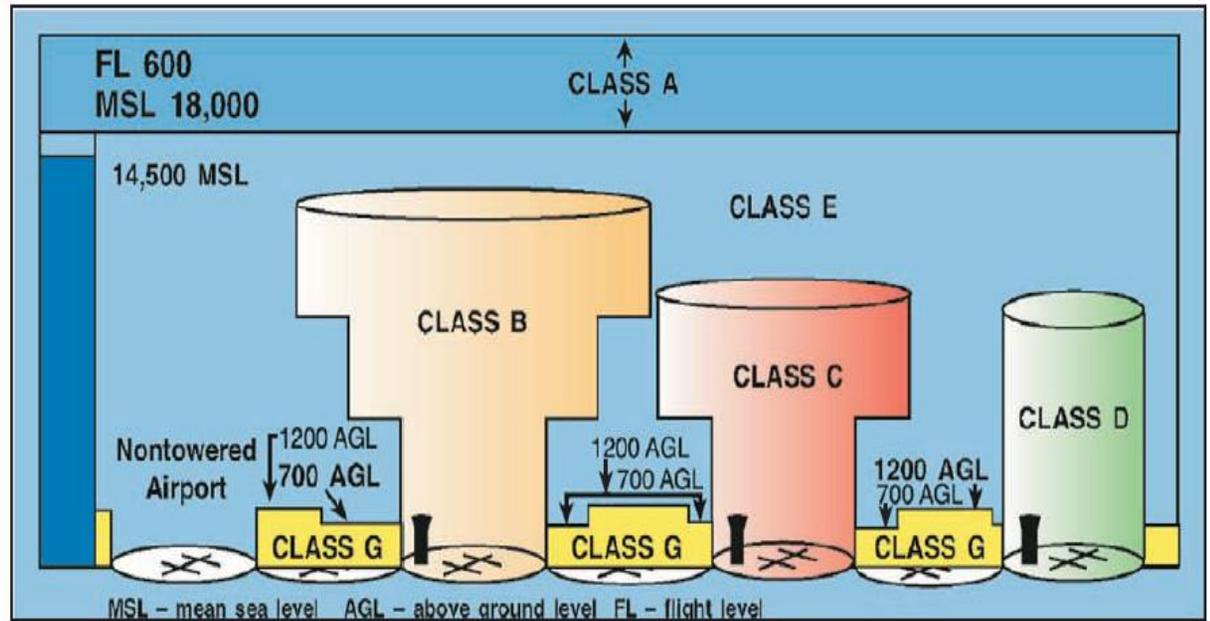

Figure 8-1. Airspace at a glance.

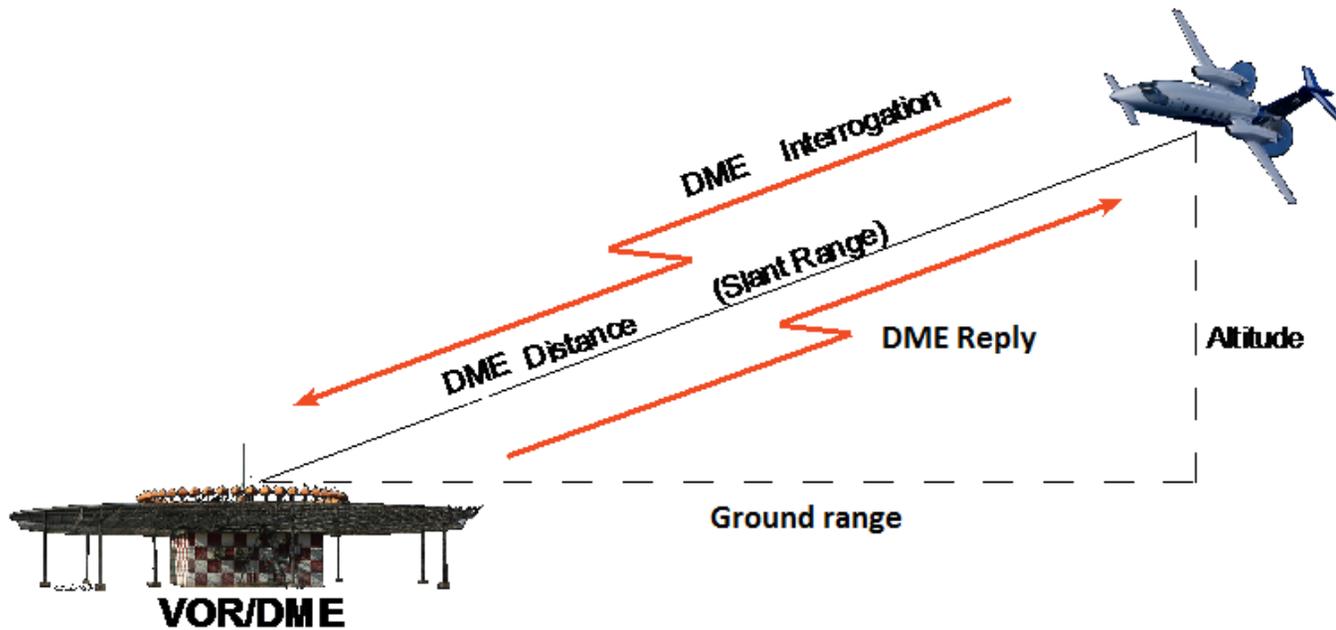
Airspace classifications

Control Tower

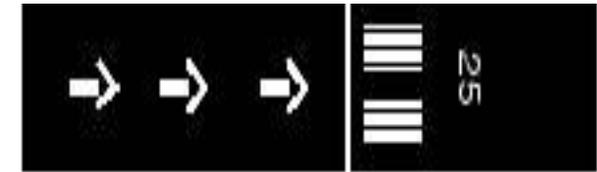
Digital Flight Data Recorder

Distance Measuring Equipment

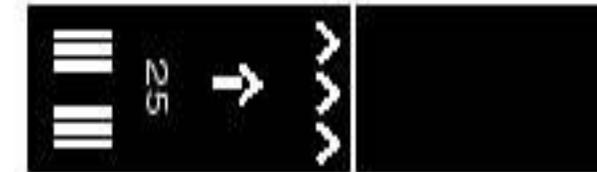
Non-Instrument Runway

Displaced Threshold - Permanent

Closed Markings

Displaced Threshold - Temporary

Displaced Runway Threshold

Doppler VOR

Drizzle Rain

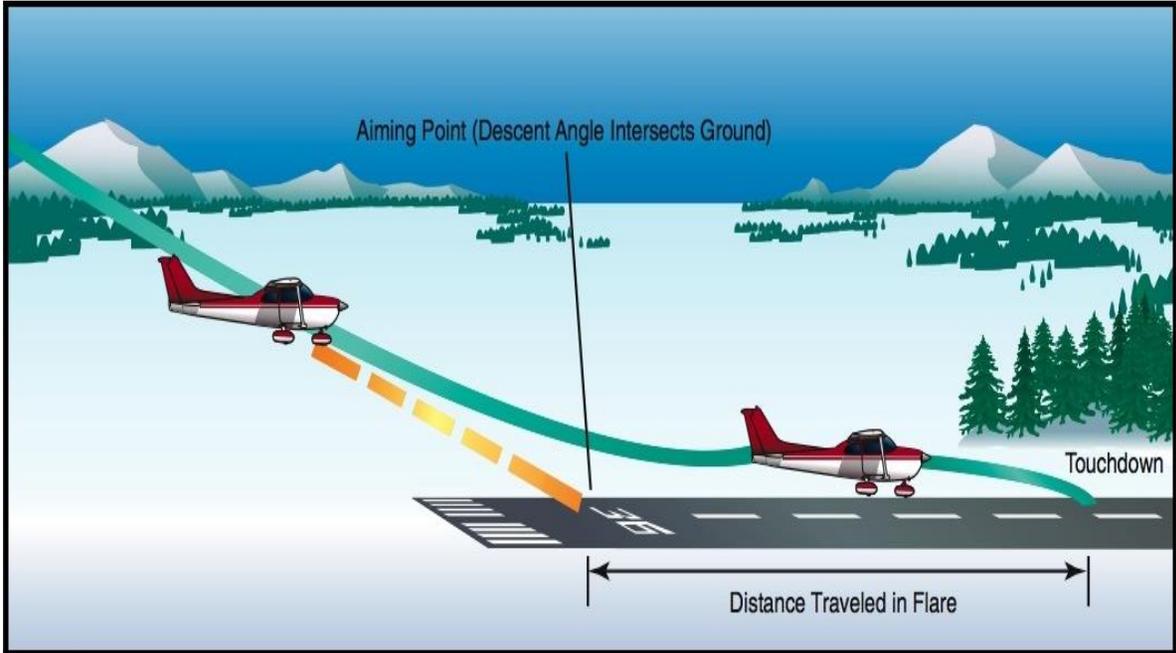
Emergency Location Beacon — Aircraft

Emergency Landing Strip

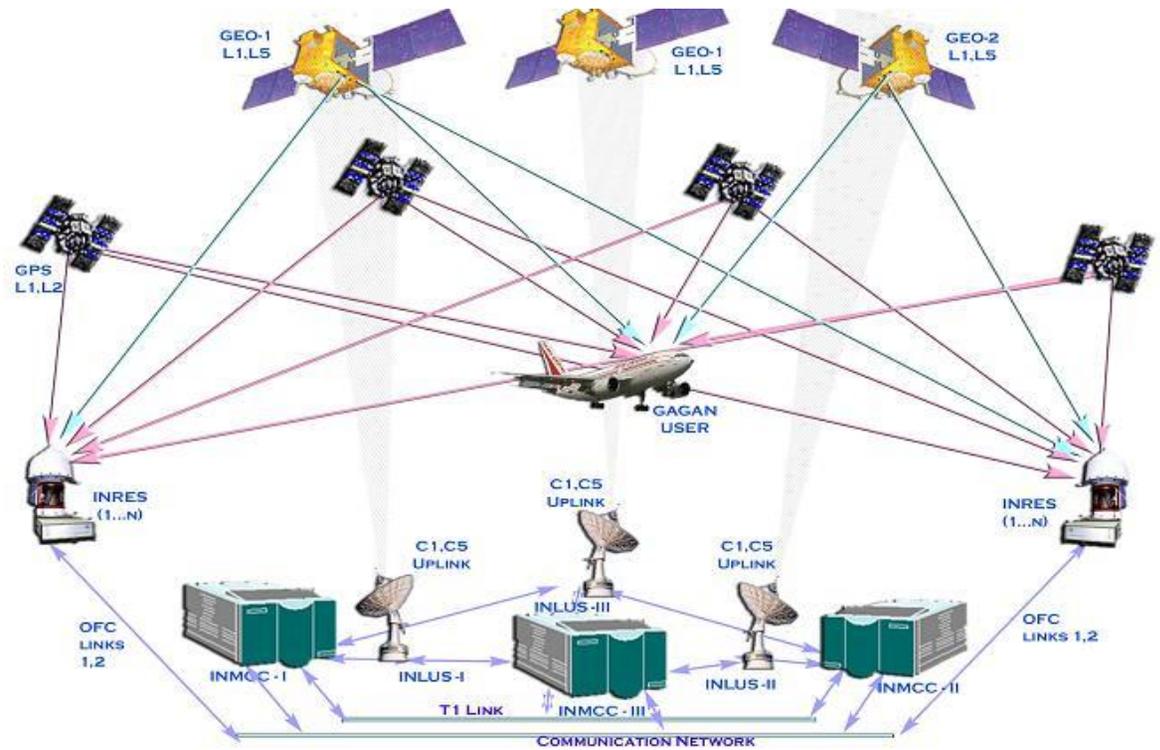
Early Warning System

Final Approach Point

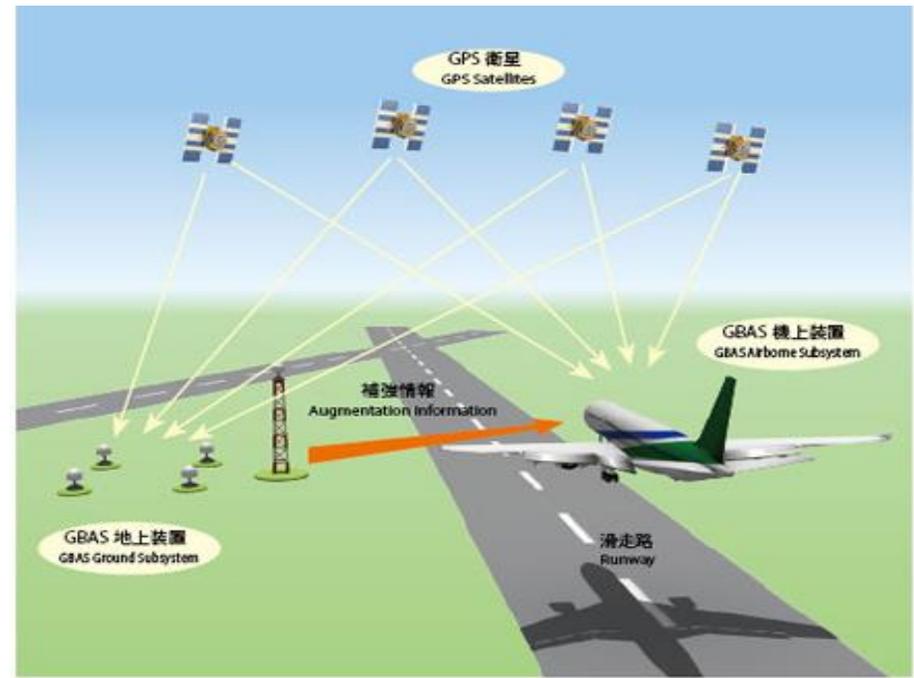
Flight Data Processing System

Global Aviation Satellite Communication System

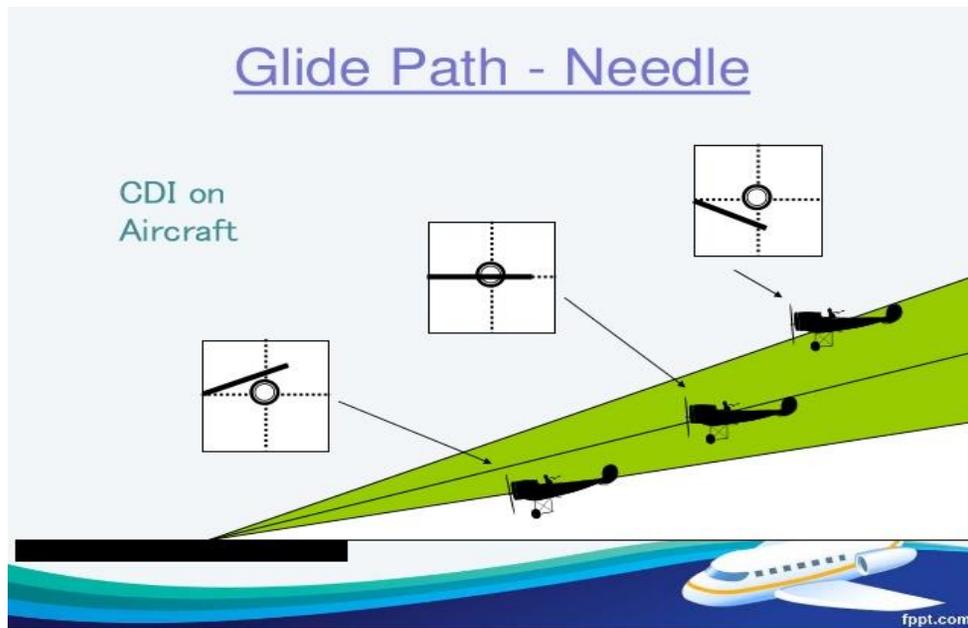

Glider

GBASの概要
Concept of GBAS

GBAS Landing System

Glide Path

Global Positioning System

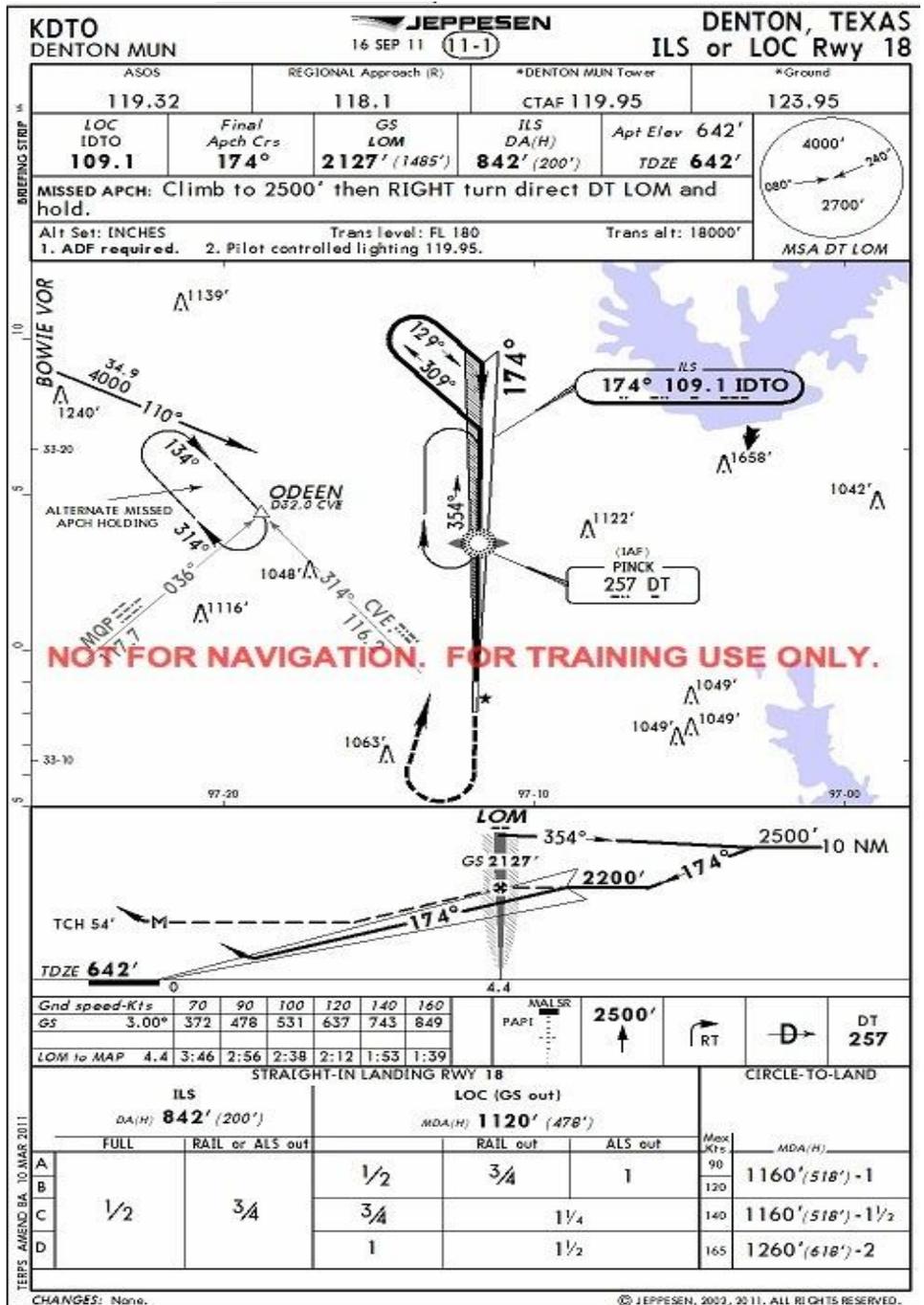
Grass Landing Area

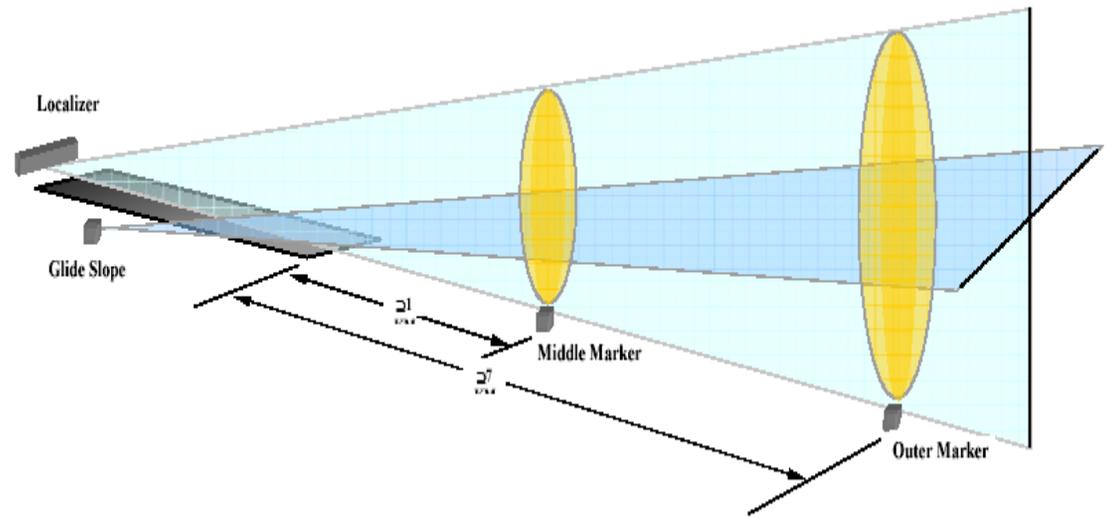
Height Above Touchdown

Heliport

Instrument Approach Chart sample of

Markers

Jet stream

Civil Aviation Abbreviations

Prepared by
Eng. TAHIR ABDULLA QADIR
Airport Director General

دیزاینر چابی پیکم

E N D

کۆتایی
